

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

ЗВІТ

**РЕКТОРА
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА
НЕПОЧАТЕНКО ОЛЕНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ
за 2017 рік**

Звіт розглянуто і схвалено
Конференцією трудового колективу
університету (протокол № 1
від 21 грудня 2017 року)

Умань – 2017 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	6
1.1. Кадрова політика університету.....	10
1.2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти.....	14
1.3. Профорієнтаційна робота.....	21
1.4. Прийом на навчання.....	27
1.5. Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців.....	37
1.6. Практична підготовка.....	39
1.7. Підвищення якості підготовки фахівців.....	42
1.8. Випуск фахівців і виконання державного замовлення.....	47
1.9. Діяльність НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва».....	52
1.10. Навчально-виробничий відділ.....	57
2. ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	61
2.1. Організаційно-структурні засади наукової та інноваційної діяльності в університеті.....	61
2.2. Основні результати наукових робіт, виконаних за державною, господарчою тематикою та науково-дослідними лабораторіями.....	74
2.2.1. Державні й господарчі науково-дослідні роботи, у тому числі міжнародні.....	74
2.2.2. Наукова робота науково-дослідних лабораторій.....	85
2.3. Студентська наукова робота.....	98
2.4. Науково-дослідна робота Ради молодих вчених.....	130
2.5. Вітчизняне та міжнародне наукове співробітництво, участь в програмах, конкурсах, грантах.....	135
2.6. Підготовка науково-педагогічних кадрів.....	142

2.7.	Наукові заходи, видавнича і винахідницька діяльність.....	149
2.7.1.	Наукові заходи.....	149
2.7.2.	Видавнича і винахідницька діяльність.....	166
2.8.	Діяльність Наукової бібліотеки.....	180
3.	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	187
3.1.	Міжнародне співробітництво та підготовка іноземних громадян.....	187
3.2.	Інформаційна діяльність.....	194
4.	ВИХОВНА ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	198
4.1.	Організація методичного забезпечення.....	198
4.2.	Культурно-масова та спортивна робота зі студентами.....	200
4.3.	Системний психологічний супровід освітньо-виховного процесу ...	206
5.	ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ.....	209
5.1.	Виконання кошторису доходів і видатків.....	209
5.2.	Адміністративно-господарська діяльність.....	215

ВСТУП

Уманський національний університет садівництва (УНУС) – це багатопрофільний вищий навчальний заклад, що здійснює освітню, наукову, інноваційну, культурно-просвітницьку діяльність є візитною карткою міста і флагманом аграрної освіти не лише Черкащини, а й усієї України. Він заснований у 1844 році в м. Одеса як Головне училище садівництва, завданням якого було готувати висококваліфікованих садівників і досвідчених науковців у галузі садівництва. За свою 173-річну історію університет зазнав низки організаційних перетворень: 1868 р. – закладу надано статус Училища землеробств а і садівництва; 1903 р. – Училище садівництва і землеробства; 1921 р. – Агротехнікум з правами вищої школи; 1927 р. – Уманський сільськогосподарський політехнікум; 1929 р. – Уманський сільськогосподарський інститут; 1930 р. – Уманський садово-городній інститут; 1931 р. – Уманський плодово-ягідний інститут; 1936 р. – Уманський сільськогосподарський інститут; 1996 р. – Уманська сільськогосподарська академія; 2000 р. – Уманська державна аграрна академія; 2003 р. – Уманський державний аграрний університет; 2009 р. – Уманський національний університет садівництва.

За роки існування університету сільське господарство отримало понад 40 тис. висококваліфікованих фахівців, серед яких 32 академіки, понад 700 докторів наук і понад 2 тис. кандидатів наук та відомих державних діячів.

Випускники університету успішно працюють на виробництві, багато з них досить відомі особистості: два Герої України, Герой Небесної Сотні, 23 Герої Соціалістичної Праці (два – двічі Герої), Герой Радянського Союзу, державні діячі, представники влади всіх рівнів, видатні вчені, керівники міністерств і відомств, підприємств, організацій та установ, які є гордістю університету та всієї держави.

Сьогодні Уманський національний університет садівництва залишається вірним своєму покликанню – готувати висококваліфікованих фахівців, бути в авангарді розвитку вищої аграрної освіти.

Протягом звітнього періоду діяльність ректора визначалася Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, Статутом університету.

Основні напрями діяльності Уманського національного університету садівництва були спрямовані на забезпечення якісної, доступної сучасної освіти завдяки знанням та досвіду науково-педагогічних працівників, розвитку наукових і освітніх технологій; підготовку фахівців, здатних до практичної реалізації отриманих знань у науці, виробництві та бізнесі; розвиток творчого наукового потенціалу молоді, що базується на принципах гуманності й толерантності, демократизації, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності; виховання гармонійно розвиненої особистості, громадянина та патріота української держави з високими духовними якостями; всебічний розвиток фундаментальних і прикладних наукових досліджень, забезпечення їх конкурентоспроможності; подальшу інтеграцію в науковий та освітянський світовий простір.

Орієнтований на європейські стандарти освіти, університет має у своєму складі розширену систему структурних підрозділів, які забезпечують навчально-виховну роботу: сім відокремлених структурних підрозділів – Агротехнічний коледж, Ананьївський аграрно-економічний коледж, Городищенський коледж, Тальнівський будівельно-економічний коледж, Тальянківський агротехнічний коледж, Чигиринський економіко-правовий коледж, Шевченківський коледж; шість факультетів (агрономії; плодоовочівництва, екології та захисту рослин; економіки та підприємництва; менеджменту; інженерно-технологічний; лісового і садово-паркового господарства); НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва»; навчально-виробничий комплекс. Загалом, вищу освіту в університеті за всіма спеціальностями здобуває 4782 студентів, з урахуванням коледжів – 8153 студенти.

1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Уманський національний університет садівництва функціонує відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», матеріалів колегій Міністерства освіти і науки України, нормативних і розпорядних документів МОН України.

У 2017 році в університеті підготовлені, затверджені та видані положення:

- Положення про порядок заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Уманського НУС;
- Положення про стипендіальну комісію Уманського НУС;
- Положення про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в Уманському НУС;
- Положення про організацію та проведення вступних випробувань в Уманському НУС;
- Положення про Всеукраїнські олімпіади Уманського НУС для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти;
- Положення про нарахування балів слухачам підготовчого відділення Уманського НУС;
- Правила призначення академічної та соціальної стипендій здобувачам вищої освіти, аспірантам та докторантам в Уманському національному університеті садівництва;
- Положення про рейтингове оцінювання наукової, громадської, спортивної та культурно-масової діяльності студента Уманського національного університету садівництва;
- Положення про наглядову раду Уманського НУС;
- Положення про порядок визнання Уманським національним Університетом садівництва документів про освіту, наукові ступені та вчені звання, здобуті в іноземних установах;
- Положення про комісію Уманського національного університету садівництва з визнання здобутих в іноземних установах документів про

освіту, наукові ступені та вчені звання;

- Положення про Приймальну комісію Уманського національного університету садівництва;
- Положення про апеляційну комісію Уманського національного університету садівництва;
- Положення про раду докторів (докторат) Уманського національного університету садівництва;
- Положення про порядок придбання, обліку, зберігання, використання прекурсорів в Уманському НУС (із змінами і доповненнями);
- Положення про відділ міжнародних зв'язків Уманського НУС;
- Положення про підготовче відділення для іноземних громадян Уманського НУС;
- Положення про Центр міжнародної освіти та співпраці Уманського НУС.

Основним напрямом діяльності Уманського національного університету садівництва є підготовка, згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями, висококваліфікованих фахівців для аграрного сектору економіки України.

Університет здійснює свою освітню діяльність відповідно до законодавства України. Уманський національний університет садівництва – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, що забезпечує підготовку та перепідготовку кадрів із основних спеціальностей підготовки фахівців для аграрного виробництва, а саме: агрономія, економіка, садівництво та виноградарство, менеджмент, харчова технологія, агроінженерія, лісове і садово-паркове господарство, технологія захисту навколишнього середовища, геодезія та землеустрій.

За діючою ліцензією в університеті проводиться підготовка здобувачів вищої освіти у восьми галузях знань:

- ОР «Бакалавр» з 19 спеціальностями (табл. 1.1);
- ОР «Магістр» за 18 спеціальностями (табл. 1.1, табл. 1.2).

Якісне здійснення освітнього процесу вимагає відповідної структурно-організаційної підтримки. Загальне керівництво освітнім процесом здійснює

ректор університету та його заступники – перший проректор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, проректор з науково-педагогічної роботи.

Навчальну, методичну, наукову та організаційну роботу виконують 29 кафедр, серед яких 21 випускова.

Таблиця 1.1

**Ліцензований обсяг підготовки бакалаврів
в Уманському національному університеті садівництва**

Шифр та найменування галузі знань	Код та найменування спеціальності	Ліцензований обсяг	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	25	25
07 Управління та адміністрування	071 Облік і оподаткування	125	125
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	100	75
	073 Менеджмент	100	100
	075 Маркетинг	50	25
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	50	50
10 Природничі науки	101 Екологія	15	15
18 Виробництво та технології	183 Технології захисту навколишнього середовища	15	15
19 Архітектура та будівництво	181 Харчові технології	125	75
	193 Геодезія та землеустрій	30	-
20 Аграрні науки та продовольство	201 Агрономія	140	100
24 Сфера обслуговування	203 Садівництво та виноградарство	100	70
	205 Лісове господарство	50	25
	206 Садово-паркове господарство	50	25
	202 Захист і карантин рослин	30	-
	208 Агроінженерія	50	30
	241 Готельно-ресторанна справа	25	-
28 Публічне управління та адміністрування	242 Туризм	25	-
	281 Публічне управління та адміністрування	100	100
Всього		1205	855

Таблиця 1.2

**Ліцензований обсяг підготовки магістрів
в Уманському національному університеті садівництва**

Шифр та найменування галузі знань	Код та найменування спеціальності	Магістр	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	20	20
07 Управління та адміністрування	071 Облік і оподаткування	40	80
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	50	50
	073 Менеджмент	40	25
	075 Маркетинг	20	20
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	25	25
10 Природничі науки	101 Екологія	25	
18 Виробництво та технології	181 Харчові технології	35	15
	183 Технології захисту навколишнього середовища	15	
20 Аграрні науки та продовольство	201 Агрономія	80	50
	2020 Захист та карантин рослин	15	
	203 Садівництво та виноградарство	55	20
	205 Лісове господарство	25	25
	206 Садово-паркове господарство	25	25
	208 Агроінженерія	35	15
24 Сфера обслуговування	241 Готельно-ресторанна справа	20	10
	242 Туризм	20	10
28 Публічне управління та адміністрування	281 Публічне управління та адміністрування	25	
Всього		570	405

Освітня діяльність університету та його структурних підрозділів пов'язана з наданням послуг для здобуття вищої освіти, підвищенням кваліфікації за акредитованими спеціальностями та підготовкою до вступу до вищих навчальних закладів громадян України і здійснюється у відповідності з ліцензією АЕ № 636471 від 10.06.2015 р.

Активну участь в управлінні університетом брала Вчена рада, в центрі

уваги якої постійно перебували питання вдосконалення організації навчально-виховного процесу, підвищення ефективності наукових досліджень, кадрові питання тощо.

Планування та координацію науково-педагогічної роботи в навчальних підрозділах університету, контроль за її станом, розробку практичних рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу, його методичного забезпечення здійснює Науково-методична рада університету.

Поточні питання діяльності начального закладу розглядалися в на засіданнях ректорату, приймальної комісії, науково-методичної ради та інших.

1.1. Кадрова політика університету

Кадрова політика університету протягом звітнього періоду була спрямована на підвищення наукового рівня та педагогічної майстерності викладачів і науковців, залучення спеціалістів вищої класифікації та талановитої молоді, підвищення педагогічної майстерності викладачів. Значна увага приділялася покращенню якості науково-педагогічного складу, збереженню та збільшенню частки викладачів з науковими ступенями та званнями. Викладачі університету згідно з планом підвищують кваліфікацію на курсах та шляхом стажування у провідних ВНЗ, а також підприємствах аграрної сфери.

У 2017 році навчально-виховний процес в університеті забезпечували 338 викладачі, у тому числі 330 штатних працівників і 8 сумісників (табл. 1.3). За звітний період чисельність штатних науково-педагогічних працівників у порівнянні з 2016 роком збільшилася на 11 осіб, а сумісників на 6 осіб. Серед науково-педагогічних працівників 10,6 % мають науковий ступінь доктора наук, 71 % – кандидата наук, 19 % – без наукового ступеня.

У 2017 році 1 викладач університету отримав науковий ступінь доктора наук, 11 – кандидата наук, 2 – вчене звання професора та 9 –доцента.

Таблиця 1.3

Динаміка кількісного та якісного складу науково-педагогічних працівників

Показники	2013 р.		2014 р.		2015 р.		2016 р.		2017 р.		Відхилення показників 2017 р. від 2016 р., осіб
	Кількість, осіб	Питома вага, %	Кількість, осіб	Питома вага, %	Кількість, осіб	Питома вага, %	Кількість, осіб	Питома вага, %	Кількість, осіб	Питома вага, %	
Загальна чисельність штатних працівників	342	100	322	100	331	100	319	100	330	100	+11
у тому числі:											
- доктори наук, професори	33	10	34	11	34	10	29	9	35	10	+5
- кандидати наук, доценти	212	62	220	68	221	67	230	72	233	71	+4
- без наукового ступеня і вченого звання	97	28	68	21	76	23	60	19	62	19	+3
Загальна чисельність зовнішніх сумісників	12	100	6	100	16	100	2	100	8	100	+6
у тому числі:											
- доктори наук, професори	1	8	2	33	2	12	1	50	1	12	-
- кандидати наук, доценти	7	58	4	67	11	69	1	50	6	75	+5
- без наукового ступеня і вченого звання	4	34	-	-	3	19	-	-	1	12	+1

Загальна чисельність науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та їх чисельність у розрізі факультетів (табл. 1.4) засвідчує високий кадровий потенціал університету.

У 2017 році найвищі якісні показники кадрового забезпечення спостерігалися на факультетах: економіки і підприємництва (88,6%), менеджменту (88,5%), агрономії (85,7%), найнижчі якісні показники на факультеті лісового та садово-паркового господарства (66,7%).

В університеті функціонує 29 кафедр. Завідувачами кафедр працюють 19 (65,5%) докторів наук, професорів та 10 (34,5%) кандидатів наук, доцентів.

Таблиця 1.4

Характеристика кадрового забезпечення навчального процесу на факультетах (2017 р.)

Факультет	Кількість докторів наук, професорів	Кількість кандидатів наук, доцентів	Загальна кількість науково-педагогічних працівників з науковими ступенями, вченими званнями /%	Кількість викладачів без наукових ступенів, вчених звань	Загальна кількість науково-педагогічних працівників
АУП	6/5	4/4	10/100,0	-	10
Підрозділи УНУС	-	-	-	-	1
Агрономії	6/7	30/19	36/85,7	6	42
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	6/6	34/25	40/74,1	14	54
Менеджменту	4/4	42/30	46/88,5	6	52
Економіки і підприємництва	5/7	65/45	70/88,6	9	79
Інженерно-технологічний	5/5	33/14	38/76,0	12	50
Лісового та садово-паркового господарства	3/3	25/16	28/66,7	14	42
Разом	35/37	233/153	268/81,2	62	330

На штатних посадах працюють три Заслужених діячі науки і техніки, сім Заслужених працівників освіти України, два Заслужених економіста України, два Заслужений працівник сільського господарства і один Лауреат нагороди «Ярослава Мудрого», три майстри спорту України.

Вікова структура науково-педагогічних працівників університету свідчить про те, що в цілому в університеті питома вага працівників молодого віку – до 35 років становить 28,5%, питома вага працівників середнього віку, тобто від 36 до 50 років становить 45,5%, питома вага працівників від 51-60 років – 11,8%, старше 60 років – 14,2%. Найбільша питома вага кандидатів наук, доцентів у віковій категорії від 36 до 50 років – 82,5% та 44,2% відповідно. Найбільша частка професорів, докторів наук у віковій категорії старше 60 років 64,9% і 60% відповідно (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Склад науково-педагогічних працівників за віком

Факультет	До 35 років						36 – 50 років						51 – 60 років						Старші 60 років						Разом	
	Професорів	Докторів наук	Доцентів	Кандидатів наук	Без ступеня і звання	Всього фізичних осіб	Професорів	Докторів наук	Доцентів	Кандидатів наук	Без ступеня і звання	Всього фізичних осіб	Професорів	Докторів наук	Доцентів	Кандидатів наук	Без ступеня і звання	Всього фізичних осіб	Професорів	Докторів наук	Доцентів	Кандидатів наук	Без ступеня і звання	Всього фізичних осіб		
АУП	-	-	-	-	-	-	4	5	4	4	-	9	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	10
Підрозділи УНУС	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Агрономії	-	-	1	10	4	14	-	-	12	13	2	15	2	2	4	4	-	6	5	4	2	3	-	7	42	
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	-	-	3	9	12	21	-	-	19	21	2	23	-	-	1	2	-	2	6	6	2	2	-	8	54	
Менеджменту	-	-	2	10	3	13	2	2	19	22	3	27	1	1	5	6	-	7	1	1	4	4	-	5	52	
Економіки і підприємництва	-	-	3	11	6	17	1	2	31	40	2	44	1	-	6	7	-	7	5	3	5	7	1	11	79	
Інженерно-технологічний	-	-	2	14	4	18	-	-	8	14	2	16	-	-	3	4	3	7	5	5	1	1	3	9	50	
Лісового та садово-паркового господарства	-	-	1	5	6	11	1	1	9	13	2	16	-	-	4	5	3	8	2	2	2	2	3	7	42	
Разом	-	-	12	59	35	94	8	10	103	127	13	150	5	4	23	28	7	39	24	21	16	19	7	47	330	

Середній вік завідувача кафедри становить 56 років, професора – 65, доцента – 45 років. Найвищий середній вік доцентів на інженерно-технологічному факультеті (47), найнижчий – на факультеті плодоовочівництва, екології і захисту рослин (40). Найстаріший за віком є факультет лісового і садово-паркового господарства, наймолодший – факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин.

1.2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Загальний контингент студентів в університеті станом на 01.10.2017 р. складав 4782 осіб, що на 273 особи менше, ніж у минулому році; з них – здобувачів вищої освіти денної форми навчання 2931 особа та заочної форми навчання 1851 особа (рис. 1.1).

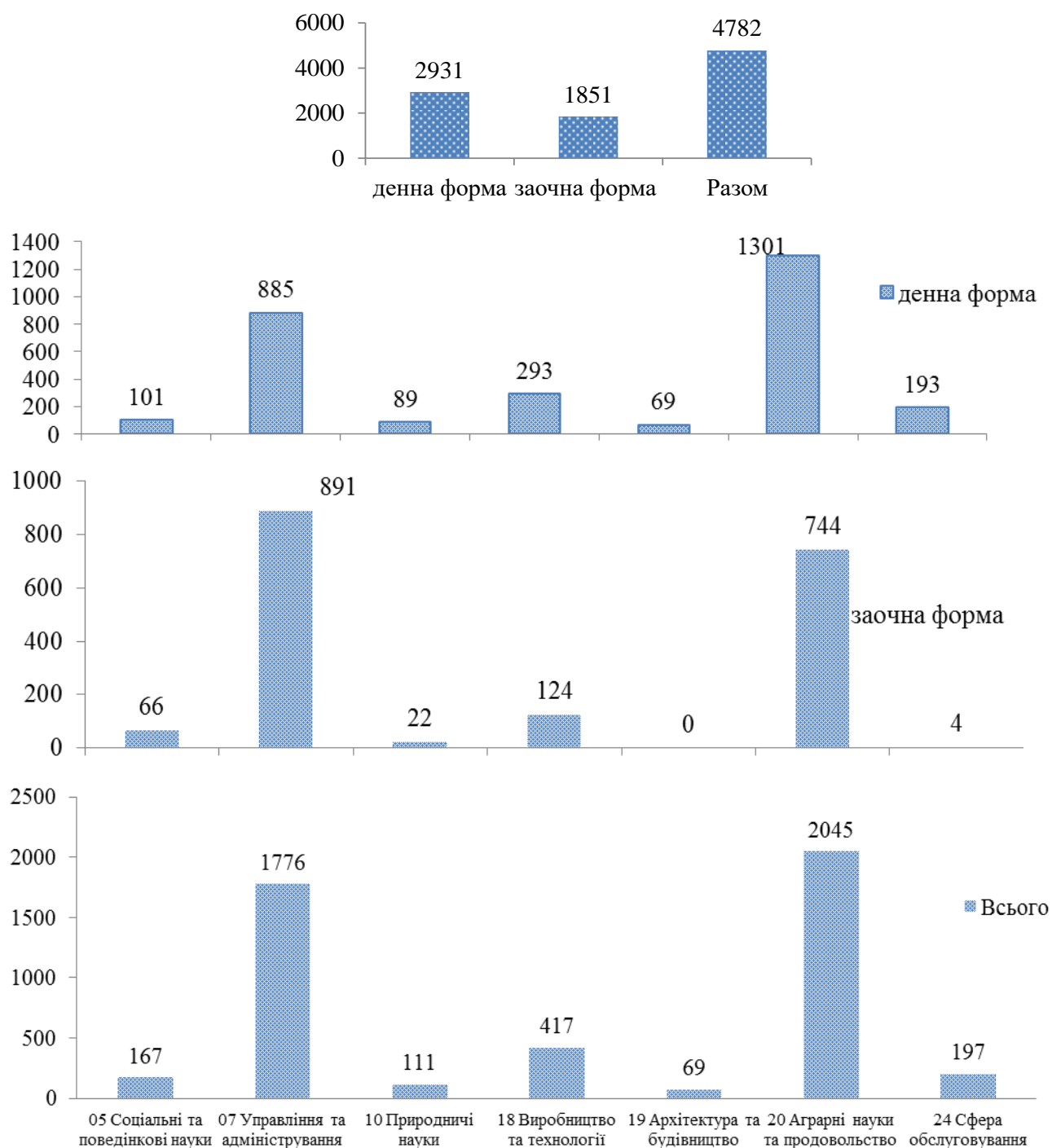
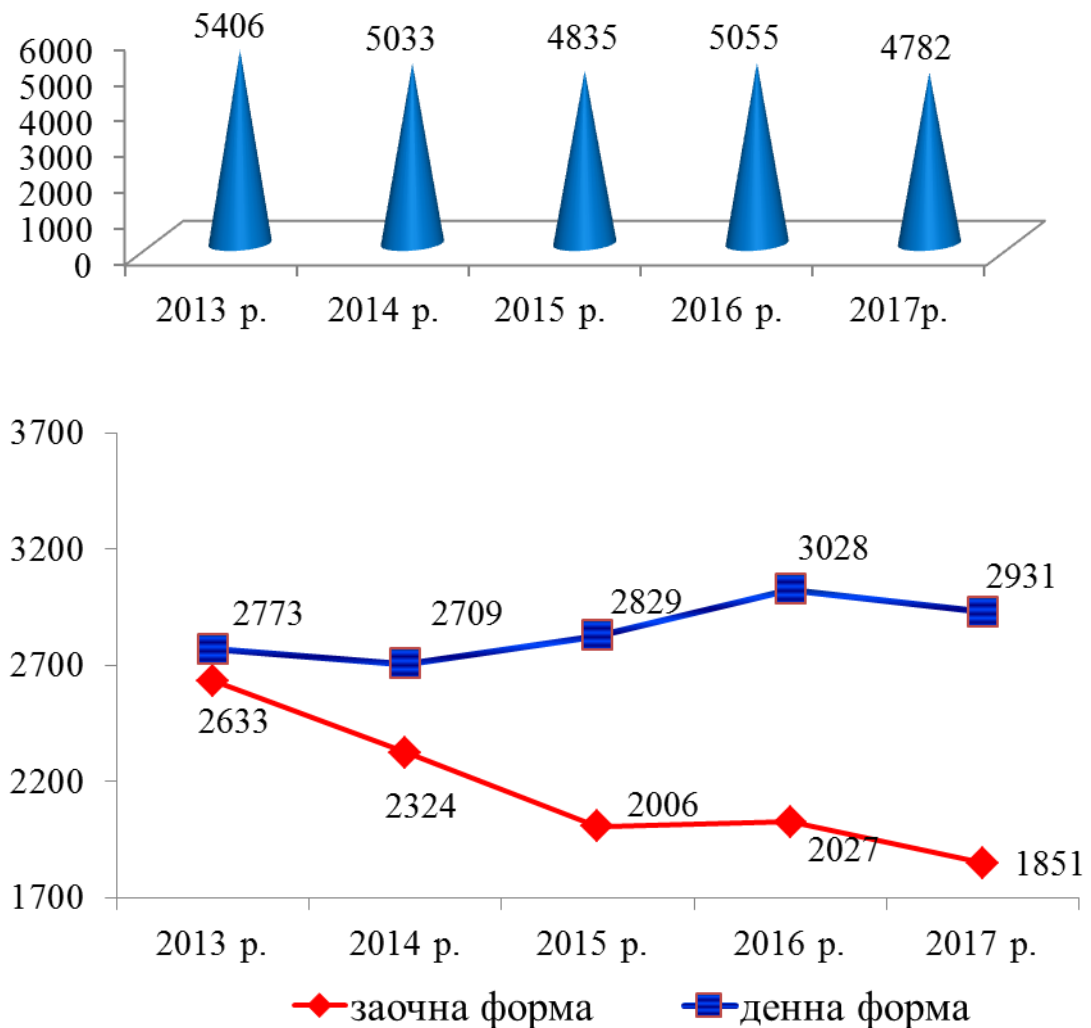

Рис. 1.1. Контингент студентів Уманського НУС

Впродовж п'яти років спостерігається нестабільна динаміка щодо контингенту студентів Уманського НУС. Порівняно з 2013 роком контингент студентів у 2017 році зменшився на 11,5%, або на 624 особи, в т.ч. кількість здобувачів заочної форми навчання зменшилася на 782 осіб або на 30%, а денної форми навчання – на 158 осіб або на 5,7% (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Динаміка контингенту студентів Уманського НУС

Найбільша питома вага в структурі за галузями знань належить галузі 20 «Аграрні науки та продовольство» – 43% або 2045 осіб. В розрізі форм навчання: на денній формі навчання найбільша частина студентів здобуває вищу освіту в галузі 20 «Аграрні науки та продовольство» 1301 особа, на заочній формі навчання в галузі 07 «Управління та адміністрування» –

891 особа.

У 2017 році 56,3% здобувачів вищої освіти денної форми навчання отримують освіту за державним замовленням, 43,7% – за кошти фізичних і юридичних осіб (табл. 1.6).

Таблиця 1.6

Порівняльна характеристика обсягів здобувачів вищої освіти за 2013-2017 рр.

Рік	Всього, осіб	Обсяги студентів та слухачів за формами навчання, осіб					
		денна			заочна		
		всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за кошти фізичних, юридичних осіб	всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за кошти фізичних, юридичних осіб
2013	5406	2773	2102	671	2633	1266	1367
2014	5033	2709	1905	804	2324	1094	1230
2015	4835	2829	2017	812	2006	951	1055
2016	5055	3028	2071	957	2027	1149	878
2017	4782	2931	1649	1282	1851	620	1231

Облік та статистика здобувачів вищої освіти в Уманському НУС ведеться за структурними підрозділами (факультетами), формами навчання (денна і заочна), освітніми рівнями та курсами.

Станом на 1 жовтня 2017 року в Уманському НУС навчалось 4782 особи (на денній формі навчання 2931 особа та на заочній формі навчання 1851 особа) (табл. 1.7).

З них на факультетах: агрономії 794 особи (ДФН – 494 особи, ЗФН – 300 осіб); лісового і садово-паркового господарства 479 осіб (ДФН – 313 осіб, ЗФН – 166 осіб); плодоовочівництва, екології та захисту рослин 691 особа (ДФН – 490 особи, ЗФН – 201 особа); інженерно-технологічний 680 осіб (ДФН – 455 осіб, ЗФН – 225 осіб); економіки і підприємництва 1562 особи (ДФН – 717 осіб, ЗФН – 845 осіб); менеджменту 576 осіб (ДФН – 432 особи, ЗФН – 114 осіб). За освітніми ступенями вищої освіти: «Бакалавр» навчалось 3182 особи (ДФН – 2099 осіб, ЗФН – 1083 особи), «Спеціаліст» – 299 осіб ЗФН, «Магістр» – 1301 особа (ДФН – 832 особи, ЗФН – 469 осіб).

Таблиця 1.7

Контингент студентів Уманського національного університету садівництва

Факультет	Денна форма							Заочна форма									РАЗОМ
	курс				ОР		всього	курс					ОР			всього	
	I	II	III	IV	бакалавр	магістр		I	II	III	IV	V	бакалавр	спеціаліст	магістр		
Агрономії	120	107	59	62	348	146	494	28	38	8	27	51	152	49	99	300	794
Лісового і садово-паркового господарства	74	75	41	54	244	69	313	26	22	1	17	25	91	44	31	166	479
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	64	90	63	97	314	176	490	11	92	3	43	56	136	25	40	201	691
Інженерно-технологічний	109	108	57	83	357	98	455	42	48	28	33	19	170	20	35	225	680
Економіки підприємства	135	174	74	114	497	220	717	105	150	16	52	163	486	143	216	845	1562
Менеджменту	89	104	80	66	339	123	432	4	15	3	10	16	48	18	48	114	576
Разом	591	658	374	476	2099	832	2931	209	355	59	182	330	1083	299	469	1851	4782

*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2017 – 2018 навчального року»

Вищу освіту за програмами підготовки молодших спеціалістів у відокремлених структурних підрозділах Уманського НУС здобуває 3371 студента (таблиця 1.8).

Таблиця 1.8

**Контингент студентів відокремлених структурних підрозділів
Уманського НУС (станом на 01.10.2017 р.)**

Відокремлений структурний підрозділ Уманського НУС	Всього	Всього за дз	Всього за км	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
				всього	дз	км	всього	дз	км
Ананьївський агроекономічний коледж	286	270	16	211	208	3	75	62	13
Городищенський коледж	396	228	168	341	224	117	55	4	51
Тальнівський будівельно-економічний коледж	376	337	39	330	305	25	46	32	14
Тальянківський агротехнічний коледж	943	641	302	484	466	18	459	175	284
Агротехнічний коледж	778	575	203	638	494	144	140	81	59
Чигиринський економіко-правовий коледж	181	141	40	156	129	27	25	12	13
Шевченківський коледж	411	355	56	345	301	44	66	54	12
Разом	3371	2547	824	2505	2027	478	866	420	446

Контингент здобувачів вищої освіти залежить від академічної політики факультетів чи від відсутності такої політики у частині структурних підрозділів, а також від зовнішніх і внутрішніх чинників.

У таблицях 1.9 і 1.10 відображено кількість та основні причини вибуття здобувачів вищої освіти у 2017 році в розрізі факультетів і форм навчання.

У 2017 році зі складу студентів Уманського НУС вибуло 4903 особи, з них навчалися на денній формі 3029 осіб (навчалися за державним замовленням 1725 особи, на контрактних місцях 1304 особи), на заочній формі – 1874 осіб (навчалися за державним замовленням 595 осіб, на контрактних місцях 1279 осіб).

Таблиця 1.9

Переведення та відрахування здобувачів вищої освіти Уманського НУС у 2017 році (денна форма навчання)

Причини вибуття	Факультет агрономії			Факультет лісового і садово-паркового господарства			Факультет плодощовівництва, екології та захисту рослин			Інженерно-технологічний факультет			Факультет економіки і підприємництва			Факультет менеджменту			Разом		
	всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них	
		дз	км		дз	км		дз	км		дз	км		дз	км		дз	км		дз	км
Випуск	153	117	36	98	87	11	176	147	29	190	131	59	261	61	200	156	47	109	1034	590	444
Переведено в інший ВНЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Переведено на іншу форму навчання	12	7	5	5	-	5	10	2	8	2	-	2	6	-	6	1	1	-	36	10	26
Переведено до іншого структурного підрозділу	1	-	1	2	2	-	-	-	-	5	3	2	-	-	-	6	-	6	14	5	9
Відраховано через порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку	2	1	1	4	-	4	3	-	3	4	-	4	6	1	5	4	1	3	23	3	20
Відраховано через академічну заборгованість	13	8	5	9	8	1	9	7	2	18	13	5	7	1	6	15	4	11	71	41	30
Відраховано за власним бажанням	7	6	1	2	-	2	5	4	1	1	-	1	4	1	3	8	3	5	27	14	13
Переведено на старші курси	295	221	74	197	136	61	330	287	43	278	209	69	434	110	324	288	98	190	1822	1061	761
Інші причини вибуття	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1
Всього	483	360	123	318	233	85	533	447	86	499	357	142	718	174	544	478	154	324	3029	1725	1304

Таблиця 1.10

Переведення та відрахування здобувачів вищої освіти Уманського НУС у 2017 році (заочна форма навчання)

Причини вибуття	Факультет агрономії			Факультет лісового і садово-паркового господарства			Факультет плодощовніцтва, екології та захисту рослин			Інженерно-технологічний факультет			Факультет економіки і підприємництва			Факультет менеджменту			Разом		
	всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них		всього	з них	
		ДЗ	КМ		ДЗ	КМ		ДЗ	КМ		ДЗ	КМ		ДЗ	КМ		ДЗ	КМ		ДЗ	КМ
Випуск	91	48	43	48	7	41	55	36	19	59	7	52	219	6	213	38	8	30	510	112	398
Переведено в інший ВНЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Переведено на іншу форму навчання	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Переведено до іншого структурного підрозділу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відраховано через порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку	3	-	3	2	-	2	1	-	1	8	-	8	11	2	9	-	-	-	25	2	23
Відраховано через академічну заборгованість	12	2	10	2	2	-	-	-	-	3	1	2	12	1	11	2	-	2	31	6	25
Відраховано за власним бажанням	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	3	-	3	2	2	-	6	2	4
Переведено на старші курси	208	114	94	104	65	39	163	121	42	156	45	111	583	102	481	85	25	60	1299	472	827
Інші причини вибуття	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
Всього	315	164	151	157	75	82	220	157	63	227	53	174	828	111	717	127	35	92	1874	595	1279

Основними причинами вибуття студентів були:

- випуск 1544 особи (ДФН – 1034 особи, ЗФН – 510 осіб);
- переведено на старші курси 3121 особу (ДФН – 1822 особи, ЗФН – 1299 осіб);
- відраховано за академічну заборгованість 102 особи (ДФН – 71 особа, ЗФН – 31 особа);
- відраховано за порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку 48 осіб (ДФН – 23 особи, ЗФН – 25 осіб).

1.3. Профорієнтаційна робота

Одним із найважливіших завдань університету на етапі формування контингенту студентів є професійна орієнтація молоді та робота з потенційними абітурієнтами.

У 2017 році в університеті функціонувало підготовче відділення. Пріоритетними напрямками діяльності підготовчого відділення є надання освітніх послуг по підготовці до вступу у вищі навчальні заклади громадян України, професійна орієнтація, підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання випускників загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв, професійно-технічних навчальних закладів та вищих закладів освіти I-II рівнів акредитації, набір слухачів на курси підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання та організаційне забезпечення навчального процесу.

Також співробітники підготовчого відділення організують профорієнтаційну та рекламно-агітаційну роботу серед населення з питань вступу і навчання в університет, створюють позитивний імідж Уманського НУС, високу його репутацію та престижність як серед абітурієнтів, так і серед фахівців та роботодавців, займаються веденням інтернет-сторінок університету у соціальних мережах та забезпечують функціонування сайту відділення, організують та проводять професійне тестування випускників шкіл.

Окремо ведеться робота із школярами у ліцейних 10-х та 11-х класах загальноосвітніх шкіл міста Умань та Уманського району.

Фахівці відділення формують базу абітурієнтів університету, організовують роботу консультаційного пункту з питань вступу до університету.

Слухачами підготовчого відділення упродовж 2016-2017 навчального року були 92 особи, в тому числі на денній формі навчання – 22 особи, а на підготовчих курсах – 70 осіб.

Станом на 01 грудня 2017 року кількість слухачів підготовчого відділення, які проходять підготовку до ЗНО в університеті, становить 82 особи, в тому числі на денній формі навчання – 27 особи та на підготовчих курсах – 55 осіб. Слухачами відділення є жителі Уманського, Монастирищенського, Христинівського, Звенигородського, Тальнівського, Маньківського, Смілянського районів Черкаської області, а також інших районів Вінницької та Кіровоградської областей.

У підготовчому відділенні Уманського НУС навчаються слухачі відповідно до затверджених навчальних програм тривалістю: на денній формі навчання – дев'ять місяців, на курсах – вісім місяців.

Абітурієнтам пропонується для вивчення шість дисциплін: українська мова та література, математика, історія України, біологія, географія, хімія. Кожен слухач може обрати від однієї до чотирьох дисциплін. Тобто, у поточному році кількість слухачів перевищила минулорічний показник на 33%. Такому стану, передусім, сприяла активна робота профорієнтаційних груп викладачів та працівників університету.

Важливим напрямом роботи відділення є профорієнтаційна робота серед молоді. Територіально вона спрямована на абітурієнтів Черкаської, Вінницької, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської та Київської областей.

Практикуються наступні форми профорієнтації: проведення «Днів відкритих дверей», виховні години для школярів, участь у батьківських зборах загальноосвітніх шкіл як м. Умані, так і Уманського району, зустрічі з

батьками випускників загальноосвітніх шкіл, екскурсії університетом і майстер-класи для потенційних абітурієнтів, участь в акціях «Випускник», що організуються центрами зайнятості, виготовлення та розповсюдження профорієнтаційної продукції, спілкування з абітурієнтами з використанням соціальних мереж у режимі on-line тощо.

З метою популяризації спеціальностей, за якими здійснюється підготовка в університеті, та поширення інформації про профорієнтаційні заходи налагоджена співпраця з засобами масової інформації, а саме:

- трансляція на телебаченні рекламних відеороликів про факультети та університет зокрема як у Черкаській області, так і у Вінницькій та Кіровоградській областях;

- використання місцевих FM-станції та обласних радіо для інформування про проведення Днів відкритих дверей, загальноуніверситетських заходів, термінів та умов вступу до університету тощо;

- встановлення постерів, біг-бордів та банерів рекламного характеру про університет;

- функціонування консультаційного пункту щодо вступу в університет;

- постійне оновлення на сайті університету рекламної інформації, інформації про особливості вступної кампанії та проходження ЗНО.

Протягом 2017 року працівниками відділу спільно з викладачами та співробітниками університету було організовано та проведено ряд профорієнтаційних заходів (табл. 1.11).

За звітний період проводився комплекс заходів щодо розширення зв'язків з роботодавцями. В університеті відбуваються регулярні зустрічі студентів з роботодавцями у рамках заходів «Ярмарка професій» та «Ярмарка вакансій».

За аналізований період профорієнтаційними групами викладачів було охоплено 37 районів Черкаської, Вінницької, Кіровоградської областей.

Таблиця 1.11

**Профорієнтаційні заходи, проведені
в Уманському національному університеті садівництва, 2017 р.**

№	Заходи	Термін виконання
1	2	3
1.	День факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин	березень 2017 р.
2.	День факультету економіки і підприємництва	березень 2017 р.
3.	День факультету менеджменту	березень 2017 р.
4.	День факультету агрономії	березень 2017 р.
5.	День факультету лісового і садово-паркового господарства	березень 2017 р.
6.	День інженерно-технологічного факультету	квітень 2017 р.
7.	Поновлення на сайті рекламних оголошень університету	протягом року
8.	Робота у соціальних мережах з рекламною інформацією	протягом року
9.	Організація та проведення профорієнтаційної роботи в рамках виховних годин у випускних класах загальноосвітніх шкіл міста Умані та районів	протягом року
10.	Організація та проведення профорієнтаційної роботи в рамках виховних годин у випускних класах загальноосвітніх шкіл міста Умані та району	березень, вересень, жовтень 2017 р.
11.	Моніторинг випускників ЗОШ у соціальних мережах, за допомогою телефонного зв'язку та електронної пошти	протягом року
12.	Формування бази абітурієнтів університету	протягом року
13.	Проведення виїздів з концертними програмами в навчальні заклади навколишніх районних центрів з метою профорієнтації	протягом року
14.	Здійснення адресної розсилки рекламної продукції університету	грудень 2017 р.
15.	Участь в «Ярмарці професій» в Тетіївському районному центрі зайнятості, м. Тетіїв Київської обл.	22 березня 2017 р.
16.	Проведення в університеті «Ярмарки вакансій»	22 березня 2017 р.
17.	Виготовлення друкованої рекламної продукції університету	протягом року
18.	Розміщення реклами на обласному та Уманському радіо (Обласна телерадіокомпанія, Хіт FM тощо).	протягом року
19.	Ведення сторінок університету у соціальних мережах	протягом року
20.	Організація та проведення професійного тестування випускників шкіл	протягом року
21.	Подача інформації про університет у центри зайнятості Черкаської, Вінницької, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської, Київської областей	протягом року
22.	Проведення навчальних та ознайомчих семінарів з профорієнтаторами щодо правил вступу до УНУС	протягом року
23.	Заключення договорів про співпрацю між Уманським НУС та загальноосвітніми школами м. Умань та району	протягом року
24.	I тур Всеукраїнської олімпіади Уманського національного університету садівництва (далі – Уманського НУС) для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти	31 березня 2017 р.

Продовження таблиці 1.11

1	2	3
25.	II тур Всеукраїнської олімпіади Уманського національного університету садівництва для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти	7 квітня 2017 р.
26.	Проведення загальних зборів для профорієнтаційної групи викладачів	протягом року
27.	Розміщення реклами у засобах масової інформації	протягом року
28.	Проведення акції озеленення в загальноосвітніх школах м. Умань та району «Посади дерево»	квітень 2017 р.
29.	Участь в акції «Випускник-2017» для випускників ЗОНЗ Уманського району на запрошення Уманського обласного центру зайнятості	24 квітня 2017 р.
30.	Участь в профорієнтаційному форумі ПрАТ «Гідросила», м. Кропивницький	25 квітня 2017 р.
31.	Участь у батьківських зборах у 10-тих та 11-тих класах загальноосвітніх шкіл міста Умані та району	протягом року
32.	Проведення в університеті «Ярмарки вакансій» на замовлення Черкаського обласного центру зайнятості	11 травня 2017 р.
33.	Участь в акції «Випускник-2017» для випускників ЗОНЗ Уманського району на запрошення Уманського районного центру зайнятості	19 травня 2017 р.
34.	Розсилка листів-подяк на ім'я директорів шкіл за підготовку студентів-відмінників та студентів з активною громадською позицією	травень 2017 р.
35.	Проведення екскурсій для учнів загальноосвітніх шкіл м. Умань у рамках літніх таборів по території, до оранжереї, музею університету та парку «Софіївка»	червень 2017 р.
36.	Приєм слухачів на навчання на підготовчому відділенні	липень 2017 р.
37.	Анкетування абітурієнтів з метою моніторингу мотивів обрання Уманського НУС	липень - серпень 2017 р.
38.	Спілкування з випускниками шкіл з використанням соціальних мереж у режимі on-line	протягом року
39.	Участь в профорієнтаційному форумі «Сходинка в омріяну професію» с. Ладизинка Черкаська область	21 вересня 2017 р.
40.	Участь в національній агропромисловій виставці «АгроЕкспо», м. Кропивницький	20 – 23 вересня 2017 р.
41.	Заклучення договорів про співпрацю між Уманським НУС та загальноосвітніми школами міста Умань та району	вересень – жовтень 2017 р.
42.	Виїзди з концертними програмами в навчальні заклади навколишніх районних центрів	вересень - листопад 2017 р.
43.	Приєм слухачів на курси підготовки до ЗНО	жовтень 2017 р.
44.	Участь в «Ярмарці професій» для випускників коледжів	протягом року
45.	Проведення профорієнтаційних виїздів з концертними програмами за запрошення центрів зайнятості до навколишніх районних центрів	вересень – листопад 2017 р.
46.	Професійне тестування випускників шкіл	протягом року
47.	Розсилка листів-подяк на ім'я директорів шкіл за підготовку студентів-відмінників та студентів з активною громадською позицією	протягом року

Продовження таблиці 1.11

1	2	3
48.	Проведення профорієнтаційних виховних годин з випускниками загальноосвітніх шкіл і коледжів Черкаської, Вінницької, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської, Київської областей	жовтень-листопад 2017 р.
49.	Участь в акції «Випускник-2018» для випускників ЗОШ Маньківського району на запрошення Маньківського районного центру зайнятості	19 жовтня 2017 р.
50.	Участь в акції «Ярмарка професій» для випускників ЗОНЗ Чечельницького району на запрошення Чечельницького районного центру зайнятості	25 жовтня 2017 р.
51.	Відкриття ліцейних класів при загальноосвітніх школах	протягом року
52.	Конкурс «Молодий науковець» серед учнів 10-11 класів	протягом року
53.	Участь в профорієнтаційному заході «Ярмарок професій» для випускних класів загальноосвітніх шкіл Тетіївського району	8 листопада 2017 р.
54.	День відкритих дверей за участю випускників загальноосвітніх шкіл	17 листопада 2017 р.

З метою активізації роботи з випускниками шкіл та коледжів у звітному році університет розробив нову концепцію профорієнтаційної роботи. Крім профорієнтаційних груп викладачів були задіяні всі кафедри університету. Першим результатом цього нововведення стало збільшення чисельності школярів, які відвідали університет на День відкритих дверей.

Профорієнтаційна робота кафедр організована у закріплених загальноосвітніх закладах, технікумах, коледжах, районах, має планомірний характер відповідно до власних планів профорієнтаційної роботи. Науково-педагогічні працівники кафедр беруть участь у проведенні масових заходів профорієнтаційної спрямованості Днів відкритих дверей, виставках, тренінгах, олімпіадах, семінарах.

В університеті діє центр професійного розвитку та консультування Уманського національного університету садівництва, що надає консультаційні послуги з профорієнтаційного комп'ютерного тестування за програмою «Профорієнтатор-UA».

Співробітниками центру проводили зустрічі зі школярами загальноосвітніх шкіл м. Умань, щодо їх профорієнтаційного тестування на комп'ютерному комплексі «Профорієнтатор-UA».

1.4. Прийом на навчання

Прийом студентів до університету в 2017 році здійснювався відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266, відповідно до плану державного замовлення та ліцензованого обсягу за Правилами прийому до Уманського національного університету садівництва.

Конкурсний відбір вступників на основі повної загальної середньої освіти на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки бакалаврів здійснювався за рейтингом на підставі результатів у сертифікатах зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) 2016-2017 років, яке проводив Український центр оцінювання якості освіти (УЦОЯО), середнього бала документа про освіту, і вступних випробувань для окремих категорій вступників.

Загалом приймальною комісією опрацьовано 2247 заяв від абітурієнтів на базі повної середньої освіти. Найбільше заяв подано на спеціальності агрономія (15%), готельно-ресторанна справа (8%), туризм (8%).

Слід зазначити, що звітному році для випускників шкіл які вступали на базі ЗНО подача заяв відбувалась в електронній формі. На допомогу вступникам на базі приймальної комісії Уманського НУС функціонував консультаційний центр, який надавав допомогу та роз'яснення щодо процедури подачі електронних заяв.

Контингент вступників на базі повної загальної середньої освіти формувался в основному з абітурієнтів центральних регіонів України, а саме Черкаської (48%), Кіровоградської (22%), Вінницької (14%), решту 16% становили абітурієнти з Київської, Одеської, Миколаївської, Волинської, Хмельницької, Дніпропетровської та інших областей.

Конкурсний відбір вступників, які мали диплом молодшого спеціаліста (з неповною вищою освітою) та вступали на відповідну спеціальність,

здійснювався за результатами фахових вступних випробувань в університеті. У структурі зарахованих на скорочений термін навчання 60% вступників є випускниками відокремлених структурних підрозділів Уманського НУС.

У таблиці 1.12-1.13 наведено обсяги прийому за державним замовленням до університету на 2017 рік та ліцензований обсяг прийому для спеціальностей підготовки бакалаврів, магістрів.

Таблиця 1.12

Обсяги прийому за державним замовленням на 2017 р. та ліцензований обсяг прийому для підготовки бакалаврів¹

Спеціальність	Ліцензований обсяг		Державне замовлення МОН	
	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН
Економіка	25	25	8	-
Облік і оподаткування	125	125	11	8
Фінанси, банківська справа та страхування	100	75	15	1
Менеджмент	100	100	7	2
Маркетинг	50	25	5	1
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	50	50	6	2
Екологія	15	15	5	0
Технології захисту навколишнього середовища	15	15	5	0
Харчові технології	125	75	40	16
Геодезія, картографія та землеустрій	30	-	10	0
Агрономія	140	100	81	24
Садівництво та виноградарство	100	70	27	9
Лісове господарство	50	25	26	8
Садово -паркове господарство	50	25	14	2
Захист рослин	30	-	8	0
Агроінженерія	50	30	48	12
Готельно-ресторанна справа	25	-	2	0
Туризм	25	-	1	0
Публічне управління та адміністрування	100	100	2	0
Всього	1205	855	321	85

2017 році обсяг державного замовлення на підготовку бакалаврів складав 26,6% (денна форма навчання) та 10,0% (заочна форма навчання) від

¹Обсяг державного замовлення з урахуванням вступників на базі ПЗСО та о базі ОКР «молодший спеціаліста»

загального ліцензійного обсягу. Обсяг державного замовлення на підготовку магістрів 43,9% (денна форма навчання) та 14,9% (заочна форма навчання).

Таблиця 1.13

Обсяги прийому за державним замовленням на 2017 р. та ліцензований обсяг прийому для підготовки магістрів

Спеціальність	Ліцензований обсяг		Обсяг державного замовлення	
	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН
Економіка	20	20	7	2
Облік і оподаткування	40	80	11	5
Фінанси, банківська справа та страхування	50	50	8	3
Менеджмент	40	25	17	4
Маркетинг	20	20	10	-
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	25	25	10	-
Екологія	25	-	10	-
Харчові технології	35	15	13	4
Технології захисту навколишнього середовища	15	-	5	-
Агрономія	80	50	50	20
Захист та карантин рослин	15	-	14	-
Садівництво та виноградарство	55	20	50	19
Лісове господарство	25	25	11	-
Садово-паркове господарство	25	25	11	-
Агроінженерія	35	15	11	1
Готельно-ресторанна справа	20	10	3	-
Туризм	20	10	4	-
Публічне управління та адміністрування	25	-	5	-
Всього	570	390	250	58

У 2017 році до університету на різні курси та форми навчання зараховано 1640 осіб, що порівняно з 2016 роком менше на 445 осіб. Зниження чисельності вступників у 2017 року, відбулось у першу чергу за рахунок того, що набір на підготовку ОКР «спеціаліст» не здійснювався.

У 2017 році кількість зарахованих за ОР «Бакалавр» склала 824 особи, що на 241 осіб або на 20% менше порівняно з минулим роком. У тому числі на скорочений термін навчання зараховано 434 особи, або 53 %, на повний термін навчання 390 осіб, або 47% від загальної кількості. Всього на денну форму навчання зараховано 602 особи, або 73%, на заочну форму навчання 222 особи, або 27% від загальної кількості (табл. 1.14, 1.15).

Таблиця 1.14

Динаміка прийому на програми підготовки бакалаврів у 2013 – 2017 рр.

Рік	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами
	денна			заочна			
	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	
2013	679	485	194	410	103	307	1089
2014	721	503	218	362	72	290	1083
2015	599	384	215	262	13	249	861
2016	721	450	271	317	40	277	1038
2017	602	361	241	222	29	193	824

Таблиця 1.15

Прийом на програми підготовки бакалаврів у 2017 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами
	денна			заочна			
	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	
Економіка	18	10	8	4	1	3	22
Облік і оподаткування	16	3	13	40	2	38	56
Фінанси, банківська справа та страхування	39	11	28	37	4	33	76
Менеджмент	32	21	11	4	-	4	36
Маркетинг	22	12	10	16	1	15	38
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	43	29	14	13	4	9	56
Екологія	8	4	4	1	1	0	9
Харчові технологія	60	21	39	21	2	19	81
Технології захисту навколишнього середовища	7	4	3	-	-	-	7
Геодезія та землеустрій	21	11	10	-	-	-	21
Агрономія	120	85	35	29	6	23	149
Захист та карантин рослин	14	6	8	-	-	-	14
Садівництво та виноградарство	37	18	19	11	1	10	48
Лісове господарство	30	19	11	18	2	16	48
Садово-паркове господарство	24	19	5	8	3	5	32
Агроінженерія	50	31	19	20	2	18	70
Готельно-ресторанна справа	28	25	3	-	-	-	28
Туризм	23	22	1	-	-	-	23
Публічне управління та адміністрування	10	10	-	-	-	-	10
ОР «БАКАЛАВР», всього	602	361	241	222	29	193	824

За досліджуваний період спостерігається тенденція до зменшення прийому сільської молоді на програми підготовки бакалаврів. Так, у 2017 році кількість сільської молоді зарахованої до університету становила 488 осіб, що на 19,3% менше порівняно з 2016 роком (табл. 1.16).

Таблиця 1.16

Динаміка прийому сільської молоді на програми підготовки бакалаврів у 2013-2017 рр.

Рік	Форма навчання		Разом по денній і заочній формі
	денна	заочна	
2013	476	215	691
2014	458	193	651
2015	361	182	543
2016	388	217	605
2017	345	143	488

Згідно з Правилами прийому конкурсний відбір вступників, які вступали на освітньо-професійні програми підготовки ОР «Магістр», здійснювався за результатами вступних випробувань з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін та іноземної мови (табл. 1.17).

Таблиця 1.17

Динаміка прийому на програми підготовки магістрів у 2013 – 2017 рр.

Рік	Форми навчання		Разом за денною і заочною формами
	Денна	Заочна	
2013	251	94	346
2014	237	115	352
2015	335	106	441
2016	345	173	518
2017	506	310	816

У 2017 році кількість студентів зарахованих за ОР «Магістр» склала 816 осіб, що на 298 осіб, або на 57,5% більше порівняно з 2016 роком. На денній формі навчання кількість студентів за ОР «Магістр» збільшилась на 161 особу, або на 46,7%, та на заочній формі навчання кількість студентів збільшилась на 137 осіб, або на 79,2% (табл. 1.18).

Таблиця 1.18

Прийом на програми підготовки магістрів у 2017 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом за денною і заочною формами
	денна	заочна	
Економіка	11	11	22
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	25	24	49
Маркетинг	20	14	34
Фінанси, банківська справа та страхування	47	38	85
Облік і оподаткування	34	68	102
Менеджмент	39	20	59
Публічне управління та адміністрування	14	-	14
Екологія	21	-	21
Технології захисту навколишнього середовища	7	-	7
Харчові технології	35	15	50
Агрономія	80	50	130
Садівництво та виноградарство	55	20	75
Лісове господарство	25	25	50
Садово-паркове господарство	21	7	28
Захист і карантин рослин	15	-	15
Агроінженерія	32	14	46
Готельно-ресторанна справа	9	-	9
Туризм	16	4	20
Всього	506	310	816

Слід зазначити, що у 2017 році вперше здійснювався набір вступників на освітній рівень магістр зі спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа».

У 2017 році конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів був на рівні 2016 року. Найбільший конкурс спостерігався на спеціальності туризм та готельно-ресторанна справа 8,3 та 7,9 осіб на одне ліцензійне місце відповідно (табл. 1.19, 1.20).

Таблиця 1.19

Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів у 2013-2017 рр.

Рік	Форма навчання	
	денна	заочна
2013	1,6	0,15
2014	2,05	0,12
2015	1,8	0,04
2016	3,1	0,1
2017	3,1	0,2

Таблиця 1.20

Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів у 2017 р.

Спеціальність	Форма навчання	
	денна	заочна
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	2,8	0,2
Економіка	3,2	0,4
Маркетинг	2,8	0,4
Фінанси, банківська справа та страхування	1,3	0,07
Облік і оподаткування	0,8	0,1
Менеджмент	1,5	0,07
Публічне управління та адміністрування	0,7	0,02
Екологія	7,8	0,4
Технології захисту навколишнього середовища	3,2	0,07
Харчові технологія	1,8	0,06
Агрономія	2,9	0,2
Садівництво та виноградарство	1,6	0,1
Лісове господарство	3,2	0,2
Садово-паркове господарство	2,9	0,1
Геодезія та землеустрій	2,7	-
Захист та карантин рослин	1,6	-
Агроінженерія	2,9	0,2
Готельно-ресторанна справа	7,9	-
Туризм	8,3	-
У середньому	3,1	0,2

У 2017 році конкурс вступників на програми підготовки магістрів становив: на денну форму навчання 1,5 особи на місце, заочну форму навчання 1,45 особи на місце (табл. 1.21).

Таблиця 1.21

Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2013-2017 рр.

Рік	Форма навчання	
	денна	заочна
2013	1,38	0,67
2014	1,57	0,81
2015	1,66	0,92
2016	2,4	2,5
2017	1,5	1,45

Найбільший конкурс на програми підготовки магістрів спостерігався на спеціальності захист і карантин рослин (2), публічне управління та адміністрування (2,2) (табл. 1.22).

Таблиця 1.22

Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2017 р.

Спеціальність	Форма навчання	
	денна	заочна
Економіка	1,8	1
Облік і оподаткування	1,02	1,2
Фінанси, банківська справа та страхування	1,2	1,2
Менеджмент	1,9	1,1
Маркетинг	1,4	0,8
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	1	1,5
Екологія	1,5	-
Технології захисту навколишнього середовища	1	-
Харчові технології	1,7	4,3
Агрономія	1,4	1,8
Садівництво та виноградарство	1,4	2
Лісове господарство	1,7	2,4
Садово-паркове господарство	1,6	0,8
Захист і карантин рослин	2	-
Агроінженерія	1,1	1,1
Готельно-ресторанна справа	1,7	0,5
Туризм	1,5	1,1
Публічне управління та адміністрування	2,2	-
У середньому	1,5	1,45

Заповнення ліцензійних обсягів по прийому на освітній рівень бакалавр за денною формою навчання у 2017 році в цілому по університету становить лише 49,7%, за заочною 4%. Найменше заповнення ліцензійних обсягів по спеціальностях: публічне управління та адміністрування (10%), облік і оподаткування (12,8%), менеджмент (32%), садівництво та виноградарство (37%). Сто відсоткове заповнення ліцензійних обсягів лише по спеціальностях агроінженерія та готельно-ресторанна справа (табл. 1.23).

Таблиця 1.23

**Заповнення ліцензійних обсягів по прийому на освітній рівень бакалавр
у 2017 році (Денна форма навчання)**

Назва спеціальностей	Ліцензований прийом	Прийнято					Заповнення ліцензійних обсягів, %
		всього	у тому числі за рахунок:				
			державного бюджету		фізичних та юридичних осіб		
			план	фактично	можливість	фактично	
Економіка	25	18	8	8	17	10	72,0
Облік і оподаткування	125	16	11	11	114	5	12,8
Фінанси, банківська справа та страхування	100	39	15	15	85	24	39,0
Менеджмент	100	32	7	7	93	25	32,0
Маркетинг	50	22	5	5	45	17	44,0
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	50	43	6	6	44	37	86,0
Екологія	15	8	5	5	10	3	53,3
Харчові технології	125	60	40	40	85	20	48,0
Технології захисту навколишнього середовища	15	7	5	5	10	2	46,7
Геодезія та землеустрій	30	21	10	10	20	11	70,0
Агрономія	140	120	81	81	59	39	85,7
Захист і карантин рослин	30	14	8	8	22	6	46,7
Садівництво та виноградарство	100	37	27	27	73	10	37,0
Лісове господарство	50	30	26	26	24	4	60,0
Садово-паркове господарство	50	24	14	14	36	10	48,0
Агроінженерія	50	50	48	48	2	2	100,0
Готельно-ресторанна справа	25	25	2	2	23	23	100,0
Туризм	25	23	1	1	24	22	92,0
Публічне управління та адміністрування	100	10	2	2	98	8	10,0
Всього	1205	599	321	321	884	278	49,7

Заповнення ліцензійних обсягів по прийому на освітній рівень магістр у 2017 році в цілому по університету становить 88% (табл. 1.24).

Таблиця 1.24

**Заповнення ліцензійних обсягів по прийому на освітній рівень
магістр у 2017 році (денна форма навчання)**

Назва спеціальностей	Ліцензований прийом	Прийнято					Заповнення ліцензійних обсягів, %
		всього	у тому числі за рахунок:				
			державног о бюджету		фізичних та юридични х осіб		
			план	фактично	можливість	фактично	
Економіка	20	11	7	7	13	4	55
Облік і оподаткування	40	34	11	11	29	23	85
Фінанси, банківська справа та страхування	50	47	8	8	42	39	94
Менеджмент	40	39	17	17	23	22	97
Маркетинг	20	20	10	10	10	10	100
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	25	25	10	10	15	15	100
Екологія	25	21	10	10	15	11	84
Харчові технології	35	35	13	13	22	22	100
Технології захисту навколишнього середовища	15	7	5	5	10	2	46
Агрономія	80	80	50	50	30	30	100
Захист і карантин рослин	15	15	14	14	1	1	100
Садівництво та виноградарство	55	55	50	50	5	5	100
Лісове господарство	25	25	11	11	14	14	100
Садово-паркове господарство	25	21	11	11	14	10	84
Агроінженерія	35	32	11	11	24	21	91
Готельно-ресторанна справа	20	9	3	3	17	6	45
Туризм	20	16	4	4	16	12	80
Публічне управління та адміністрування	25	14	5	5	20	9	56
Всього	570	506	250	250	320	256	88

Найбільш привабливими програмами підготовки магістрантів у 2017 році стали: маркетинг, підприємництво, торгівля та біржова діяльність, харчові технології, агрономія, захист і карантин рослин, садівництво та виноградарство, лісове господарство (виконання ліцензійного обсягу 100%).

1.5. Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців

Зростання конкуренції на ринку освітніх послуг, доступність вищої освіти в університетах за кордоном, негативні тенденції розвитку економіки, реформування процедури державного замовлення та фінансування освіти; ускладнює освітню діяльність університету. Тому, університет, постійно здійснює аналіз кон'юнктуру за спеціальностями та відкриває нові спеціалізації, що відповідають тенденціям розвитку суспільства.

За звітний період університет розширив спектр надання освітніх послуг, запровадивши нові спеціальності підготовки здобувачів вищої освіти.

Швидке оновлення наукових досліджень, пошук цікавих, практично орієнтованих навчальних програм із максимальним наближенням до стандартів європейської освіти із збереженням кращих традицій вітчизняної, вимагає впровадження в освітній процес нових спеціальностей. В університеті постійно ведеться робота з ліцензування та акредитації спеціальностей.

У 2017 році відбулося розширення ліцензованого обсягу 3-х спеціальностей з підготовки здобувачів вищої освіти за освітнім рівнем «Магістр». Ліцензовано нову спеціальність «Комп'ютерні науки» (освітній рівень «Бакалавр»). Проведено акредитацію спеціальностей «Лісове господарство», «Технологія зберігання і переробки зерна», «Облік і оподаткування», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Логістика», «Готельно-ресторанна справа», «Туризм» (табл. 1.25). У 2018 році планується ліцензування двох та акредитація п'яти спеціальностей.

Важливою складовою навчально-методичної роботи є участь співробітників університету в роботі науково-методичних комісій Міністерства освіти і науки України. До їх обов'язків входить внесення пропозицій щодо удосконалення організаційного та методичного забезпечення навчально-виховного процесу, інтенсифікації навчального процесу на основі

впровадження сучасних стандартів вищої освіти, передових методів навчання, освітніх та інформаційних технологій; визначення вимог до кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

Таблиця 1.25

**Інформація про акредитацію та ліцензування спеціальностей в
Уманському національному університеті садівництва**

№ з/п	Шифр і назва спеціальностей
Виконано у 2017 році	
<i>Ліцензування</i>	
1.	205 «Лісове господарство» (ОР «Магістр») розширення ліцензованого обсягу з 50 до 80 осіб
2.	201 «Агрономія» (ОР «Магістр») розширення ліцензованого обсягу з 130 до 180 осіб
3.	181 «Харчові технології» (ОР «Магістр») розширення ліцензованого обсягу з 50 до 100 осіб
4.	122 «Комп'ютерні науки» (ОР «Бакалавр»)
<i>Акредитація</i>	
5.	205 «Лісове господарство» (ОР «Магістр») ДФН 40 осіб
6.	205 «Лісове господарство» (ОР «Магістр») ЗФН 40 осіб
7.	8.05170101 «Технологія зберігання і переробки зерна» (ОР «Магістр») 20 осіб
8.	071 «Облік і оподаткування» (ОР «Магістр»)
9.	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (ОР «Магістр»)
10.	8.03060107 «Логістика»
11.	6.140101 «Готельно-ресторанна справа»
12.	6.140103 «Туризм»
План на 2018 рік	
<i>Ліцензування</i>	
1.	208 «Агроінженерія» (ОР «Бакалавр») розширення ліцензованого обсягу з 80 до 100 осіб
2.	232 «Соціальне забезпечення» (ОР «Бакалавр»)
<i>Акредитація</i>	
3.	101 «Екологія» (ОР «Магістр»)
4.	183 «Технології захисту навколишнього середовища» (ОР «Магістр»)
5.	202 «Захист і карантин рослин» (ОР «Магістр»)
6.	203 «Садівництво та виноградарство» (ОР «Магістр»)
7.	193 «Геодезія та землеустрій» (ОР «Бакалавр») ДФН

1.6. Практична підготовка

Отримані студентами знання під час теоретичних занять, найкраще закріплюються при проходженні практики. Будь-яка програма підготовки фахівців із вищою освітою передбачає проходження студентами практики і може змінюватись лише співвідношення між основними її видами: навчальною та виробничою в залежності від фаху.

Над узагальненням методичних вимог до проведення практик у всіх підрозділах університету активно працюють науково-методичні комісії факультетів. Посилення ролі практичної підготовки є на сьогодні одним із основних завдань при коригуванні освітніх програм у всіх успішних університетах світу. І це не дивно, оскільки саме наявність практичного досвіду роботи в реальних умовах є однією із головних передумов успішного працевлаштування.

Перелік видів практик для кожної спеціальності, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються навчальним планом та графіком навчального процесу.

У рамках підготовки висококваліфікованих фахівців в університеті широко застосовуються різноманітні форми і види практичної підготовки, які дають можливість студентам за час навчання стати конкурентоспроможними на ринку праці.

Щорічно практику в університеті проходять більше 1500 студентів. Керівництво практикою здійснюють досвідчені викладачі університету і працівники практичної роботи з багатим досвідом. Організація практики – складний механізм, який включає роботу з добору баз практики, подання відповідних документів для створення наказів по університету, матеріальне, методичне, кадрове, організаційне забезпечення практики.

В університеті у 2017 році проводилася активна робота з удосконалення практичної підготовки студентів, як однієї із складових освітнього процесу. На кафедрах, в умовах наближених до виробничих, здійснювались не лише

виробничі практики, а й навчальні, що дозволило повністю та якісно реалізувати розроблені наскрізні програми практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Детально розроблені методичні рекомендації щодо проведення практики, а також поради щодо оформлення звітної документації із виробництва.

Виробнича практика – це короткий, але складний і напружений відрізок професійно-трудової кар’єри майбутнього фахівця. Саме під час проходження практики відбувається професійне зростання майбутніх фахівців. Досить часто база практики стає першим місцем роботи майбутнього випускника. Тому необхідно приділяти більше уваги практичній підготовці студентів та налагодженню зв’язків і співпраці з роботодавцями у тому числі укладанню з ними довготермінових угод на проведення практики та договорів про співпрацю.

У 2017 році практичну підготовку студенти проходили на базі навчально-виробничого відділу університету, теплично-оранжерейного комплексу Уманського НУС та близько 160 виробничих баз господарств і підприємств Черкаської, Вінницької, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської та інших областей України.

В таблиці 1.26 наведено проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти у 2017 році в розрізі регіонів.

У 2017 році виробничу практику проходили студенти денної форми навчання: за ОР «Бакалавр» – 936 осіб, ОКР «Спеціаліст» – 284 особи, ОР «Магістр» – 409 осіб. Найбільша кількість студентів проходила виробничу практику у підприємствах, організаціях і установах Черкаської області – 1056 осіб, або 64,8%, у Кіровоградській області 195 осіб, або 12 %, у Вінницькій області 191 особа, або 11,7% за всіма освітніми рівнями. Велика кількість студентів проходить практику за разовими листами-запрошеннями. У цих випадках випускові кафедри не мають достовірної інформації щодо достатності організаційно-методичного забезпечення на базі практики.

Таблиця 1.26

**Проходження виробничої практики здобувачів вищої освіти
у 2016 році за регіонами**

Регіони		За освітніми (освітньо-кваліфікаційними) рівнями			Всього
		Бакалавр	Спеціаліст	Магістр	
Всього	осіб	936	284	409	1626
Київська область	осіб	36	23	12	71
	%	3,8	8,1	2,9	4,4
Вінницька область	осіб	125	29	37	191
	%	13,4	10,2	9	11,7
Кіровоградська область	осіб	101	51	43	195
	%	10,8	18	10,5	12
Одеська область	осіб	30	1	12	43
	%	3,2	0	2,9	2,6
Черкаська область	осіб	609	156	291	1056
	%	65,1	54,9	71	64,8
Інші	осіб	35	24	14	73
	%	3,7	8,5	3,4	4,5

Є незначна частка студентів, які проходять практику в структурних підрозділах університету. Як вже неодноразово зазначалося, виробнича практика в межах свого навчального закладу просто не може надати студенту необхідного досвіду адаптації в нових умовах. Виробнича практика без виконання функцій працівника відповідного підприємства не надає студенту досвіду автономної роботи, не допомагає сформувати належний рівень відповідальності за свою роботу та прийняті рішень. На жаль, залишається низьким відсоток студентів, які проходили практику в зарубіжних компаніях.

Основним завданням організації практичної підготовки студентів є розміщення наскрізних програм практик на сайтах підрозділів, що дозволило б студентам-практикантам ознайомлюватися із методичними рекомендаціями до проходження виробничих практик, використовувати даний матеріал під час безпосередньої роботи за фахом, збільшення частки занять, які проводяться безпосередньо на виробництві, екскурсії, ділові ігри, застосування макетних зразків агрегатів, мультимедійних та комп'ютерних програм, що імітують реальні виробничі ситуації тощо.

1.7. Підвищення якості підготовки фахівців

Забезпечення якості освіти є однією з головних складових престижу вищого навчального закладу. Отримання якісної вищої освіти залежить безпосередньо від якості самих вимог, якості ресурсів та якості освітніх процесів, які безпосередньо забезпечують підготовку фахівців.

Одним з важливих показників діяльності університету в системі управління якістю вищої освіти, його окремих навчальних підрозділів є успішність та якість знань студентів. За підсумками екзаменаційних сесій показники абсолютної успішності та якості знань студентів є достатньо високими та відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

Простежується динаміка до збільшення кількості відмінників та зменшення кількості студентів, які мають академічну заборгованість за результатами сесії. Найбільше зростання частки відмінників спостерігається на факультеті плодоовочівництва, екології та захисту рослин (на 49 %) (рис.1.3).

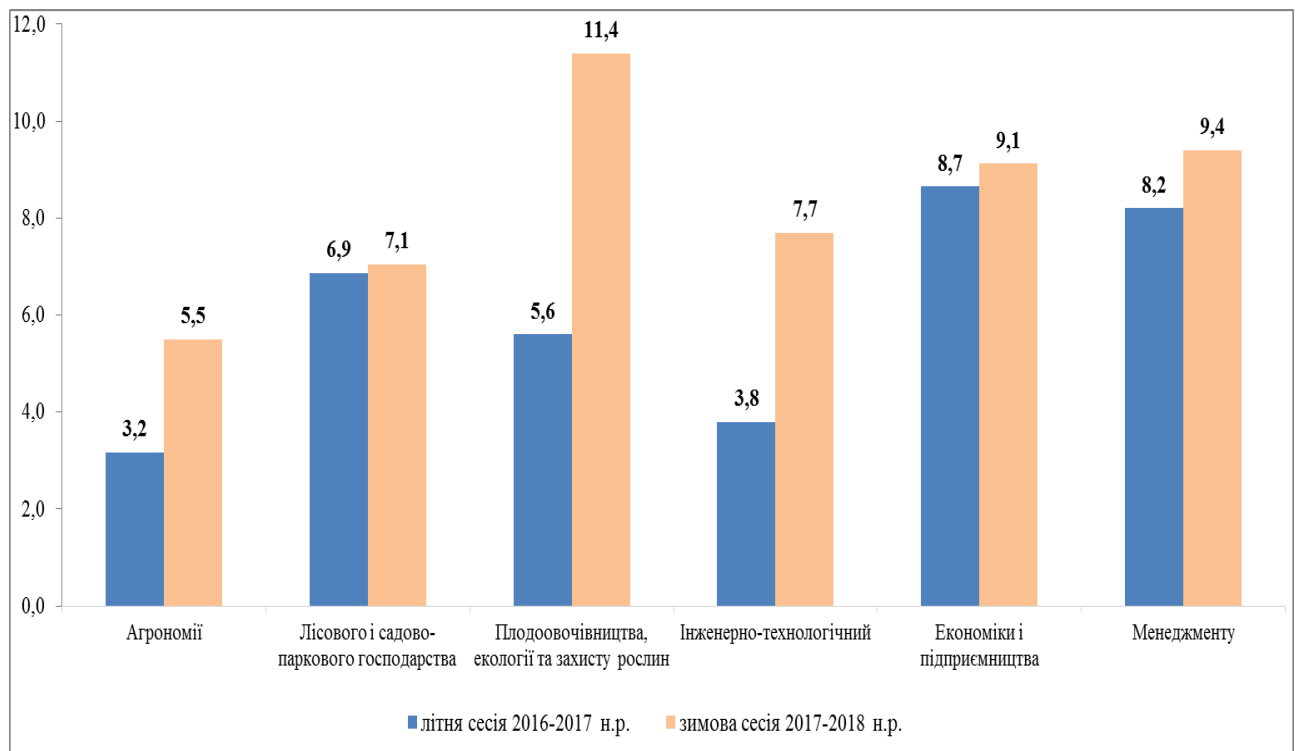
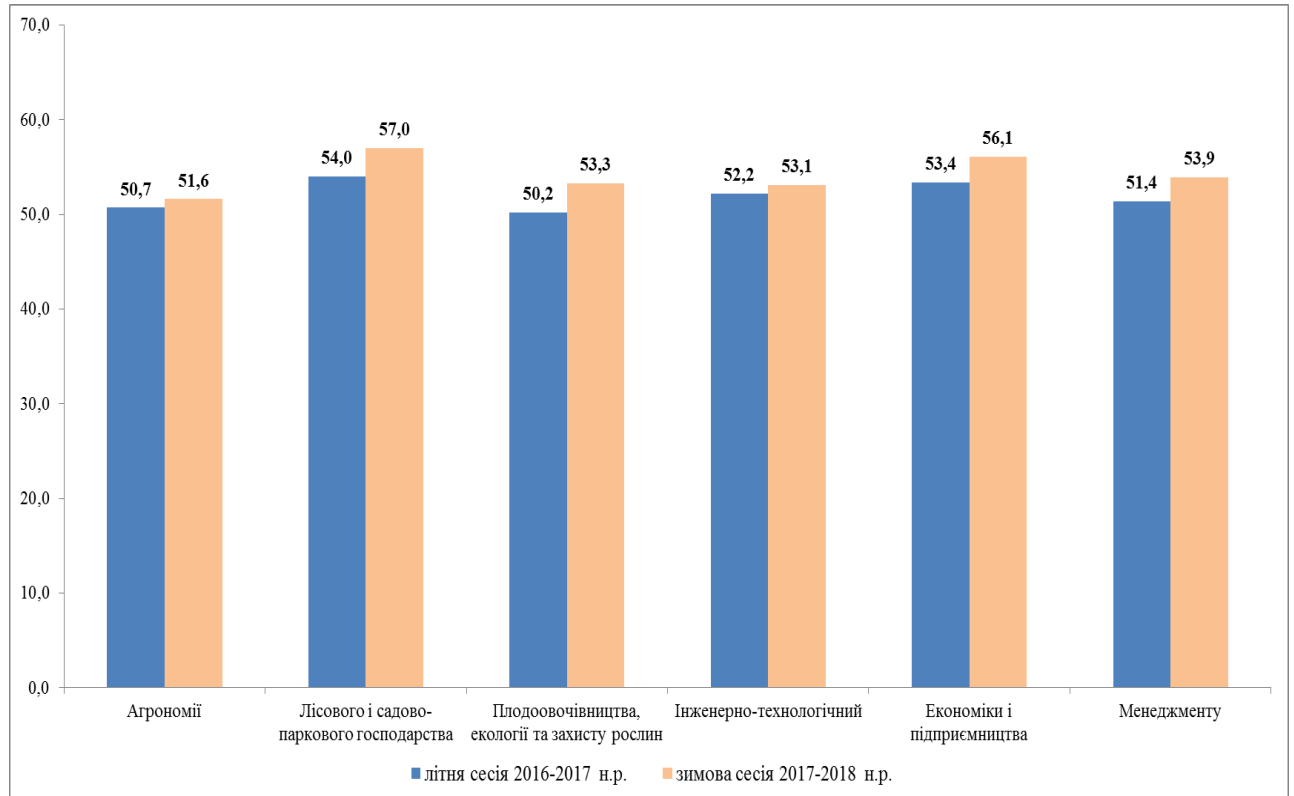

Рис. 1.3. Питома вага відмінників серед студентів денної форми навчання

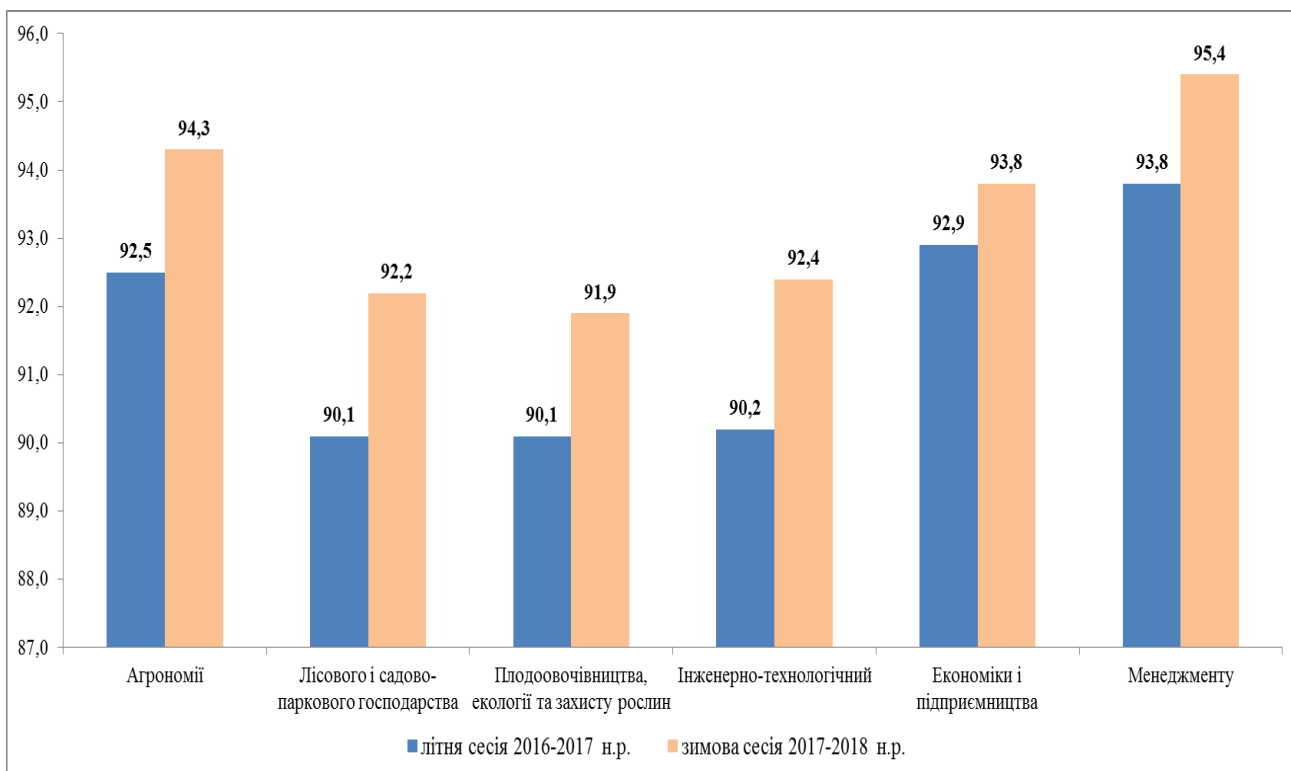
Аналіз результатів зимової екзаменаційної сесії 2017-2018 н.р. показує, що середній показник якості знань студентів по університету утримується на достатньому рівні й становить 54%. Вище середньої якості знань на факультетах лісового і садово-паркового господарства (57 %) та економіки і підприємництва (56,1%) (рис. 1.4).

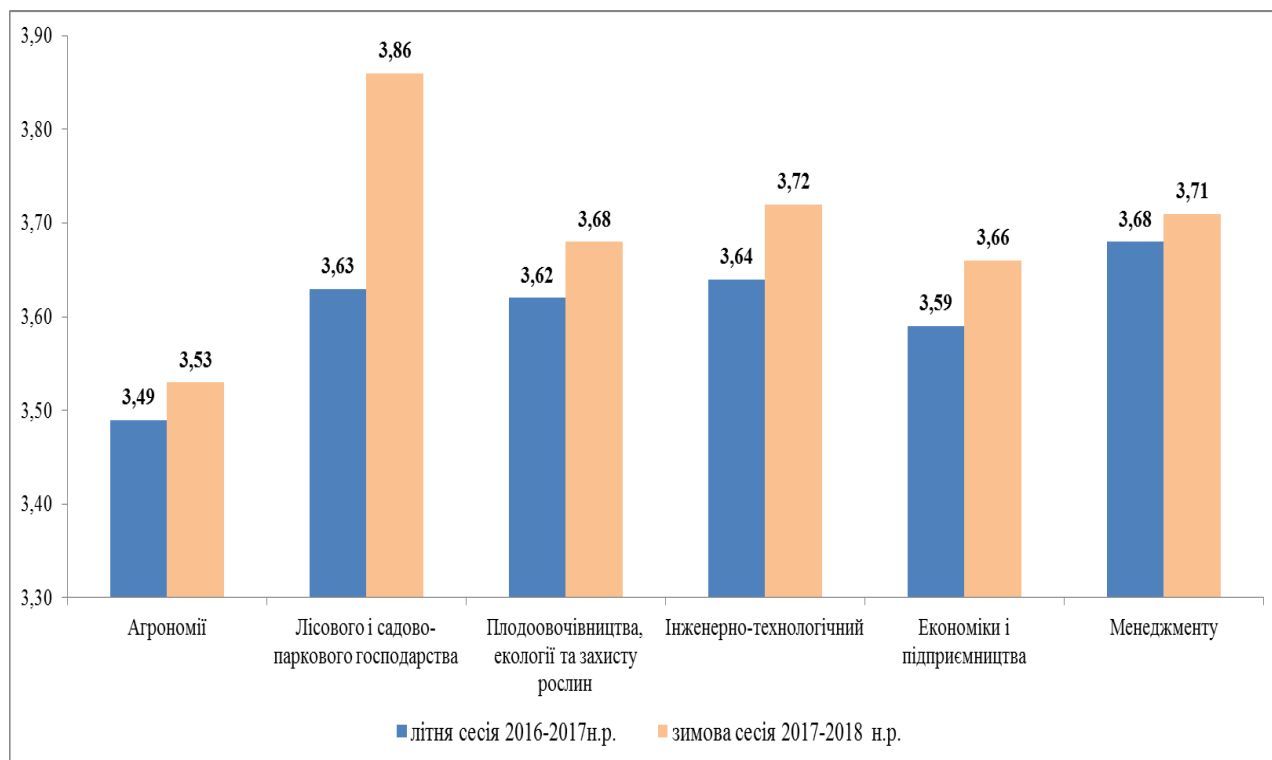
Рис. 1.4. Якість знань студентів денної форми навчання, %

Якщо порівняти з середнім показником абсолютної успішності по університету, що складає 93,3%, то вища абсолютна успішність спостерігається у студентів факультетів менеджменту (95,4%); агрономії (94,3%); економіки і підприємництва (93,8%) (рис. 1.5).

У цілому по університету простежується незначне збільшення середнього балу успішності студентів денної форми навчання (на 2 %). Найбільше зростання цього показника спостерігається на факультеті лісового і садово-паркового господарства (на 6 %) (рис. 1.6).

Рис. 1.5. Абсолютна успішність студентів денної форми навчання, %

Рис. 1.6. Середній бал успішності студентів денної форми навчання

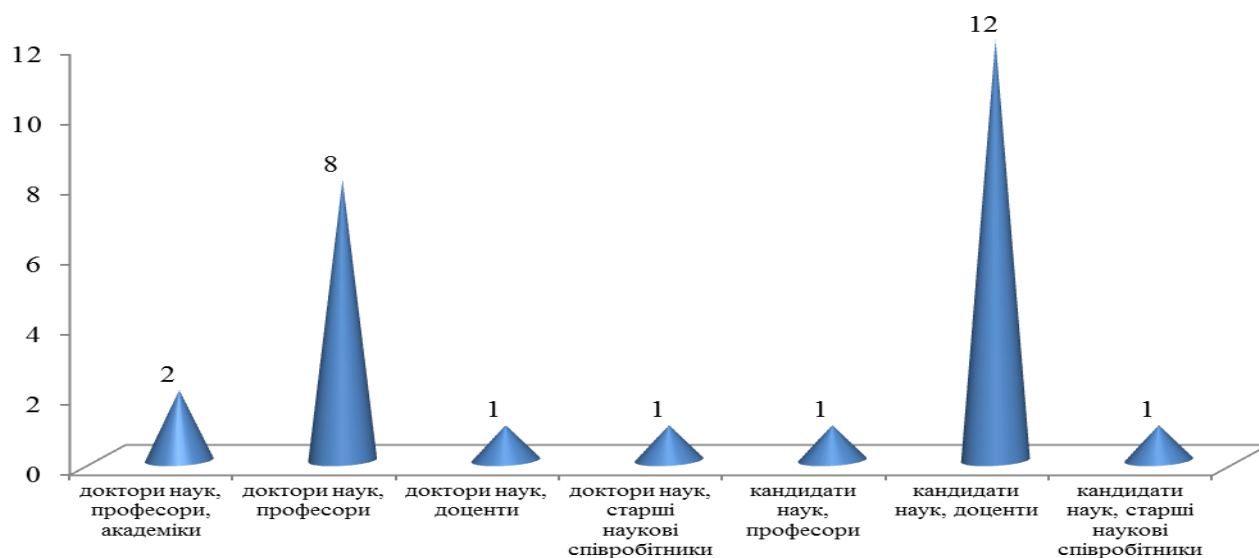
З метою аналізу якості підготовки здобувачів вищої освіти в університеті щорічно проводяться контрольні заміри знань студентів. Пакет завдань для проведення замірів залишкових знань студентів є частиною навчально-методичного комплексу дисципліни і його якість також впливає на рівень підготовки фахівців.

Відповідно до Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва, розробленого у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-XII від 23.12.1993 р., Цивільного Кодексу України № 435-IV від 16.01.2003 р. та Статуту Уманського національного університету садівництва з метою підвищення якості освітнього процесу та забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності дипломні роботи (проекти) здобувачів вищої освіти усіх форм навчання підлягають обов'язковій перевірці на наявність академічного плагіату.

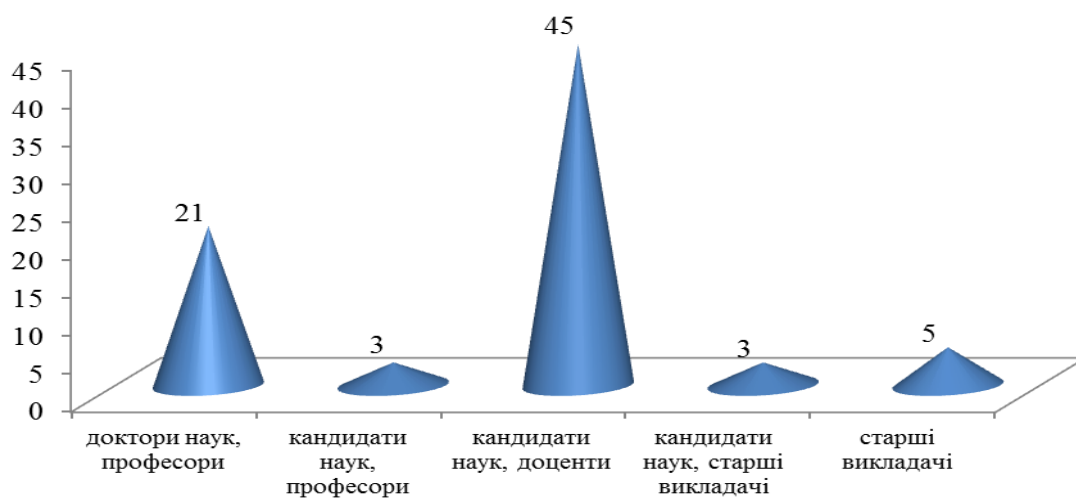
Зокрема, за звітний період було перевірено дипломні роботи (проекти) по 19 спеціальностях та 6 факультетах Уманського НУС за ступенем вищої освіти «Магістр» (денна та заочна форма навчання 2016-2017 н.р.), за ступенем вищої освіти «Спеціаліст» (денна форма навчання 2016-2017 н.р., заочна форма навчання 2017-2018 н.р.).

Важливим показником якості підготовки фахівців є результати оцінювання знань студентів екзаменаційними комісіями (далі – ЕК). Рівень підготовки здобувачів вищої освіти у 2017 році оцінювали 47 ЕК, у роботі яких брали участь досвідчені науково-педагогічні працівники нашого навчального закладу та представники інших ВНЗ, наукових установ, виробничих структур, фінансових закладів тощо. Головами ЕК були запрошені провідні вчені, професори, доктори наук та керівники з інших вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, наукових установ та

виробництва (рис. 1.7). Для виконання обов'язків членів ЕК було залучено 99 науково-педагогічних працівників, у тому числі 33 доктори наук. Із числа членів ЕК 35 мали вчене звання професора, а 58 – доцента (рис. 1.8).

Рис. 1.7. Якісний склад голів ЕК у 2017 році, осіб

Рис. 1.8. Якісний склад членів ЕК у 2017 році, осіб

Екзаменаційні комісії з усіх спеціальностей засвідчили відповідність підготовки випускників нормативним вимогам. Тематика та зміст дипломних робіт (проектів) були актуальними та відповідали напрямам наукових досліджень випускових кафедр. Якість виконаних дипломних робіт (проектів) засвідчила достатній професійний рівень підготовки фахівців, відповідність сучасному стану та перспективам розвитку науки і техніки та

інноваційне спрямування. Дипломні роботи (проекти) було виконано і захищено із застосуванням засобів новітніх інформаційних технологій та прикладних комп'ютерних програм.

1.8. Випуск фахівців і виконання державного замовлення

У 2017 році університет випустив 828 фахівців, які навчались на денній формі навчання та 799 фахівців – на заочній формі навчання.

У 2017 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОР «Бакалавр» денної форми навчання складала 537 осіб, з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 308 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб 229 осіб (табл. 1.27).

Таблиця 1.27

Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОР «Бакалавр» денної форми навчання у 2017 році

Спеціальність	Всього	З них навчалися	
		за рахунок коштів державного бюджету	за рахунок коштів фізичних осіб
Економіка підприємства	35	1	34
Маркетинг	14	7	7
Фінанси і кредит	52	2	50
Облік і аудит	41	10	31
Менеджмент	63	19	44
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	20	18	2
Харчові технології та інженерія	48	41	7
Геодезія, картографія та землеустрій	-	-	-
Агрономія	122	116	6
Лісове і садово-паркове господарство	46	40	6
Захист рослин	23	23	-
Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	42	30	12
Готельно-ресторанна справа	9	-	9
Туризм	22	1	21
Всього	537	308	229

*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2017–2018 навчального року»

Питома вага студентів, які завершили навчання і здобули освітній рівень бакалавр, що навчалися за рахунок коштів державного бюджету у 2017 році становила 57,4%, за рахунок коштів фізичних осіб – 42,6%. Найбільше студентів навчалось за рахунок коштів державного бюджету на спеціальності агрономія 116 осіб, або 37,7% від загальної кількості державних місць. Найменша кількість державних місць на спеціальностях туризм, економіка підприємства, фінанси і кредит, маркетинг.

Система розподілу державних місць, коли «місце йде за студентом», загострила конкуренцію між університетами і не дала університету можливості набрати бажану кількість бюджетників. В таких умовах на ринку освітніх послуг залишаються лише ті вузи, що надаватимуть якісні освітні послуги.

У 2017 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОКР «Спеціаліст» денної форми навчання складала 205 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 153 особи, за рахунок коштів фізичних осіб 52 особи); за ОР «Магістр» – 291 особа (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 129 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб 162 особи) (табл. 1.28).

У 2017 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОР «Бакалавр» заочної форми навчання складала 399 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 86 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб 313 осіб); за ОКР «Спеціаліст» – 299 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 134 особа, за рахунок коштів фізичних осіб 165 осіб), за ОР «Магістр» – 101 особа (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 42 особи, за рахунок коштів фізичних осіб 59 осіб) (табл. 1.29).

Таблиця 1.28

**Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули
ОКР «Спеціаліст» та ОР «Магістр» денної форми навчання у 2017 році**

Спеціальність	Всього	З них навчалися	
		за рахунок коштів державного бюджету	за рахунок коштів фізичних осіб
ОКР «Спеціаліст»			
Агрономія	31	16	15
Захист рослин	12	7	5
Плодоовочівництво і виноградарство	7	5	2
Лісове господарство	16	16	-
Садово-паркове господарство	14	13	1
Менеджмент організацій і адміністрування	11	10	1
Харчові технології	41	30	11
Облік і аудит	10	9	1
Фінанси і кредит	9	5	4
Економіка підприємства	7	7	-
Маркетинг	5	5	-
Процеси, машини та обладнання АПВ	25	17	8
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	8	6	2
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	5	3	2
Публічне управління та адміністрування	4	4	-
Всього	205	153	52
ОР «Магістр»			
Маркетинг	17	2	15
Фінанси і кредит	24	2	22
Облік і аудит	24	3	21
Економіка підприємства	14	2	12
Менеджмент організацій і адміністрування	20	5	15
Менеджмент ЗЕД	11	2	9
Логістика	16	6	10
Прикладна екологія та збалансоване природокористування	13	5	8
Агрономія	28	19	9
Плодоовочівництво і виноградарство	16	14	2
Селекція і генетика сільськогосподарських культур	15	10	5
Насінництво і насіннезнавство	10	7	3
Технологія закритого ґрунту	14	13	1
Садово-паркове господарство	9	9	0
Лісове господарство	13	9	4
Захист рослин	13	8	5
Технологія зберігання і переробки зерна	16	2	14
Технології зберігання, консервування та переробки плодів і овочів	8	6	2
Процеси, машини та обладнання АПВ	10	5	5
Всього	291	129	162

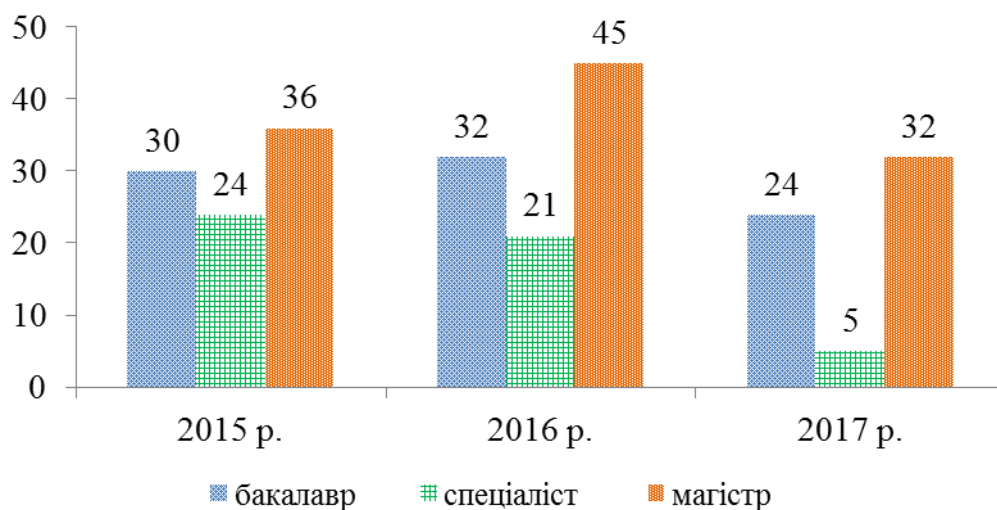
Таблиця 1.29

**Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОР «Бакалавр»,
ОКР «Спеціаліст» та ОР «Магістр» заочної форми навчання у 2017 році**

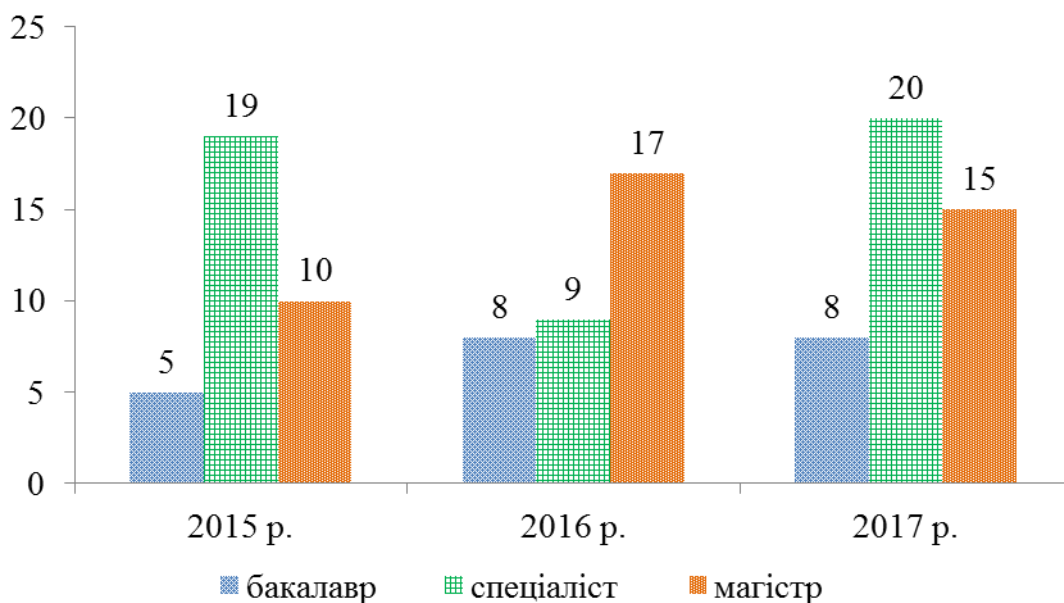
Спеціальність	Всього	З них навчалися	
		за рахунок коштів державного бюджету	за рахунок коштів фізичних осіб
ОР «Бакалавр»			
Економіка підприємства	18	1	17
Маркетинг	21		21
Фінанси і кредит	47		47
Облік і аудит	108	2	106
Менеджмент	22	3	19
Харчові технології та інженерія	24	2	22
Агрономія	85	55	30
Лісове і садово-паркове господарство	48	7	41
Процеси, машини та обладнання АПВ	26	16	10
Всього	399	86	313
ОКР «Спеціаліст»			
Економіка	6	6	0
Облік і оподаткування	60	12	48
Фінанси, банківська справа та страхування	51	8	43
Менеджмент	14	4	10
Публічне управління та адміністрування	4	3	1
Маркетинг	16	10	6
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	10	8	2
Екологія			0
Харчові технології	20	10	10
Агрономія	49	22	27
Захист і карантин рослин			0
Садівництво та виноградарство	25	19	6
Лісове господарство	24	17	7
Садово-паркове господарство	20	15	5
Агроінженерія			0
Всього	299	134	165
ОР «Магістр»			
Облік і аудит	25	3	22
Менеджмент організацій і адміністрування	16	5	11
Агрономія	37	19	18
Плодоовочівництво і виноградарство	14	10	4
Технології зберігання, консервування та переробки плодів і овочів	9	5	4
Всього	101	42	59

*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2017–2018 навчального року»

Забезпечення високої якості підготовки випускників Уманського НУС є головним завданням університету. У 2017 році студенти університету денної форми навчання отримали 1033 дипломи, з них 61 (6%) дипломів з відзнакою (ОР «Бакалавр» – 24, ОКР «Спеціаліст» – 5, ОР «Магістр» – 32) та 43 випускники заочної форми навчання (ОР «Бакалавр» – 8, ОКР «Спеціаліст» – 20, ОР «Магістр» – 15) (рис. 1.9-1.10).

Рис. 1.9 Динаміка кількості студентів денної форми навчання, які отримали диплом з відзнакою

Рис. 1.10 Динаміка кількості студентів заочної форми навчання, які отримали диплом з відзнакою, осіб

Підходи до самостійної роботи студентів, яка є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, потребують докорінних змін. На сучасному етапі вона повинна стати основою вищої освіти, ваговою частиною процесу підготовки фахівців.

1.9. Діяльність НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва»

В НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» здійснюється: перепідготовка фахівців (надання другої вищої освіти); підвищення кваліфікації викладачів; підвищення кваліфікації спеціалістів за акредитованими напрямками; професійна підготовка сільськогосподарських дорадників та експертів-дорадників та членів РКК; надання сільськогосподарських дорадчих послуг; навчання ініціативних груп зі створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, розробка програм соціально-економічного розвитку сільських територіальних громад в Міжрегіональному навчально-практичному центрі розвитку сільських територій.

В НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» перепідготовка (надання другої вищої освіти) здійснюється на комерційній основі за денною і заочною формою навчання за 4 економічними спеціальностями (менеджмент організацій та адміністрування, фінанси і кредит, облік і аудит, економіка підприємства) та 5 технологічними спеціальностями (агрономія, лісове господарство, садово-паркове господарство, плодоовочівництво і виноградарство, технології зберігання та переробки зерна).

В НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» У 2017 році було поновлено на навчання 38 осіб. З них: 24 – зі спеціальності «Агрономія», 1 – зі спеціальності «Облік і аудит», 2 – зі спеціальності

«Економіка підприємства», 2 – зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування», 2 – зі спеціальності «Плодоовочівництво і виноградарство» та 9 – зі спеціальності «Лісове господарство» (табл. 1.30).

Таблиця 1.30

**Перепідготовка фахівців із наданням другої вищої освіти в
Уманському національному університеті садівництва**

Назва спеціальності	Кількість студентів, осіб			
	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.*
Перепідготовка за економічними спеціальностями				
Облік і аудит	28	7	5	1
Фінанси і кредит	15	1	-	-
Економіка підприємства	30	9	5	2
Менеджмент організацій і адміністрування	6	26	6	2
Всього	79	43	16	-
Перепідготовка за технологічними спеціальностями				
Агрономія	75	35	20	24
Лісове господарство	20	13	9	9
Плодоовочівництво і виноградарство	4	2	2	-
Технологія зберігання та переробки зерна	6	24	-	-
Садово-паркове господарство	2	-	-	-
Всього	107	74	31	-
Всього по Інституту	186	117	47	-

* поновлені у 2017 році.

В цьому ж році здійснено випуск 167 спеціалістів, у тому числі зі спеціальностей: «Облік і аудит» – 12, «Фінанси і кредит» – 1, «Економіка підприємства» – 16, «Менеджмент організацій і адміністрування» – 20, «Агрономія» – 69, Лісове господарство – 27, «Плодоовочівництво і виноградарство» – 4, «Технології зберігання та переробки зерна» – 18 осіб.

У 2017 році 52 науково-педагогічних працівників ВНЗ, коледжів та технікумів підвищили кваліфікацію на кафедрах університету, з них 38 – це викладачі відокремлених структурних підрозділів Уманського національного університету садівництва.

Протягом 2017 році на базі НКЦ «Інститут післядипломної освіти та

дорадництва» проводились курси підвищення кваліфікації спеціалістів за акредитованими напрямами (табл. 1.31).

Таблиця 1.31

**Підвищення кваліфікації спеціалістів за акредитованими
напрямами**

Напрямок підвищення кваліфікації	Кількість слухачів
Фермери-овочівники (вирощування часнику)	2
Начальники районних управлінь агропромислового розвитку Черкаської області	45
Спеціалісти ПАТ «Ельворті» за напрямом «Агрономія»	30
Керівники підрозділів фінансової роботи ГУДКСУ	30
Завідувачі лабораторії, старші лаборанти елеваторно-складських підприємств ДПЗКУ	53
Атестація осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою	60
Видано посвідчень без проходження атестації	60
Всього	280

На базі НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» в лютому 2017 року були проведені курси підвищення кваліфікації фермерів-овочівників (вирощування часнику, 2 особи) та відбувся семінар для начальників районних управлінь агропромислового розвитку Черкаської області, в якому взяли участь 45 осіб.

В періоди 24 березня 2017 року по 24 червня 2017 року та з 13 жовтня 2017 року по 16 грудня 2017 року були проведені курси підвищення кваліфікації спеціалістів за напрямом «Агрономія» для 30 працівників ПАТ «Ельворті».

У вересні 2017 року проведений короткостроковий семінар для керівних працівників та спеціалістів Державної казначейської служби України з напрямку «Публічне управління та адміністрування» за темою: «Теоретичні та практичні аспекти ведення бухгалтерського обліку та складання звітності в органах Державної казначейської служби України», в якому прийняли участь 30 начальників відділів обласних управлінь Державної казначейської служби України.

У жовтні 2017 року відбулися курси підвищення кваліфікації завідувачів лабораторії, старших лаборантів елеваторно-складських підприємств. 53 начальники виробничо-технологічних лабораторій з 47 філій ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» прийняли участь у курсах.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про організацію проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою» № 301 від 26.04.2017 р., на базі НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» проводяться атестаційні сесії особам, які претендують на вступ на державну службу.

З червня 2017 року по даний час проведені атестаційні сесії, за результатами яких видано посвідчення 60 особам, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою. А також без проходження атестації видано 60 особам посвідчення у відповідності до пункту 56 Постанови Кабінету Міністрів № 301 від 26.04.2017 року.

При НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» функціонує Міжрегіональний навчально-практичний центр розвитку сільських територій, де проводяться тренінги з питань створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та їх функціонування; надаються консультації з отримання грантів на соціально-економічний розвиток села від діючих проектів міжнародної технічної допомоги; здійснюється розробка бізнес-планів для сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та надання інформаційно-консультаційних послуг для сільгосптоваровиробників.

Представники Міжрегіонального центру активно беруть участь у виступах, організації і проведенні науково-практичних конференцій, круглих столів, нарад, семінарів, виставок. Серед них протягом 2017 р.:

- тренінг «Активні громадяни» – програма Британської Ради (25 квітня, 15-17 травня 2017 р., м. Умань);
- всеукраїнська науково-практична конференція «Кооперативні читання:

2017», присвячена 60-річчю з дня народження відомого вченого-кооператора, професора В.В. Зіновчука (2 вересня 2017 р., м. Житомир, ЖНАЕУ);

- міжнародна конференція «Grow Abroad 2017 (1-6 жовтня 2017 року м. Матаро (Барселона), Іспанія);
- навчальний візит до Республіки Латвія з метою вивчення міжнародного досвіду впровадження механізмів законодавства ЄС щодо розвитку системи консультування та кооперації сільських територій в Україні (16-20 жовтня 2017 р.).

Консультанти Міжрегіонального центру розвитку сільських територій взяли активну участь у навчально-практичному семінарі з управління сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами у рамках проекту «Створення регіонального навчально-практичного центру розвитку багатофункціональних кооперативів» у рамках грантової програми «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні», в якому Уманський національний університет садівництва виступає партнером. Так, на базі Управління агропромислового розвитку Черкаської ОДА дорадниками були проведені тренінги з питань управління обслуговуючими кооперативами, маркетингу та стратегічного планування, ведення бухгалтерського обліку та звітності, технології вирощування плодово-ягідних культур, технології сушіння фруктів та технології вирощування кролів.

Протягом 2017 року у навчальних семінарах на базі університету взяли участь 270 осіб. Окремо створена робоча група консультантів, які постійно проходять навчання з кооперації для надання практичної допомоги громадам з різних питань соціально-економічного розвитку села.

За 2017 рік відповідно до укладених договорів з фізичними і юридичними особами НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» післядипломної освіти та дорадництва забезпечив надходження до університету 616,55 тис. грн., у тому числі:

- за перепідготовку спеціалістів – 345,721 тис. грн.;
- за підвищення кваліфікації викладачів – 57,029 тис. грн.;

- за підвищення кваліфікації спеціалістів за акредитованими напрямками – 132,8 тис. грн.
- за атестацію осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою – 81,0 тис. грн.

1.10. Навчально-виробничий відділ

Навчально-виробничий відділ є сучасною базою для практичної підготовки і перепідготовки фахівців, наукових досліджень викладачів, аспірантів і студентів. На матеріалах його дослідів і демонстраційних посівів проводяться міжнародні, всеукраїнські та регіональні науково-практичні семінари й конференції науковців керівників і фахівців аграрних фірм, сільськогосподарських підприємств, фермерів.

За відділом закріплено 1060 га. Земельних угідь, зокрема 352 га – ріллі, 72 га – саду та 466 га лісу. До його структури входять: дослідне поле площею 103 га, дослідні сади – 72 га, дослідні овочеві ділянки – 10 га, плодородсадник – 3 га, навчально-виробничі цехи з переробки плодів, овочів, зерна, а також теплиці.

Дослідне поле є науково-практичною базою для викладачів, аспірантів і студентів факультету агрономії. Тут закладені багаторічні стаціонарні дослідні з визначення оптимальних систем удобрення сільськогосподарських культур у польових сівозмінах, розробляються технології вирощування польових і кормових культур у системі органо-біологічного рослинництва і впроваджуються нові технології обробітку ґрунту. Багаторічні польові стаціонари включені до Державного реєстру і є національним надбанням.

За допомогою працівників відділу лісівництва, студентів 2 – го і 3 – го курсів агрономічного факультету проведено комплекс весняно-польових робіт по очистці насінневого матеріалу та сівби запланованих культур на дослідних та виробничих полях навчально-виробничого відділу. Також

проведено первинну очистку насіння сільськогосподарських культур в період жнив на току Уманського НУС.

В звітному році, не зважаючи на примхи погоди, в оптимальні строки було проведено збір зернових колосових, кукурудзи та соняшнику. Зокрема намолочено: 263 т – пшениці озимої, 70 т – ячменю, 39 т – гороху, 211 т – кукурудзи і 86 т – соняшнику (табл. 1.32).

На базі навчально-виробничого відділу студенти 1-3 курсів університету набули практичних навичок з технологій вирощування сільськогосподарських культур, саджанців винограду, клонових підщеп зерняткових і кісточкових культур відсадками, їх садіння у перше поле розсадника й окулірування, догляд за окулянтами, а також викопували саджанці для зберігання і реалізації, заклали маточні насадження суниці, вирощували її розсаду, проводили обрізку плодових і ягідних насаджень, збирали урожай плодів груші та ягідних культур.

У 2017 році на овочевих ділянках упроваджувалися новітні технології вирощування овочевих культур. Під час навчальної та технологічної практики під керівництвом викладачів студенти опанували секрети вирощування розсади, зокрема, касетним способом, пересаджують її в польові умови, доглядають за рослинами та збирають урожай.

Тематика наукових досліджень включає питання розроблення нових і вдосконалення існуючих технологічних процесів вирощування овочів (капусти різних форм і сортів огірків, баклажанів, перцю, спаржі, цибулі, ріпчастої та порею, часнику, салату, шпинату, васильків, коріандру, селери, пастернаку).

В інтенсивних насадженнях яблуні студенти виконували роботи з нормування врожаю і поліпшення його якості (проріджування зав'язі, літнє обрізування). Упродовж зимового періоду доглядали за садивним матеріалом, проходили практику з обрізування плодоносних насаджень плодових культур різних конструкцій, проводили зимове щеплення.

Таблиця 1.32

**Динаміка урожайності, посівних площ та валових зборів основних сільськогосподарських культур
навчально-виробничого відділу Уманського НУС**

Культура	2013 р.			2014 р.			2015 р.			2016 р.			2017 р.		
	Площа, га	Урожайність, т/га	Валовий збір, т	Площа, га	Урожайність, т/га	Валовий збір, т	Площа, га	Урожайність, т/га	Валовий збір, т	Площа, га	Урожайність, т/га	Валовий збір, т	Площа, га	Урожайність, т/га	Валовий збір, т
Пшениця озима	125	4,82	603,00	85	3,24	275,20	125	4,42	552,93	119	3,32	394,70	87	3,02	262,7
Пшениця яра	3	1,88	5,63	3	2,19	6,57	3	3,34	10,03	2	2,37	4,74	4	2,03	8,12
Ячмінь ярий	22	2,92	64,20	34	2,42	82,36	29	2,55	73,82	42	2,99	125,39	34	2,06	70,12
Горох	23	1,75	40,20	30	2,93	87,98	22	1,81	39,90	32	1,88	60,27	31	1,25	38,75
Гречка	14	1,51	21,20	25	1,14	28,41	24	0,88	21,05	53	0,69	36,41	30	0,082	2,46
Соя	43	1,47	63,00	68	1,36	92,14	100	1,11	110,94	75	1,28	95,97	38,5	0,81	3,10
Соняшник	51	2,78	142,00	38,5	1,48	56,98	45	1,69	75,89	32	1,86	59,63	44	1,97	86,68
Кукурудза	-	-	-	50	4,79	239,50	4	33,95	135,80	7	1,92	13,46	53	3,99	211,45
Буряк цукровий	2,6	25,96	67,50	3	25,90	77,70	2,5	23,71	59,28	2,7	11,88	32,08	-	-	-

У 2017 році зібрано плодових і овочевих культур: груші стандартної 0,13 т, груші нестандартної 0,18 т, сливи 0,2 т, суниці 0,5 т, малини 0,4 т, порічки 0,25 т, смородини 0,23 т, столового буряка 0,45 т, огірків 4,1 т, капусти 0,39 т, перцю 0,3 т, помідорів 3,4 т, баклажанів 0,25 т, часнику 0,086 т, петрушки 0,02 т, ожини 0,12 т, цибулі 0,05 т. Крім того, у звітному періоді вирощено саджанців: яблуні 1844шт., туї 5 шт, смородини 78 шт, малини 85 шт, суниці 1250 шт, ялівця 4 шт., а також розсади перцю 300 шт, баклажанів 100 шт.

В лісі навчально-виробничого відділу Уманського НУС у 2017 році силами співробітників відділу лісівництва проводився догляд за молодими насадженнями дуба на площі – 2,9 га.

За звітний період проведено прохідну рубку на площі 10 га, та вибіркоче прорідження лісонасаджень з яких заготовлено 332 с/м дров (табл. 1.33).

Також протягом звітнього періоду було вирізано старі насадження груш і ведмежого горіха на території університету.

Таблиця 1.33

Об'єм виконаних робіт в лісі навчально-виробничого відділу УНУС

Вид робіт	Рік				
	2013	2014	2015	2016	2017
Освітлення, га	-	-	-	-	8,7
Вибіркова санітарна рубка, га	28,00	16,00	33,90	6,80	-
Дрова, с/м	986	621	874	140	-
Суцільнолісосічна рубка, га		2,90			
Дрова, с/м	-	1240		-	-
Ділова деревина, м ³		71,47	59,3		
Дрова (сад)	-	745	-	-	-
Прорідження (вибіркочий), с/м	-	-	-	476	-
Прохідна рубка, га	-	-	-	-	14

Усі роботи вдалось провести на належному рівні, завдячуючи старанній праці працівників навчально-виробничого відділу, викладачів та студентів.

2. ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Організаційно-структурні засади наукової та інноваційної діяльності в університеті

Наукова та інноваційна діяльність в УНУС провадиться у відповідності до «Концепції наукової та інноваційної діяльності в Уманському НУС на період 2013-2020 рр.» (протокол №6 від 23.04.2013 р.), «Програми наукових досліджень університету на 2016-2020 рр.» (zareestrovaniy u Derzavnomu centri naukovotekhnichnoyi i ekonomichnoyi informatsiyi) та у відповідності до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», «Про інноваційну діяльність», наказів та інструктивних листів Міністерства освіти і науки України, Статуту університету та рішень вченої ради

Виконання основних завдань наукової та інноваційної діяльності в УНУС здійснювалась через:

- проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, спрямованих на вирішення проблем і завдань, визначених пріоритетними для України;
- постійну активізацію наукової діяльності кафедр, як головних наукових структурних підрозділів університету;
- запровадження та дотримання європейських стандартів взаємодії університету з суб'єктами господарювання щодо проведення прикладних наукових досліджень та впровадження їх результатів у виробництво;
- організацію актуальної за змістом, різноманітної за формами, сучасної за засобами, якісної за виконанням, доступної професійному навчанню студентської науково-дослідної діяльності;
- організацію та проведення міжнародних, вітчизняних наукових, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо, в тому числі

за участю студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, молодих учених, науковців;

- організацію ефективної діяльності наукових шкіл університету, розробку програм їх динамічного розвитку за пріоритетними напрямками наукової й інноваційної діяльності в університеті;
- розширення наукового міжнародного співробітництва, спрямованого на інтеграцію УНУС в міжнародні науково-дослідні структури;
- постійне пропагування результатів науково-дослідної, інноваційної діяльності та науково-технологічних розробок університету в засобах масової інформації, на нарадах, симпозіумах, конференціях регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів.

Програма досліджень університету об'єднувала напрями наукової проблематики однієї чи декількох кафедр:

1. **0116U003207** Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України.
2. **0111U001928** Удосконалення існуючих та розробка нових технологій вирощування садивного матеріалу, плодів, ягід і винограду в Правобережному Лісостепу України.
3. **0116U003208** Розробка технологій зберігання і переробки продуктів рослинництва.
4. **0116U003210** Теоретико-методологічні та прикладні засади соціально-економічного розвитку аграрної сфери економіки України в умовах глобалізації.
5. **0108U009772** Розробка методологічних підходів і практичного механізму еколого-збалансованого природокористування у сфері аграрного виробництва.
6. **0113U002614** Дослідження механізованих процесів агропромислового виробництва.
7. **0116U003209** Методологічні та організаційні аспекти досліджень у галузі соціальних, гуманітарних та природничих наук в аграрному вищому

навчальному закладі.

8. **0115U002988** Концептуальні засади розвитку туристично-рекреаційного комплексу та готельно-ресторанного бізнесу в умовах глобалізаційних процесів.

9. **0115U002789** Науковці Уманського національного університету садівництва: біобібліографічний аспект.

У 2017 році університет працював за пріоритетними напрямками виконання наукових досліджень, затверджених в УНУС (табл. 2.1). (схвалено Вченою радою УНУС, протокол № 6 від 9.07.2015 р. із редакційними змінами у відповідності з законом «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки» (редакція 16.01.2016 р.) і Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямків наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року» (редакція від 6.09.2016 р.).

Всього у виконанні основних напрямків Програми наукових досліджень університету взяли участь 454 науково-педагогічних і наукових працівників, аспірантів та докторантів, серед яких: 330 науково-педагогічних працівників (35 – доктори наук, професори, у тому числі – 14 академіків МААО, сім академіків АН ВО, чотири академіки – Міжнародної академії холоду, Міжнародної академії екології та безпеки, Міжнародної природничої академії; 233 – кандидатів наук, доцентів, 2 члени-кореспонденти МААО), 100 аспірантів, 5 докторантів, 19 наукових працівників. Більше 55 науковців університету відзначені почесними званнями «Заслужений діяч науки і техніки», «Заслужений працівник освіти України», «Заслужений працівник сільського господарства», «Заслужений економіст України», нагороджені відомчими відзнаками – «Відмінник освіти», «Василь Сухомлинський», «За наукові та освітні досягнення», «Відмінник аграрної освіти», «Знак Пошани», є Лауреатами нагороди Ярослава Мудрого, нагороджені грамотами Верховної ради України «За особливі заслуги перед народом України», грамотами МОН, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної ради України з питань науки й освіти й ін.

Таблиця 2.1

**Перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок
Уманського національного університету садівництва**

Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки (відповідно до закону)	Назва пріоритетного тематичного напрямку (відповідно до Постанови КМУ)	Код наукового дослідження/ розробки	Науковий напрям УНУС (відповідно до Програми досліджень)
1	2	3	4
1. Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави	1.1. Найважливіші фундаментальні проблеми фізико-математичних і технічних наук 1.2. Найважливіші фундаментальні проблеми хімії та розвитку хімічних технологій 1.3 Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних проблем	Ф	Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України 0116U003207 Теоретико-методологічні та прикладні засади соціально-економічного розвитку аграрної сфери економіки України в умовах глобалізації 0116U003210 Методологічні та організаційні аспекти досліджень у галузі соціальних, гуманітарних та природничих наук в аграрному вищому навчальному закладі 0116U003209
2. Інформаційні та комунікаційні технології	2.1. Технології та засоби розробки програмних продуктів і систем	П	Дослідження механізованих процесів агропромислового виробництва 0113U002614
3. Енергетика та енергоефективність	3.1 Технології ефективного енергозабезпечення будівель і споруд 3.2 Способи застосування сучасного енергоменеджменту. Технології забезпечення енергобезпеки 3.3 Енергоефективні технології на транспорті	П	Дослідження механізованих процесів агропромислового виробництва 0113U002614 Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України 0116U003207

Проджовження таблиці 2.1

1	2	3	4
4. Раціональне природокористування	4.1 Технології сталого використання, збереження і збагачення біоресурсів та покращення їх якості і безпечності, збереження біорізноманіття 4.2 Технології моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища та змін клімату 4.3 Технології утилізації та видалення побутових і промислових відходів 4.4 Технології раціонального водокористування, підвищення ефективності очищення стічних вод та запобігання забрудненню водних об'єктів 4.5 Технології очищення та запобігання забрудненню атмосферного повітря 4.6 Технології раціонального використання ґрунтів і збереження їх родючості 4.7 Перспективні технології агропромислового комплексу та переробної промисловості 4.8 Проблеми забезпечення продовольчої безпеки і збереження та розширення генофонду сільськогосподарських сортів рослин і порід тварин	П	Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України 0116U003207 Удосконалення існуючих та розробка нових технологій вирощування садивного матеріалу, плодів, ягід і винограду в Правобережному Лісостепу України 0111U001928 Розробка технологій зберігання і переробки продуктів рослинництва 0116U003208 Розробка методологічних підходів і практичного механізму еколого-збалансованого природокористування у сфері аграрного виробництва 0108U009772
5. Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань	5.1 Цільові прикладні дослідження з питань гармонізації системи «людина – світ» та створення новітніх технологій покращення якості життя 5.2 Створення стандартів і технології запровадження здорового способу життя, технології підвищення якості та безпеки продуктів харчування 5.3 Проблеми розвитку особистості, суспільства, демографія та соціально-економічна політика	П	Розробка методологічних підходів і практичного механізму еколого-збалансованого природокористування у сфері аграрного виробництва 0108U009772 Розробка технологій зберігання і переробки продуктів рослинництва 0116U003208 Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України 0116U003207

Проджовження таблиці 2.1

1	2	3	4
	5.4 Геномні технології в сільському господарстві 5.5 Молекулярні біотехнології створення нових організмів та продуктів для сільського господарства, фармацевтичної та харчової промисловості		Концептуальні засади розвитку туристично-рекреаційного комплексу та готельно-ресторанного бізнесу в умовах глобалізаційних процесів 115U002988
6. Нові речовини і матеріали	6.1 Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів 6.2 Створення та застосування технологій отримання нових речовин хімічного виробництва	П	Оптимізація використання природного і ресурсного потенціалу агроєкосистем Правобережного Лісостепу України 0116U003207

Університет брав участь у виконанні спільних наукових програм з НААН України:

- ПНД НААН 01 «Ґрунтові ресурси: прогноз розвитку, збалансоване використання та управління» на 2016-2020 рр. при Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського» за завданням 01.03.01.01.Ф «Удосконалити теоретичні засади балансової оцінки кругообігу елементів живлення в системі ґрунт-рослина та розробити моделі і методи прогнозування ефективності мінеральних добрив за різних ґрунтово-кліматичних умов», 01.03.01.02.Ф. «Розробити науково-методичні основи управління живлення та адаптації сільськогосподарських рослин до екстремальних змін погодних умов протягом вегетаційного періоду», 01.03.01.03.Ф «Розробити комплексні способи діагностування та коригування мінерального живлення рослин з урахуванням оптимального співвідношення елементів в процесі онтогенезу та сортових особливостей сільськогосподарських культур», 01.03.02.01.Ф. «Розробити нові методи оптимізації мінерального живлення сільськогосподарських культур для одержання продукції високої якості на чорноземних ґрунтах України» (виконавець кафедра агрохімії і ґрунтознавства);

- ПНД 41 «Наукові основи ефективного використання інновацій в агропромисловому виробництві з урахуванням зональних особливостей регіонів» (регіональний науково-інноваційний Центр забезпечення АПВ Черкаської обл., співорганізатором якого є УНУС.

У 2017 році виконувалися наукові дослідження за рахунок коштів державного бюджету на суму 1100,9 тис. грн. та господарча тематика на замовлення фірм, організацій різних форм власності (табл. 2.2). Сума фінансування наукових досліджень і розробок склала 2012,5 тис. грн.

Щодо державного фінансування наукових проектів, згідно наказу МОН від 12.04.2017 р. № 590, було оголошено щорічний конкурсний відбір наукових проектів фундаментальних, прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, виконання яких планується здійснювати вищими навчальними закладами III-IV рівнів акредитації та науковими установами за рахунок коштів державного бюджету з 2018 року. Відповідно до даного наказу було видано наказ ректора № 01/05-131 від 18.04.2017 р., яким в УНУС регламентувалось подання, розгляд і затвердження наукових проектів.

Всього в I етапі конкурсу взяли участь чотири проекти, з яких три були рекомендовані вченою радою для участі в конкурсі наукових проектів і розробок МОН. За наказом МОН 31.07.2017 № 1104 «Про затвердження експертних оцінок проектів фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок» два проекти УНУС за кількістю набраних балів віднесені до середнього рівня – «Розробка і впровадження адаптивних технологій вирощування суниці та порівняння їх економічних ефективностей (науковий керівник доцент Бурляй О.Л.), «Розробка новітніх заходів із виробництва і зберігання плодів у скороплідних ресурсозберігаючих насадженнях короткого циклу використання» (науковий керівник професор Мельник О.В.).

Таблиця 2.2

Тематика наукових досліджень і її фінансування у 2017 році

№ з/п	Тематика досліджень	Керівник	Сума, тис. грн.	Джерело фінансування
1	2	3	4	5
1.	Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду Уманського НУС	професор Копитко П.Г.	580,00	Міністерство освіти і науки України
2.	Розробка та впровадження технологій біологізації вирощування сільськогосподарських культур з одержанням високоякісної продукції на продовольчі цілі	професор Карпенко В.П.	320,90	Міністерство освіти і науки України
3.	Розробка та впровадження у виробництво інноваційних продуктів із зерна пшениці спельти	професор Полторецький С.П.	200,00	Міністерство освіти і науки України
4.	Біологічна оцінка препаратів із захисту с.-г. культур від шкідників та хвороб	професор Яновський Ю.П.	436,65	ТОВ «Сингента», «ЕРІДОН», «АГРІ САЕНС Україна», «Аріста ЛайфСайенс Україна», «ПАВІАН»
5.	Дослідження ефективності препаратів у посівах сільськогосподарських культур	доцент Притуляк Р.М.	65,00	ТОВ «Еліксир Україна», «Континент Агроголд»
6.	Дослідження, розмноження селекційних форм с.-г. культур	професор Рябовол Л.О.	40,00	ТОВ «Всеукраїнський науковий інститут селекції»
7.	Дослідження біологічних основ і продуктивності сільськогосподарських культур при застосування біологічних препаратів	професор Грицаєнко З.М.	30,00	ПП НВП «Агроенергетичні технології»
8.	Дослідження ефективності ріст регулюючих препаратів у посівах пшениці озимої і кукурудзи	доцент Адаменко Д.М.	25,00	ТОВ «Агротехносоюз»
9.	Впровадження системи захисту саду	доцент Мостов'як С.М.	20,00	ТОВ «Сингента»
10.	Польові біологічні дослідження ефективності застосування мікродобрив в посівах кукурудзи	доцент Сухомуд О.Г.	16,00	ТОВ «Імперія-Агро»
11.	Мікроклональне розмноження береки лікарської in vitro. Хімічний аналіз акумулятивного горизонту ґрунту	професор Шлапак В.П.	14,00	Національний природничий парк «Кармелюкове Поділля»
12.	Вивчення агробіологічних ознак гібридів кукурудзи	доцент Заболотний О.І.	11,00	ТОВ «АПК «Маїс»

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5
13.	Розробка технології виробництва екологічно чистої продукції рослинництва при застосуванні мікродобрива фульвогумін в посівах сільськогосподарських культур	доцент Жиляк І.Д.	12,00	ТЗОВ «ПАРК»
14.	Дослідження доцільності виробництва плодів в с. Васьовичі Коростишівського району Житомирської області	професор Семенда Д.К.	8,00	ТОВ «Дубова»
15.	Організація майнового та особливого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг	доцент Гузар Б.С.	6,00	ПП «ЛЮВАЙС»
16.	Проведення науково-дослідних робіт з дослідження ринкового середовища ТОВ «Магнолія-Лан»	професор Пенькова О.Г.	6,00	ТОВ «Магнолія-Лан»
17.	Організації майнового та особливого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг	доцент Мельник К.М.	5,00	ТОВ «Урочище Журавське»
18.	Організація майнового та особистого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг	доцент Колотуха С.М.	5,00	ТОВ «Наше-Зерно»
19.	Розробка технології напоїв підвищеної біологічної цінності	доцент Заморська І.Л.	5,00	ТОВ «Іскра»
20.	Технічне переоснащення елеваторного комплексу	викладач Єремєєва О.А.	5,00	ТОВ «Ватав»
21.	Надання консультацій щодо розробки посадових інструкцій персоналу підприємства	доцент Альошкіна Л.П.	3,00	ТОВ «Агрофірма Оксанина»
22.	Дослідження економічної ефективності використання земельних ресурсів та шляхи її підвищення в приватному с.-г. підприємстві «Урожай»	ст. викладач Ревуцька А.О.	3,00	ПСП «Урожай»
Міжнародні договори				
23.	Уточнення рекомендацій з використання препарату Smart Fresh ^{tm} для яблук	професор Мельник О.В.	183,58	компанія «ТЗОВ АгроФреш Польща», «ТОВ АгроФреш Холдинг Франція»
24.	Вивчення ефективності застосування інсектицидів	професор Яновський Ю.П.	12,37	компанія «ЕНТОСАВ ЛТД» Туреччина
Всього:			2012,5	

В університеті упродовж року успішно функціонували 12 наукових шкіл, очолюваних широковідомими вченими – докторами наук, професорами, академіками:

1. Наукова школа з мікробіології і фізіології рослин (Грицаєнко З.М., Карпенко В.П.).
2. Наукова школа з вивчення біології та технології вирощування плодових культур (Мельник О.В., Балабак А.Ф.).
3. Наукова школа з вивчення біології і технології вирощування овочевих культур (Улянич О.І.).
4. Наукова школа з економіки сільського господарства (Непочатенко О.О., Уланчук В.С., Семенда Д.К., Нестерчук Ю.О.).
5. Наукова школа удосконалення системи землеробства в Лісостепу України з плодовими та польовими культурами (Копитко П.Г., Єщенко В.О., Бутило А.П.)
6. Наукова школа з агрохімії та ґрунтознавства (Господаренко Г.М., Недвига М.В.).
7. Наукова школа з рослинництва і кормовиробництва (Полторецький С.П., Терещенко Ю.Ф.).
8. Наукова школа з технології зберігання і переробки плодів та овочів (Найченко В.М., Осокіна Н.М., Токар А.Ю.).
9. Наукова школа з генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур (Рябовол Л.О.).
10. Наукова школа з лісових культур та фітомеліорації (Шлапак В.П.).
11. Наукова школа захисту і карантину рослин (Яновський Ю.П., Шевченко Ж.П.).
12. Наукова школа з вивчення методів удосконалення механізмів менеджменту організацій (Школьний О.О.).

На базі університету успішно працювали:

- Черкаське регіональне відділення Українського товариства фізіологів рослин, головою якого є доктор с.-г. наук, професор З.М. Грицаєнко, секретарем

– кандидат с.-г. наук, доцент І.Б. Леонтюк;

- Черкаське регіональне відділення Товариства мікробіологів України, головою якого є доктор с.-г. наук, професор З.М. Грицаєнко, секретарем – кандидат с.-г. наук, доцент Р.М. Притуляк;

- Уманське регіональне відділення Українського товариства ґрунтознавців та агрохіміків. Очолює відділення професор, доктор сільськогосподарських наук П. Г. Копитко, секретар – кандидат с.-г. наук, доцент О.Д. Черно;

- Черкаське відділення Українського товариства генетиків і селекціонерів. Очолює відділення кандидат сільськогосподарських наук, професор А.І. Опалко, секретар – кандидат с.-г. наук, доцент О.П. Сержук.

В університеті працювали два регіональних відділення Академій:

- Уманське регіональне відділення Академії наук вищої освіти (АН ВО) України, до складу якого входять сім академіків;

- Уманське регіональне відділення Міжнародної академії аграрної освіти (МАО), до складу якого входять 14 академіків та 2 члени-кореспонденти.

Упродовж 2017 року УНУС активно співпрацював з міжнародними асоціаціями, консорціумами, членом яких є:

- ISHS (Міжнародна Асоціація Наукового Садівництва);
- Magna Charta Observatory (Велика хартія університетів);
- TEMPUS-QANTUS (Міжнародний консорціум з розробки рамки кваліфікацій у сфері екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування);

- Міжнародним екологічним рейтингом університетів (Green Metric World University Ranking on Sustainability);

- Асоціацією виробників часнику;
- Асоціацією грибовиробників України;
- Українською спілкою ірисів.

В університеті упродовж року функціонували 22 науково-дослідних та навчально-наукових лабораторії (табл. 2.3).

Наукову роботу студентів, аспірантів, молодих учених координували:

- Наукове товариство студентів та аспірантів Уманського НУС;
- Рада молодих учених.

Наукова робота студентів університету була зосереджена у 29 наукових гуртках кафедр.

Фундаментальні та прикладні дослідження університету виконувались на широковідомій науковій спільноті України і зарубіжжя історичній науковій базі, яка включає:

- Теплично-оранжерейний комплекс, у складі якого оранжереї №1, 2 і 3 та 5 теплиць;
- Навчально-виробничий відділ (НВВ), до складу якого входять дослідне поле, дослідні селекційні ділянки, дослідні сади, дослідні овочеві ділянки, плодорозсадник, виноградник, ягідники, навчально-виробничі цехи з перероблення плодів, ягід і овочів, зерна, плодосховище, а також весняні та зимові теплиці (історія відділу нараховує понад 155 років);

У складі дослідного поля НВВ знаходяться унікальні стаціонарні досліді:

- Стаціонарний польовий дослід «Вплив вапнування на ефективність застосування добрив у польовій сівозміні, 2012 р.». Керівники досліді – Господаренко Г.М., Прокопчук І.В. (2012-2015 рр.). Атестат НААН №86.
- Стаціонарний польовий дослід «Агрохімічна ефективність різного співвідношення видів мінеральних добрив у зерно-просапній сівозміні, 2010 р.». Керівники досліді – Господаренко Г.М., Стасіневич О.Ю. (2010-2015 рр.). Атестат НААН №87.
- Стаціонарний польовий дослід «Розробити технологію збереження родючості та раціонального використання ґрунтів Правобережного Лісостепу України, 1964 р.». Керівники досліді – Делеменчук М.І., Карасюк (1964-1974 рр.), Карасюк І.М. (1974-2009 рр.), Господаренко Г.М. (2009-2015 рр.). Атестат НААН №88.

Таблиця 2.3

Лабораторії Уманського НУС

№ з/п	Назва лабораторії	Завідувач лабораторії
1.	Проблемна науково-дослідна лабораторія «Оптимізації родючості ґрунту в плодюгідних насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів»	професор, д.с.-г.н. Копитко П.Г.
2.	Проблемна науково-дослідна лабораторія «Плодового розсадництва»	доцент, к.с.-г.н. Майборода В.П.
3.	Навчально-науково-виробнича лабораторія «Біотехнології»	Майборода В.М.
4.	Наукова лабораторія «Генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур»	д. с.-г. н. Рябовол Л.О.
5.	Проблемна науково-дослідна лабораторія «Засобів боротьби з бур'янами»	професор, д.с.-г. н. Грицаєнко З.М.
6.	Проблемна лабораторія «Агроекологія польових культур»	професор, д. с.-г. н. Зінченко О.І.
7.	Навчально-науково-виробнича лабораторія «Технолог»	професор, д.с.-г.н. Токар А.Ю.
8.	Науково-дослідна лабораторія «Грибівництва та вигонки овочів»	професор, д.с.-г.н. Улянич О.І.
9.	Науково-дослідна лабораторія «Екологічного моніторингу в агросфері»	професор, д.с.-г.н. Карпенко В.П.
10.	Науково-дослідна лабораторія «Інтродукції, адаптації, розмноження і вирощування декоративних і лісових культур»	професор, д. с.-г. н. Поліщук В.В.
11.	Науково-дослідна лабораторія «Соціальні ініціативи»	доцент, к.е.н. Гузар Б.С.
12.	Навчально-наукова лабораторія «Овочівництва закритого ґрунту»	професор, д.с.-г. н. Улянич О.І.
13.	Науково-дослідна лабораторія «Маркетингові рішення»	доцент, к.е.н. Лементовська В.А.
14.	Науково-дослідна лабораторія «Інноваційно-інвестиційний ринок АПК»	професор, к.е.н. Семенда Д.К.
15.	Науково-дослідна лабораторія «Біонеорганічної хімії, якості і безпеки об'єктів сільськогосподарського використання»	доцент, к.х.н. Жиляк І.Д.
16.	Науково-дослідна лабораторія «Оцінка якості ґрунтів і продукції рослинництва»	професор, д.с.-г.н. Господаренко Г.М.
17.	Науково-дослідна лабораторія «Інформаційні технології в обліку і аудиту»	професор, д.е.н. Уланчук В.С.
18.	Науково-дослідна лабораторія «Сільський зелений туризм»	доцент, к.е.н. Нещадим Л.М.
19.	Науково-дослідна лабораторія «Екологічної конверсії»	ст. викладач, к.с.-г.н. Пушкарьова-Безділь Т.М.
20.	Науково-дослідна лабораторія менеджменту ЗЕД та логістики	доцент, к.е.н. Альошкіна Л.П.
21.	НДЛ «Оцінка якості зерна та зернопродуктів»	професор, доктор с.- г.н. Осокіна Н.М.
22.	НДЛ «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку»	доцент, к. е. н. Приліпко С.М.

- Стационарний польовий дослід «Вивчення систем удобрення насаджень яблуні на темно-сірому опідзоленому важкосуглинковому ґрунті, 1931 р.». Керівники дослід: Рубін С.С. (1931-1985 рр.), Копитко П.Г. (1986-2015 рр.). Атестат НААН №89.

- Колекційний ботанічний розсадник Уманського НУС – один з найстаріших такого профілю (заснований 140 років тому);

- Національне надбання України – науковий об'єкт «Унікальна дослідницька агроecosистема яблуневого саду Уманського національного університету садівництва» (Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 року № 1103-р);

- Науковий гербарій, заснований 1844 р., у зібраннях якого нараховується більше 35 тис. ексикат, у тому числі світового значення, яких не має більше в жодній колекції світу.

2.2. Основні результати наукових робіт, виконаних за державною, господарчою тематикою та науково-дослідними лабораторіями

2.2.1. Державні й господарчі науково-дослідні роботи, у тому числі міжнародні

1. Унікальна дослідницька агроecosистема яблуневого саду Уманського НУС. Замовник робіт із забезпечення збереження та належного функціонування наукового об'єкту, що становить національне надбання – Міністерство освіти і науки України. Керівник – професор Копитко П.Г.

«Унікальна дослідницька агроecosистема яблуневого саду Уманського НУС» – єдиний в Україні і світі стаціонарний дослід з системами удобрення яблуневого саду, що розміщений на площі 5 га. У досліді виконуються дослідження з встановлення впливу довготривалого (понад 85 років) застосування різних добрив на продуктивність плодкових рослин та екологічний стан ґрунтового та навколишнього природного середовища.

За рахунок коштів державного фінансування проведена реконструкція

дослідного саду. Проведені роботи з розкорчування саду, рекультивація ґрунту після корчування старих дерев на площі 5 гектарів для підготовки його під садіння нового саду. Придбано саджанці яблуні зимових сортів та опори до них.

За результатами проведених досліджень опубліковано 5 наукових праць.

2. Розробка та впровадження технологій біологізації вирощування сільськогосподарських культур з одержанням високоякісної продукції на продовольчі цілі. Замовником НДР є Міністерство освіти і науки України. Керівник тематики – професор Карпенко В.П.

Розроблялися комплексні технології використання біологічно активних речовин, мікробіологічних препаратів і наноматеріалів у посівах основних сільськогосподарських культур та виконувалося обґрунтування економічно вигідних і екологічно безпечних заходів з їхнього використання.

Проводився підбір, обґрунтування, перевірка й вивчення в умовах дрібноділянкових та вегетаційних сувороконтрольованих дослідів комплексів біологічних препаратів, що склали основу технологій.

За результатами проведених досліджень опубліковано 2 монографії, 22 статті у фахових виданнях України, 3 патенти на корисну модель, 33 тези доповідей на Міжнародних та Всеукраїнських конференціях.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на наукових заходах: IV Міжнародній конференції «Онтогенез рослин у природному та трансформованому середовищі. Фізіолого-біохімічні та екологічні аспекти»; XV з'їзді Товариства мікробіологів України ім. С.М. Виноградського; Всеукраїнській конференції молодих учених (УНУС, м. Умань), Міжнародній агропромисловій виставці «AGROTECHNICA 2017» (м. Ганновер, Німеччина), Міжнародній виставці «ІнтерАгро» (м. Київ), Дні поля Уманського НУС та ін.

3. Розробка та впровадження у виробництво інноваційних продуктів із зерна пшениці спельти. Замовником НДР є Міністерство освіти і науки України. Керівник тематики – професор Полторецький С.П.

Досліджувались технологічні властивості та біохімічні складові зерна пшениці спельти залежно від сорту та лінії для визначення напрямів його

перероблення.

Встановлено, що біологічна цінність зерна сортів і ліній пшениці спельти вища порівняно з пшеницею м'якою, оскільки всі форми мають дуже високий амінокислотний склад і найбільше забезпечують добову потребу людини амінокислотами. Технологічні властивості зерна інтрогресивних ліній подібні до зерна міжвидових ліній пшениці спельти.

Найвищі хлібопекарські властивості мало зерно сорту Шведська 1 і ліній LPP 3117, LPP 3122/2, P 3, LPP 3132, NAK34/12–2, кондитерські – сортів Зоря України, Schwabenkorn, NSS 6/01 і ліній LPP 1221, LPP 3373, LPP 1224, LPP 1197, LPP 1304, NAK 22/12, TV 1100. Зерно всіх форм пшениці спельти мало високі круп'яні властивості, а макаронні властивості – зерно інтрогресивної лінії NAK34/12–2.

За результатами проведених досліджень опубліковано 11 статей у фахових виданнях України, п'ять патентів на корисну модель, 13 тез доповідей на Міжнародних і Всеукраїнських конференціях.

4. Біологічна оцінка препаратів із захисту сільськогосподарських культур від шкідників та хвороб. Замовники – ТОВ «Сингента», «ЕРІДОН», «АгріСаєнс Україна», «Павіан», «Аріста ЛайфСайєнс». Керівник тематики – професор Яновський Ю.П.

Виконувались реєстраційні дослідження з оцінки технічної ефективності застосування препаратів проти основних шкідливих об'єктів у плодкових насадженнях і посівах польових культур для подальшого розширення асортименту препаратів, що входять до чинного національного «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні» (Київ, 2017 р.).

Встановлено доцільність та можливість використання цих пестицидів з уточненням їх регламентації та біології й особливостей розвитку шкідливих організмів у сучасних агроценозах.

Результати досліджень представлено у вигляді звітів у Міністерство екології та природних ресурсів України для подальшої реєстрації цих препаратів.

5. Дослідження ефективності препаратів у посівах сільськогосподарських культур. Замовник – ТОВ «Еліксир Україна», «Континент Агроголд». Керівник – доцент Притуляк Р.М.

Проведені дослідження ефективності застосування мікродобрива в хелатній формі «Удачник» різних марок у посівах соняшнику Сонячний настрої, ячменю ярого сорту Патрицій, гороху сорту Світ, пшениці озимої сорту Наталка, кукурудзи гібриду Марсель. Встановлено його вплив на ростові показники, врожайність, надано обґрунтування щодо застосування мікродобрива різних марок на сільськогосподарських культурах в інтенсивних технологіях вирощування в умовах Правобережного Лісостепу України.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання сучасної аграрної науки» (УНУС, м. Умань), Дні поля Уманського НУС.

6. Дослідження, розмноження селекційних форм сільськогосподарських культур. Замовник – ТОВ «Всеукраїнський науковий інститут селекції (ВНІС)». Керівник – професор Рябовол Л.О.

Проведені дослідження із покращення м'якої (хлібної) пшениці і тритикале за рахунок використання пшениці спельти, як донора ознаки «високий вміст білка», та покращення спельти за рахунок використання м'якої пшениці. Вивчено зразки спельти озимої та жита озимого, підібрано колекцію зразків спельти, полби та сучасних сортів м'якої пшениці й інших видів пшениць. Проведено схрещування тривидових тритикале із пшеницею спельтою і вперше в світі створено чотиривидові форми тритикале. Створено колекцію чотиривидових форм тритикале і хромосомно заміщених форм та зразків жита. Розроблено способи створення та відбору хромосомно заміщених форм чотиривидового тритикале.

За результатами проведених досліджень опубліковано монографію «Генетичні основи створення батьківських компонентів гібридів жита озимого», 2 патенти на корисну модель, рекомендації виробництву.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на наукових заходах,

у тому числі: Міжнародній науковій конференції «Генетика, селекція, досягнення та проблеми» (УНУС, м. Умань), Всеукраїнській конференції молодих учених (УНУС, м. Умань) та Дні поля Уманського НУС.

7. Дослідження біологічних основ і продуктивності сільськогосподарських культур при застосування біологічних препаратів. Замовник – ПП НВП «Агроенергетичні технології». Керівник – професор Грицаєнко З.М.

Вивчався вплив обробки насіння Біокомплексом АТ з посходовим внесенням біологічно активних речовин на біологічні процеси в рослинах і ґрунті, продуктивність пшениці озимої та сої.

Установлено, що обробка насіння перед висівом біологічно активними речовинами сприяє активізації біологічних процесів, наростанню площі листової поверхні, синтезу органічних речовин, підвищенню чистої продуктивності фотосинтезу, ростових процесів, а звідси – зростанню врожайності та покращенню якості врожаю досліджуваної культури.

На підставі отриманих даних розроблена науково обґрунтована екологічно безпечна технологія виробництва високоякісної продукції пшениці озимої та сої.

За результатами проведених досліджень опубліковано 2 наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Дні поля Уманського НУС

8. Дослідження ефективності рістрегулюючих препаратів у посівах пшениці озимої і кукурудзи. Замовник – ТОВ «Агротехносоюз». Керівник – доцент Адаменко Д.М.

Проведені дослідження ефективності застосування препаратів ТОВ «Агротехносоюз» за обробки надземної маси рослин пшениці озимої, що вирощується після гороху.

Проаналізовано показники продуктивності досліджуваних сортів пшениці озимої залежно від внесення препаратів ТОВ «Агротехносоюз», відмічено їх збільшення як по сортах, так і від дії препаратів.

За результатами проведених досліджень опубліковано 2 наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Дні поля Уманського НУС.

9. Впровадження системи захисту саду. Замовник – ТОВ «Сингента». Керівник – доцент Мостов'як С.М.

Надані послуги з впровадження системи захисту саду з використанням препаратів ТОВ «Сингента» та проведено огляд дослідів з представниками Замовника.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на науково-практичному семінарі ТОВ «Сингента».

10. Польові біологічні дослідження ефективності застосування мікродобрив в посівах кукурудзи. Замовник – ТОВ «Імперія-Агро». Керівник – доцент Сухомуд О.Г.

Проведені польові дослідження з метою визначення ефективності застосування препаратів ТМ «Актив-Харвест» за обробки надземної маси рослин кукурудзи, що вирощується після пшениці озимої.

На підставі отриманих даних встановлені оптимальні норми препарату ТМ «Актив-Харвест», що суттєво сприяють підвищенню врожайності та якості кукурудзи.

За результатами проведених досліджень опубліковано дві наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Дні поля Уманського НУС.

11. Мікроклональне розмноження береки лікарської in vitro. Хімічний аналіз акумулятивного горизонту ґрунту. Замовник – Національний природничий парк «Кармелюкове Поділля». Керівник – професор Шлапак В.П.

На основі оптимізації параметрів садивного матеріалу з урахуванням біологічних особливостей, удосконалено елементи та розроблено технологію вирощування високоякісного садивного матеріалу береки лікарської in vitro, розроблено комплекс біотехнологічних прийомів для одержання самоклонів, рослин регенерантів та їх адаптація до умов in vitro.

Проведений агрохімічний аналіз ґрунту в НПП «Кармелюкове Поділля».

За результатами проведених досліджень опубліковано дві наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано на науковому семінарі «Перспективи розвитку лісового господарства» (УНУС, м. Умань).

12. Розробка технології виробництва екологічно чистої продукції рослинництва при застосуванні мікродобрива Фульвогумін в посівах сільськогосподарських культур. Замовник – ТзОВ «ПАРК». Керівник – доцент Жилик І.Д.

Досліджувались питання дії мікродобрива Фульвогумін у посівах озимої пшениці, сої та ін. сільськогосподарських культур на фотосинтетичні показники посівів, забезпеченість рослин елементами живлення, врожайність і формування якісних показників урожаю.

Встановлено доцільність та ефективність використання досліджуваного мікродобрива у посівах сільськогосподарських культур. На підставі отриманих даних розроблено баланс елементів живлення рослин для забезпечення обґрунтованого вирощування екологічно-безпечної і високоякісної продукції.

За результатами проведених досліджень опубліковано одну наукову працю. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання сучасної аграрної науки» (УНУС, м. Умань), Всеукраїнській конференції молодих учених (УНУС, м. Умань).

13. Вивчення агробіологічних ознак гібридів кукурудзи. Замовник – ТОВ «Агропромислова компанія «Маїс». Керівник – доцент Заболотний О.І.

Досліджувалося проходження фенологічних фаз розвитку кукурудзи, наростання біометричних показників, ураження шкідниками та хворобами, динаміка зміни вологості зерна при дозріванні та формування продуктивності культури.

Розроблені науково-обґрунтовані рекомендації висіву гібриду кукурудзи середньостиглої групи, які на період збирання формують високу врожайність за оптимальної вологості зерна, що дозволяє знизити затрати на досушування зерна.

За результатами проведених досліджень опубліковано дві наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання сучасної аграрної науки» (УНУС, м. Умань), Дні поля Уманського НУС.

14. Дослідження доцільності виробництва плодів в с. Васьовичі Коростишівського району Житомирської області. Замовник – ТОВ «Дубова». Керівник – професор Семенда Д.К.

Проведена оцінка ефективності інвестиційного проекту на закладання 50 га інтенсивного саду, що характеризується вибором інтенсивних, продуктивних сортів яблуні Флоріна, Голден, Делішес на карликових підщепах М9. Досліджено оптимальні варіанти обробітку ґрунту, що значно підвищить дохідність підприємства.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: науково-практичний семінар (ТОВ «Дубова» Уманського району), науково-практичний семінар (ТОВ «Аграрій СВПП» Уманського району).

15. Організація майнового та особливого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг. Замовник – ПП «ЛЮваЙС». Керівник – доцент Гузар Б.С.

Надано консультації з організації майнового та особистого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг ПП «ЛЮваЙС» с. Сарни, Монастирищенського району, Черкаської області. Розроблений інструментарій оцінювання збитків врожаю та загибелі сільськогосподарських культур.

За результатами досліджень надано практичні рекомендації щодо використання вибіркового спостереження за застрахованими культурами при настанні подій, які мають ознаки випадковості (сільськогосподарських ризиків) в ПП «ЛЮваЙС» Монастирищенського району Черкаської області.

Наукові досягнення продемонстровано на Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання сучасної економіки» (УНУС м. Умань),

семінарі «Сучасний стан і перспективи розвитку фінансового ринку в Україні» (УНУС м. Умань).

16. Проведення науково-дослідних робіт з дослідження ринкового середовища ТОВ «Магнолія-Лан». Замовник – ТОВ «Магнолія-Лан». Керівник – професор Пенькова О.Г.

Проведені дослідження оцінки впливу чинників ринкового середовища на ефективність діяльності ТОВ «Магнолія-Лан» та розроблені теоретичні положення і науково-практичні рекомендації, спрямовані на удосконалення адаптивного механізму реалізації стратегії розвитку підприємства.

За результатами проведених досліджень опубліковано 2 наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: Всеукраїнській науково-практичній конференції «Становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики», (УНУС, м. Умань), науковому семінарі «Теоретичні і практичні аспекти використання маркетингових технологій у розвитку бізнесу» (УНУС, м. Умань).

17. Організації майнового та особливого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг. Замовник – ТОВ «Урочище Журавське». Керівник доцент Мельник К.М.

Надано консультації з організації майнового та особистого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг ТОВ «Урочище Журавське» Тальнівського району Черкаської області.

Впроваджено у практичну діяльність ТОВ «Урочище Журавське» методи визначення збитків врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень при настанні страхового випадку.

Наукові досягнення продемонстровано на Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання сучасної економіки» (УНУС м. Умань), семінарі «Сучасний стан і перспективи розвитку фінансового ринку в Україні» (УНУС м. Умань).

18. Організація майнового та особистого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг. Замовник – ТОВ «Наше-Зерно». Керівник – доцент Колотуха С.М.

Надано консультації з організації майнового та особистого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг в ТОВ «Наше-Зерно» м. Миколаїв.

Розроблені практичні рекомендації щодо використання вибіркового спостереження за страховими культурами при настанні подій, які мають ознаки випадковості в ТОВ «Наше-Зерно» м. Миколаїв.

Наукові досягнення продемонстровано на семінарі «Сучасний стан і перспективи розвитку фінансового ринку в Україні» (УНУС м. Умань).

19. Розробка технології напоїв підвищеної біологічної цінності. Замовник – ТОВ «Іскра». Керівник – доцент Заморська І.Л.

Розроблені зразки напоїв підвищеної біологічної цінності. Вивчено збереження біологічно активних речовин вихідної сировини у напоях підвищеної біологічної цінності.

Наукові досягнення продемонстровано на Міжнародній науково-практичній конференції «Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки продукції садівництва та рослинництва», нарадах з представниками компанії «Бухер» та корпорації «VOG Products».

20. Технічне переоснащення елеваторного комплексу. Замовник – ТОВ «Ватав». Керівник – викладач Єремєєва О.А.

Надано пропозиції для покращення зберігання зерна в металевих елеваторах, які забезпечують приймання, обробку, формування великих однорідних партій, зберігання, внутрішні переміщення й відпуск.

За результатами досліджень опубліковано 4 наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано на Міжнародній спеціалізованій виставці «Олійно-жирова індустрія – 2017» (м. Київ), Міжнародній виставці Agroshow Ukraine (м. Черкаси).

21. Надання консультації щодо розробки посадових інструкцій персоналу підприємства. Замовник – ТОВ «Агрофірма Оксанина». Керівник – доцент Альошкіна Л.П.

Надано консультації та розроблено посадові інструкції для персоналу ТОВ «Агрофірма Оксанина», а саме посадові інструкції: головного агронома, агронома із захисту рослин, головного інженера, бухгалтера-касира, економіста, інспектора з кадрів, механіка машино-тракторного парку.

22. Дослідження економічної ефективності використання земельних ресурсів та шляхи її підвищення в ПСП «Урожай». Замовник ПСП «Урожай». Керівник – старший викладач Ревуцька А.О.

Досліджувався процес формування ефективного землекористування в ПСП «Урожай» Гайворонського району Кіровоградської області.

За результатами проведених досліджень розроблено рекомендації для підвищення ефективності використання земельних ресурсів, що передбачають застосування комплексного підходу при їх реалізації, поєднання агрономічних, економічних та екологічних заходів.

23. Уточнення рекомендацій з використання препарату Smart Fresh^{tm} для яблук. Замовник – компанія «ТЗОВ АгроФреш Польща», «ТОВ АгроФреш Холдинг Франція». Керівник – професор Мельник О.В

Досліджувались питання вдосконалення ефективності холодильного зберігання плодів яблуні шляхом обробки інгібітором етилену після збирання.

Уперше в Україні встановлено ефективну дію післязбиральної обробки препаратом 1-метилциклопропен (Smart Fresh) на збереження яблук.

Рекомендовано застосовувати післязбиральну обробку інгібітором етилену для покращення збереженості яблук.

За результатами проведених досліджень опубліковано п'ять наукових праць. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на міжнародному семінарі користувачів технології «Smart Fresh» (м. Немирів).

24. Вивчення ефективності застосування інсектицидів. Замовник – компанія «ЕНТОСАВ ЛТД» Туреччина. Керівник – професор Яновський Ю.П.

Виконувались дослідження з оцінки ефективності застосування інсектицидів проти шкідників сільськогосподарських культур.

Установлено доцільність та можливість використання в сільськогосподарському виробництві нових видів інсектицидів з уточненням біології та особливостей розвитку шкідочинних організмів. Завдяки проведеним дослідженням буде удосконалено існуючу систему захисту сільськогосподарських культур. Результати досліджень представлено у вигляді звітів у Міністерство екології та природних ресурсів України для подальшої реєстрації препаратів.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на наукових заходах, у тому числі: семінар «Сучасні технології вирощування продукції яблуневих садів» (ФГ «Яблуневий сад» с. Шевченкове, Звенигородського району Черкаської області), науково-практичному семінарі «Сучасні прийоми захисту багаторічних насаджень від основних шкідників, хвороб і бур'янів» (ТОВ «Седна-Агро» м. Монастирище Черкаської області).

2.2.2. Наукова робота науково-дослідних лабораторій

Проблемна науково-дослідна лабораторія «Оптимізації родючості ґрунту в плодючих насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів». Завідувач лабораторії – професор Копитко П.Г.

Науково-дослідною лабораторією ведеться довготривалий дослід «Унікальна дослідницька агроecosистема яблуневого саду Уманського НУС», що має статус національного надбання України (Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 року № 1103-р). У 2017 році проводились роботи із реконструкції наукового об'єкту, що становить національне надбання.

Лабораторією надавалися аналітичні послуги кафедрам університету з виконання аспірантських, дипломних та інших робіт – проведено 803 аналізи.

Надані замовні послуги з агрохімічного обстеження ґрунтів у фермерських господарствах та інших формуваннях, виконано 1328 аналізи. За результатами

аналізів надано практичні рекомендації з вирощування на їх землях плодкових, овочевих, польових культур.

Виконувалися аналізи питної і технічної води за компенсаційною угодою з Уманською Держспоживчою службою (250 аналізів) та для підготовки дипломних робіт студентами кафедр університету (120 аналізів). Всього з дослідів лабораторії виконано 4492 аналізи.

За результатами роботи лабораторії опубліковано три наукові праці.

Проблемна науково-дослідна лабораторія «Плодового розсадництва». Завідувач лабораторії – доцент Майборода В.П.

Лабораторією досліджувались питання вдосконалення існуючих вітчизняних та перевірка нових елементів зарубіжних передових технологій вирощування високоякісного садивного матеріалу плодкових і ягідних культур, надання науково-виробничих консультацій із закладання та ведення плодкових розсадників, вирощування саджанців яблуні «кніп-баум» та «бі-баум» із застосуванням зимового щеплення в НВВ Уманського НУС.

Результати досліджень упроваджено у навчальний процес для викладання курсів «Розсадництво», «Прогресивні технології в плодovому розсадництві», «Плодівництво», а також застосовуються у технології вирощування садивного матеріалу в плодovому розсаднику навчально-виробничого відділу університету.

За результатами роботи наукової лабораторії опубліковано три наукові праці.

Протягом звітнього періоду співробітники лабораторії брали активну участь у проведенні виставок, наданні консультацій.

Навчально-науково-виробнича лабораторія «Біотехнології». Завідувач лабораторії – Майборода В.М.

Наукова робота проводилася за напрямками: мікроклональне розмноження рослинного матеріалу, створення оздоровленого матеріалу *in vitro*, клітинна селекція *in vitro*.

В 2017 році для створення колекції вихідних оздоровлених рослин, подальшого клонального мікророзмноження та вирощування садивного

матеріалу, введено в культуру *in vitro* сорти суниці садової (Клері, Ельсанта, Ольвія, Хоней), перспективні та продуктивні сорти картоплі (Лугівський, Рів'єра, Пікасо, Вітара), сорти ожини (Торнфрі, Рубен, Проф'южен), карликова підщепа для черешні – Гізела 6.

Закладено маточник суниці садової, площею 0,08 га. Садивний матеріал навесні 2018 року буде передано ННВ університету для садіння промислових насаджень та реалізації.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на двох наукових заходах, у тому числі: міжнародній конференції «Генетика, селекція, досягнення та проблеми» (УНУС, м. Умань), Національному «Дні саду» АК «Дикун».

Наукова лабораторія «Генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур». Завідувач лабораторії – професор Рябовол Л.О.

Науково-дослідна робота виконувалась за напрямками: проведення фундаментальних та прикладних досліджень з генетики сільськогосподарських рослин, із селекції та насінництва сільськогосподарських культур, розмноження створених сортів і компонентів отриманих гібридів.

У результаті проведених досліджень: детально вивчено самонесумісність, псевдосумісність та часткову самонесумісність у буряків цукрових; проведено роботи зі створення закріплювачів стерильності із використанням екзотичних чоловічостерильних форм буряків; виділено нові закріплювачі стерильності буряків цукрових; проведено насичуючі схрещування стерильних форм буряків із запилювачами стерильності; проведено схрещування для виділення закріплювачів стерильності жита озимого; закладено ділянки гібридизації для отримання стерильних форм жита озимого; проведено гібридизацію кращих за комплексом господарсько-цінних ознак зразків пшениці м'якої, твердої та спельти; проведено гібридизацію тривидових тритикале та пшениці спельти, а також чотиривидових тритикале із пшенично-ячмінними гібридами; проведено беккросні схрещування для передачі гена спельтоїдності кращими сортами озимої пшениці; проведено добори кращих номерів пшениці м'якої, твердої та спельти за комплексом ознак; досліджено особливості прояву ознаки «гіллястий

колос» у пшениці, жита та тритикале, відібрано кращі зразки чотиривидового тритикале; висіяно дослідні ділянки пшениці (1410 номерів), які включають ділянки гібридизації (500 номерів), колекційний розсадник (910 номерів); закладено розсадник кращих номерів пшениці (6 номерів); висіяно дослідні ділянки тритикале (350 номерів), які включають ділянки гібридизації (98 номерів), колекційний розсадник (252 номери); висіяно дослідні ділянки жита, які включають ділянки гібридизації, колекційний розсадник; проведено гібридизацію кукурудзи та оцінку ліній кукурудзи з еректоїдним листком та М-та С-типи стерильності; проведено оцінку зразків соняшнику кондитерського напрямку використання за комплексом господарсько-цінних ознак.

За результатами роботи наукової лабораторії опубліковано 12 праць, отримано два патенти на корисну модель, розроблено і передано до Українського інституту інтелектуальної власності три розробки кафедри. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Міжнародній науковій конференції «Селекційно-генетична наука і освіта» (УНУС, м. Умань), Дні поля Уманського НУС.

Проблемна науково-дослідна лабораторія «Засобів боротьби з бур'янами».
Завідувач лабораторії – професор Грицаєнко З.М.

Лабораторією вивчався вплив інокуляції насіння пшениці озимої сорту Місія Одеська біологічними препаратами Біокомплекс АТ, Наноактиватор, Аватар, Агроліп з послідуочим посходовим внесенням гербіциду Дербі окремо та сумісно з Біокомплексом АТ.

Встановлено вплив досліджуваних препаратів на біологічні процеси в рослинах та мікробіологічну активність ґрунту, забур'яненість посівів, що лежать в основі формування врожайності з високим рівнем якості при мінімальному гербіцидному навантаженні на ґрунт, рослини та навколишнє природне середовище.

На підставі отриманих даних розроблені науково обґрунтовані рекомендації з використання препаратів.

За результатами роботи лабораторії опубліковано дві наукові праці.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на багатьох наукових заходах, у тому числі: Всеукраїнській науковій конференції «Інноваційні технології виробництва рослинницької продукції», виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань .

Проблемна лабораторія «Агроєкологія польових культур». Завідувач лабораторії – професор Яценко А.О.

За звітний період співробітники кафедри у двох сівозмінах (шестипільній польовій і семипільній кормовій) досліджували питання вдосконалення екологічно-доцільних сортових технологій вирощування польових і кормових культур. У проблемній лабораторії досліджувались прийоми підвищення продуктивності й ефективності вирощування пшениці озимої і ярої, ячменю ярого, цукрових буряків, сої, гречки і проса, кукурудзи на зерно. Отримані результати досліджень з обох сівозмін будуть використані для підготовки рекомендації виробництву і написання наукових і дипломних робіт.

За результатами роботи лабораторії опубліковано тринадцять наукових праць, отримано три патенти на корисну модель. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань та Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Теоретичні і практичні основи програмування врожайності польових культур» (УНУС, м. Умань).

Навчально-науково-виробнича лабораторія «Технолог». Науковий керівник – доцент Заморська І.Л.

Лабораторією розробляються сучасні конкурентоспроможні технології зберігання плодів та овочів у свіжому та замороженому вигляді, виробництво харчових продуктів рослинного походження, не кріплених виноматеріалів і вин з плодів та ягід.

На базі лабораторії виготовлялися зразки сушених плодів і овочів, вин, соків та іншої консервованої продукції, які представлялись на регіональних, обласних, всеукраїнських та міжнародних виставках.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на виставках – до Дня

Незалежності, Дня міста, Дня знань, на науково-практичному семінарі «Сучасний стан та перспективи розвитку харчової промисловості регіону» (УНУС, м. Умань).

За результатами роботи лабораторії опубліковано вісім наукових праць та видано шість патентів.

Науково-дослідна лабораторія «Грибівництва та вигонки овочів».
Завідувач лабораторії – професор Улянич О.І.

Лабораторією виконувались дослідження за напрямками: підбір рослинних компонентів, дослідження якості субстрату та його придатності для вирощування грибів інтенсивним способом, підбір високопродуктивних штамів грибів, встановлення оптимального режиму гідротермічної обробки складових субстрату, вплив температури, вологості повітря, субстрату, інтенсивності освітлення на врожайність грибів та вигонки овочів.

Функціонування лабораторії дає можливість покращити практичну підготовку студентів з дисципліни «Грибівництво» та допомогти краще оволодіти технологічними заходами вирощування їстівних грибів в штучних умовах та здійснювати вигонку зелених овочів у несезонний період.

За результатами роботи лабораторії опубліковано дві наукові праці. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Овочівництво України: досягнення та перспективи», на виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань.

Навчально-наукова лабораторія «Овочівництва закритого ґрунту».
Завідувач лабораторії – професор Улянич О.І.

Лабораторією виконувались дослідження за напрямками: встановлення кращих умов росту овочевих рослин у весняній теплиці; визначення кращих гібридів для вирощування у весняній теплиці; розрахунок економічної ефективності вирощування гібридів у весняній теплиці.

Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Овочівництво України: досягнення та перспективи», на виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань.

За звітний період на високому методичному рівні проведено більше 70 практичних занять. Практичні заняття зі студентами та закладання дослідів з дипломного проектування проводились у зимовій теплиці НВВ Уманського НУС. За звітний період 18 студентів захистили дипломні роботи та отримали ОР магістр з «Технологій закритого ґрунту».

Науково-дослідна лабораторія «Екологічного моніторингу в агросфері».
Завідувач лабораторії – професор Карпенко В.П.

Лабораторія проводила наукову роботу: з оптимізації препаративних форм мікробіологічних препаратів, з розробки технологій підвищення продуктивності сільськогосподарських культур за використання сумішей мікробіологічних та хімічних препаратів, надавалися послуги з ідентифікації захворювань рослин з підтвердженням мікробіологічними аналізами та ін.

Рекомендовані удосконалені форми мікробіологічних препаратів для подальшого використання у сільському господарстві, розроблені та рекомендовані оптимальні за дією на навколишнє природне середовище суміші мікробіологічних та хімічних препаратів, що забезпечують суттєве підвищення продуктивності посівів за мінімального негативного впливу як на рослини, так і ґрунт.

За результатами роботи лабораторії опубліковано три наукові праці, у тому числі п'ять методичних, виробничих та навчальних рекомендацій, одержано патент на корисну модель.

Науково-дослідна лабораторія «Інтродукції, адаптації, розмноження і вирощування декоративних і лісових культур». *Завідувач лабораторії – професор Поліщук В.В.*

Лабораторією виконувалось розмноження, вирощування та дорощування садивного матеріалу різних декоративних культур, у тому числі й рідкісних. За звітний період лабораторією вирощено 483 саджанці декоративних та кущових рослин, укорінено 4184 живців декоративних рослин. Надавалась теоретична і практична допомога студентам, аспірантам, співробітникам інших установ і організацій з вирощування садивного матеріалу декоративних, малопоширених

плодових, ягідних і лісових культур.

За результатами роботи лабораторії опубліковано шість методичних, виробничих та навчальних рекомендацій, одна монографія, одержано два авторських свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір наукового характеру. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Міжнародній науковій конференції «Актуальні проблеми садово-паркового мистецтва» (УНУС, м. Умань), Дні поля Уманського НУС.

Науково-дослідна лабораторія «Соціальні ініціативи». Завідувач лабораторії – доцент Гузар Б.С.

Діяльність лабораторії спрямовувалась на надання консультацій та рекомендацій з питань соціального захисту населення, оподаткування, податкового аудиту, бізнес-планування, бюджетування, фінансування, бюджетної децентралізації та страхування фізичних та юридичних осіб.

У 2017 році науковцями НД лабораторії укладено три господарчих договори про наукове співробітництво з питань надання консультацій з організації майнового та особистого страхування в контексті нових нормативних актів та механізмів проведення реформ на ринку страхових послуг.

На базі лабораторії за грантової підтримки було проведено чотири науково-практичних семінари, вісім зустрічей з представниками різних державних служб і організацій, тренінг з розробки бізнес-плану та шість круглих столів.

За результатами роботи лабораторії опубліковано дванадцять наукових праць.

Науково-дослідна лабораторія «Маркетингові рішення». Завідувач лабораторії – доцент Лементовська В.А.

Робота науково-дослідної лабораторії була спрямована на розробку й відстеження результатів реалізації програм і проектів економічного розвитку, надання комплексу різноманітних консультаційних послуг фізичним та юридичним особам, а також інших досліджень науково-практичного характеру.

Науково-дослідною лабораторією було проведено маркетингові

дослідження пріоритетів вибору спеціальності серед студентів УНУС та дослідження із забезпечення популяризації продукції, яку випускає УНУС.

За результатами роботи лабораторії опубліковано 28 наукові праць.

На базі НД лабораторії проведено науковий семінар «Теоретичні і практичні аспекти використання маркетингових технологій у розвитку бізнесу», два тренінги та два круглих столів.

Науково-дослідна лабораторія «Інноваційно-інвестиційний розвиток АПК».
Завідувач лабораторії – професор Семенда Д.К.

Лабораторією виконувались дослідження з вивчення економічної доцільності органічного землеробства, стратегічні завдання розвитку галузей тваринництва та рослинництва, впровадження інноваційних технологій в садівництві та обґрунтування їх ефективності, ефективність інвестування в галузі сільськогосподарського виробництва.

За результатами роботи лабораторії опубліковано монографію, сім статей, отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір.

На базі лабораторії проведено науково-практичну конференцію «Роль держави, бізнесу та громади в розвитку села», три економічні семінари та два круглі столи.

Науково-дослідна лабораторія «Біонеорганічної хімії, якості і безпеки об'єктів сільськогосподарського використання». *Завідувач лабораторії – доцент Жиліяк І.Д.*

Науково-дослідна робота проводилась за напрямками: розробка інноваційних технологій одержання фосфатів перехідних матеріалів та дослідження термічних перетворень хімічних сполук з властивостями пігментів, каталізаторів, люмінофорів і біологічно активними властивостями; одержання наноматеріалів з молібденом різної концентрації, вивчення біологічної активності наномолібденової композиції в посівах сої, екологічний стан централізованого та децентралізованого водопостачання аграрних територій України, розробка технології виробництва екологічно чистої продукції рослинництва при застосуванні мікродобрива фульвогумін в посівах

сільськогосподарських культур.

Розроблені технології виробництва екологічно чистої продукції рослинництва при застосуванні різних видів гумінвмісних добрив та наноматеріалів.

За результатами роботи лабораторії опубліковано дві наукові праці. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на виставках – до Дня Незалежності, Дня міста, Дня знань та Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Теоретичні і практичні основи програмування врожайності польових культур» (УНУС м. Умань).

Науково-дослідна лабораторія «Оцінка якості ґрунтів і продукції рослинництва». Завідувач лабораторії – професор Господаренко Г.М.

Лабораторією виконувалось відбір зразків ґрунту, визначення вмісту гумусу, визначення кислотності, визначення вмісту азоту, фосфору і калію ґрунту.

Отримані результати досліджень будуть використані для підготовки рекомендації виробництву з удобрення польових культур і написання наукових і дипломних робіт.

За результатами роботи лабораторії опубліковано 12 наукових праць та отримано патент на корисну модель. На базі лабораторії проведено семінар «Особливості удобрення сучасних гібридів буряку цукрового» та два круглі столи.

Науково-дослідна лабораторія «Інформаційні технології в обліку і оподаткування». Завідувач лабораторії – професор Уланчук В.С.

Діяльність лабораторії сприяє поєднанню інтелектуальних, людських, матеріально-технічних і документальних ресурсів з виконання дослідних, проектних і консультаційних робіт у системі бухгалтерського обліку і аудиту, забезпечення поєднання в єдиний структурований простір з метою отримання результативних показників їх діяльності для подальшого використання, популяризації та комерціалізації отриманих результатів.

Напрямки досліджень лабораторії: стан та удосконалення бухгалтерського обліку і аудиту у відповідності до міжнародних стандартів; стан та удосконалення бухгалтерського обліку і аудиту сільськогосподарських підприємств; впровадження інформаційних систем в облік.

За результатами роботи лабораторії опубліковано десять наукових праць, отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір та оприлюднено результати НДЛ шляхом проведення трьох науково-практичних семінарів.

Науково-дослідна лабораторія «Сільський зелений туризм» Завідувач лабораторії – доцент Нецадим Л.М.

Дослідження НДЛ сільського зеленого туризму проводились за напрямками: формування і реалізація туристичних продуктів сільського зеленого туризму; оцінювання та аналіз туристичної діяльності на різних ієрархічних рівнях; здійснення інформаційно-консультаційної діяльності про особливості організації сільського зеленого туризму; розроблення стандартів якості комплексного безпечного туристичного обслуговування споживачів; надання послуг із розробки туристичних маршрутів по регіонах України; оцінювання соціально-економічної ефективності туристичної діяльності в галузі сільського зеленого туризму.

За результатами роботи лабораторії опубліковано одинадцять наукових праць, оприлюднено результати науково-дослідної лабораторії шляхом проведення науково-практичних семінарів, майстер класів, отримано акт впровадження наукових розробок у виробництво агросадибою Хутір «Козацька Долина».

Науково-дослідна лабораторія «Екологічної конверсії» Завідувач лабораторії – доцент Суханова І.П.

Лабораторія виконувала долідження механізмів функціонування природних екосистем, їх продуктивності і енергетики в різних кліматичних зонах України з метою розробки відповідних методик екологізації сільського господарства.

За звітний період проведені дослідження тенденції зниження родючості ґрунтів залежно від виробничого типу (спеціалізації) сільськогосподарського підприємства у господарствах Черкаської області, розвиток альтернативної енергетики на основі вирощування і використання біомаси високоенергетичних культур роду *Miscanthus* і пелет з його біологічної маси в якості палива, агроекологічної ефективності застосування біодинамічних підходів та мікробіологічних препаратів при вирощування овочевих культур, використання вермикультури як екологічного способу утилізації органічних відходів та виробництва біогумусу.

За результатами роботи лабораторії опубліковано сім наукових праць.

На базі лабораторії проведено Всеукраїнську конференцію «Екологія – шляхи гармонізації взаємин природи та суспільства», науково-практичний семінар «Геоєко-2017» (УНУС м. Умань).

Науково-дослідна лабораторія менеджменту. Завідувач лабораторії – доцент Альошкіна Л.П.

Науково-дослідною лабораторією були проведені дослідження з розв'язання стратегічних проблем у рамках «Концепції наукової та інноваційної діяльності УНУС», зокрема: надання консультаційних послуг щодо організації власної справи в умовах зовнішнього ринку та планування участі в глобальних логістичних мережах; консультаційна допомога щодо розробки бізнес-планів; комунікаційні послуги та надання інформації щодо діяльності на зовнішньому ринку участі у глобальних логістичних мережах; консультаційна допомога у фінансових питаннях; консультаційні поради з податкового обліку; консультування з проведення маркетингових досліджень зовнішніх ринків та ін.

У 2017 році науковцями НД лабораторії укладений та виконаний договір господарчої тематики «Надання консультацій щодо розробки посадових інструкцій персоналу підприємства».

Науково-дослідна лабораторія «Оцінка якості зерна та зернопродуктів». Завідувач лабораторії – професор Н.М. Осокіна.

Лабораторією проводились дослідження питань: технологічних властивостей зерна пшениці спельти озимої залежно від умов вирощування і тривалості зберігання; технологічної оцінки зернових і зернобобових культур; передумов формування якості зерна пшениць та продуктів його переробки; технологічних властивостей зерна сільськогосподарських культур залежно від умов вирощування; розробки технології виробництва нових видів харчових продуктів із використанням нетрадиційної сировини підвищеної біологічної цінності; технологічної оцінки зерна круп'яних культур; технології виробництва екструдованих кормів з використанням нетрадиційної сировини; удосконалення технології зберігання яблук із застосуванням післязбиральної обробки 1-мцп; удосконалення технології виробництва борошна на млинах продуктивністю 250 т/добу; удосконалення технології виробництва круп'яних продуктів із зерна тритикале; розробки режимів, способів сушіння та умов зберігання зерна; розробка ресурсозберігаючих і конкурентоспроможних проектів будівництва комбикормових заводів; розробка технології виробництва круп'яних продуктів із зерна пшениці спельти.

За результатами роботи лабораторії розроблено та затверджено технологічні інструкції виробництва крупи №1 і подріблених №1,2,3 та крупи плющеної з зерна пшениці спельти, отримано три патенти на корисну модель, здійснено впровадження в ННВ УНУС, ПрАТ «Лебединський насінневий завод» Шполянського району, круп'яний завод ТОВ «Надія» Тальнівського району.

За результатами роботи лабораторії опубліковано дев'ять наукових праць. Наукові досягнення продемонстровано й апробовано на Міжнародній науково-практичній конференції «Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки продукції садівництва та рослинництва».

Науково-дослідна лабораторія «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку». Завідувач лабораторії – доцент Приліпко С.М.

За звітний період лабораторія проводила організацію навчально-ознайомчих поїздок у громади з метою вивчення практичного досвіду, обміну інформацією та налагодженням співпраці з органами державної влади та

місцевого самоврядування; планування, координування, впровадження ініціатив та моніторингу діяльності об'єктів громад на місцевому рівні; надання інформаційно-консультаційних послуг місцевим громадам з питань їх створення та підтримки ініціатив для їх реалізації на комерційній основі або за рахунок грантової підтримки; проведення спільних нарад, зустрічей, тренінгів, семінарів, круглих столів, демонстраційних показів, навчань, дебатів з представниками органів державної влади та місцевого самоврядування, громадами, студентами та співробітниками кафедри і університету; участь у міжнародних, всеукраїнських, місцевих, вузівських, грантових проектах і програмах, конференціях, семінарах, форумах і ін.

У 2017 році діяльність лабораторії здійснювалась на основі заключених договорів про співробітництво УНУС з Британською Радою в Україні, Департаментом АПР Черкаської ОДА.

За результатами роботи лабораторії опубліковано 15 наукових праць.

2.3. Студентська наукова робота

Упродовж року науково-дослідна робота студентів координувалася Науковим товариством студентів та аспірантів, яке було ініціатором та координатором різних організаційних форм студентської наукової діяльності.

У 2017 році до науково-дослідної роботи в університеті були залучені 2431 студент у 29 наукових гуртках та 97 проблемних групах.

Тематика студентських наукових досліджень була представлена у контексті наукових тем кафедр та науково-дослідних робіт, які виконуються за господарчою тематикою та науково-дослідними лабораторіями.

Студенти факультету агрономії вивчали актуальні проблеми сільськогосподарських і природничих наук, новітні технології в агрономії та займались розробкою генетичних та біотехнологічних методів селекції сільськогосподарських культур.

На факультеті плодоовочівництва, екології та захисту рослин

пріоритетними науковими напрямками студентської роботи були інноваційні тенденції в плодоовочівництві, екології та захисті рослин, їх досягнення і перспективи.

На факультеті лісового і садово-паркового господарства студенти аналізували сучасні технології вирощування садових та декоративних рослин, проблеми і перспективи розвитку лісового господарства.

Студенти інженерно-технологічного факультету досліджували удосконалення засобів механізації сільського господарства із використанням високоефективних технологій та оптимізацію технології вироблення овочевих і фруктових консервів; розробку ефективних режимів зберігання плодоовочевої продукції із використанням класичних та нетрадиційних технологій; розробку нових видів харчових продуктів високої біологічної цінності із використанням нетрадиційної сировини.

На факультеті економіки і підприємництва розглядались проблеми та перспективи інноваційного розвитку аграрного сектора економіки в умовах інтеграційних процесів; прогресивні напрями управління економічними процесами та формування стратегії розвитку економічного потенціалу України.

Студенти факультету менеджменту аналізували сучасні тенденції розвитку і становлення теорії та практики менеджменту в глобальному конкурентному середовищі.

За звітний період студенти університету взяли участь у семи Міжнародних та дев'ятнадцяти Всеукраїнських, регіональних і науково-практичних конференціях, організатором яких був УНУС:

1. Всеукраїнська наукова інтернет-конференція «Інновації в садівництві», 10 березня 2017 р., проведена кафедрою плодівництва і виноградарства (Майборода В.П.). Серед учасників – студенти факультетів плодоовочівництва, екології та захисту рослин, агрономії, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

2. Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні питання захисту рослин»,

проведена 16 березня 2017 р. кафедрою захисту і карантину рослин (Сухомуд О.Г., Крикунов І.В.). Брала участь студенти факультетів плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, агрономії, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету. Видано матеріали конференції.

3. VI Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта», 15-17 березня 2017 р., проведена кафедрою генетики, селекції рослин та біотехнології (Сержук О.П.). Серед учасників – студенти факультетів агрономії, плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету. За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць.

4. Міжнародна науково-практична конференція «Трансформації українського суспільства: до 100-річчя Української національної революції», проведена 22 березня 2017 р. кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Костюк М.В.). Брала участь студенти усіх факультетів. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

5. Регіональна студентська науково-практична конференція «Теоретичні та практичні проблеми геодезії, картографії та землевпорядкування», 23 березня 2017 р., проведена кафедрою геодезії, картографії та кадастру (Кисельов Ю.О.). Серед учасників – студенти факультетів плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, агрономії, інженерно-технологічного факультету. Видано матеріали конференції.

6. Всеукраїнська конференція «Екологічно безпечне, високопродуктивне використання ґрунту та застосування добрив», проведена 29 березня 2017 р. кафедрою агрохімії і ґрунтознавства (Господаренко Г.М., Стасіневич О.Ю.). Брала участь студенти факультетів агрономії, плодовоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету. За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць.

7. Всеукраїнська студентська наукова конференція, приурочена 160-річчю

від дня народження видатного садівника В.В. Пашкевича, проведена 5-6 квітня 2017 р. Брали участь студенти усіх факультетів. За результатами конференції видано збірник студентських наукових праць у 3-х частинах.

8. Всеукраїнська інтернет-конференція «Інноваційні технології виробництва рослинницької продукції», 12 квітня 2017 р., проведена кафедрою загального землеробства (Карнаух О.Б., Накльока Ю.І.). Серед учасників – студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету. Видано матеріали конференції.

9. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми геодезії, картографії та кадастру: глобальний, національний та регіональний аспект», проведена 13-14 квітня 2017 р. кафедрою геодезії, картографії та кадастру (Кисельов Ю.О.). Брали участь студенти факультетів плодоовочівництва, екології та захисту рослин, агрономії, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

10. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми управління територіальним розвитком», проведена 13-14 квітня 2017 р. кафедрою геодезії, картографії та кадастру (Кисельов Ю.О.). Серед учасників – студенти факультету лісового і садово-паркового господарства. Видано збірку матеріалів конференції.

11. Всеукраїнська наукова конференція молодих учених, приурочена 115-річчю від дня народження видатного селекціонера-плодовода Д.С. Дуки, проведена 10-11 травня 2017 р. Радою молодих учених (Прокопчук І.В.). Учасники – студенти усіх факультетів. Видано матеріали конференції.

12. Міжнародна науково-практична конференція «Філософія саду і садівництва в світовій культурі: джерела та новітні інтерпретації», 17-18 травня 2017 р., проведена кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Ямчук П.М.). Брали участь студенти усіх факультетів. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

13. Міжнародна науково-практична конференція «Імпортозамінні технології вирощування продукції садівництва та рослинництва», проведена 24-25 травня 2017 р. кафедрою процесів, машин та обладнання АПВ (Войтік А.В.). Серед учасників – студенти інженерно-технологічного факультету та факультетів лісового і садово-паркового господарства, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, агрономії. За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць.

14. XI Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку в умовах ринкових відносин», 25-26 травня 2017 р., проведена факультетом економіки і підприємництва. Брала участь студенти усіх факультетів. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

15. Міжнародна науково-практична конференція «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної та готельно-ресторанної індустрії», 29-30 травня 2017 р., проведена кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи (Кожухівська Р.Б.). Брала участь студенти факультету менеджменту. Видано матеріали конференції.

16. Всеукраїнська науково-практична конференція «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства, 1-2 червня 2017р., проведена кафедрою лісового господарства. Серед учасників – студенти факультету лісового і садово-паркового господарства. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

17. Науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання садово-паркового господарства», присвячена 10-річчю заснування кафедри садово-паркового господарства, проведена 6 червня 2017 р. кафедрою садово-паркового господарства (Поліщук В.В.). Учасники – студенти факультетів лісового і садово-паркового господарства, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, агрономії, інженерно-технологічного факультету. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

18. Всеукраїнська науково-практична конференція «Овочівництво України: досягнення та перспективи», 20-21 вересня 2017 р., проведена

кафедрою овочівництва (Улянич О.І.). Брала участь студенти факультетів плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, агрономії, інженерно-технологічного факультету. Видано матеріали конференції.

19. Всеукраїнська науково-практична конференція «Технологічні аспекти вирощування часнику, інших цибулевих і с.-г. рослин», за участі Асоціації виробників часнику України та провідних науковців і виробників, 21-22 вересня 2017 р. Брала участь студенти факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

20. Всеукраїнська науково-практична конференція «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи», проведена 18-19 жовтня 2017 р. кафедрою менеджменту (Новак І.М.). Серед учасників – студенти факультету менеджменту. За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць.

21. Всеукраїнська науково-практична конференція, присвячена 10-річчю кафедри маркетингу УНУС «Становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики», 25 жовтня 2017 р., проведена кафедрою маркетингу (Пенькова О.Г.). Брала участь студенти факультету економіки і підприємництва. Видано матеріали конференції.

22. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Екологія – шляхи гармонізації взаємин природи та суспільства», присвячена Дню прийняття Європейської ландшафтної конвенції, 20 жовтня 2017 р., проведена кафедрою екології та безпеки життєдіяльності (Сонько С.П., Суханова І.П.). Брала участь студенти факультетів плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, агрономії. За результатами конференції видано електронну збірку матеріалів.

23. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку», проведена 30-31 жовтня 2017 р. кафедрою

туризму та готельно-ресторанної справи (Кожухівська Р.Б.). Серед учасників – студенти факультету менеджменту. Видано матеріали конференції.

24. V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки», 15 листопада 2017 р., проведена Радою молодих вчених (Прокопчук І.В.). Брала участь студенти усіх факультетів. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

25. Науково-практична конференція «Екологія та суспільство: вплив на розвиток держави та нації», проведена 22 листопада 2017 р. на базі науково-дослідної лабораторії «Соціальні ініціативи» кафедрою фінансів, банківської справи та страхування за підтримки відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради. Брала участь студенти факультету економіки і підприємництва. За результатами конференції видано збірку матеріалів.

26. IX Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні питання сучасної економіки», 22 грудня 2017 р., проведена кафедрою фінансів і кредиту (Мальований М.І.). Серед учасників – студенти факультетів економіки і підприємництва та менеджменту. За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць.

Традиційно, 5-6 квітня 2017 року, на базі УНУС проходила Всеукраїнська студентська наукова конференція, яка була приурочена 160-річчю від дня народження видатного садівника В.В. Пашкевича У проведенні конференції були задіяні 6 факультетів, працювало 38 секцій (табл. 2.4). Загалом у роботі конференції взяли участь 2016 студентів.

На базі університету за участі студентів було проведено 44 проблемних семінари, на яких студенти знайомились із досягненнями науки і практики у сфері агропромислового виробництва, вивчали передовий досвід успішних підприємств, знайомились з їх керівниками:

1. Науковий семінар «Роль кластерів в сприянні активізації соціально-економічних процесів виробництва», проведений 2 березня 2017 р. кафедрою підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за участі директора «Агрофірма «Байс-Агро» ТОВ «Агросівна компанія» Кисіля Анатолія Івановича. Серед

учасників – студенти II-IV курсів факультету економіки і підприємництва.

Таблиця 2.4

Участь студентів у щорічній студентській науковій конференції

Факультет	Кількість секцій	Кількість доповідей, чол.		Кількість студентів-учасників конференції
		заявлено в програмі	виступили	
Економіки та підприємництва	6	190	181	461
Менеджменту	13	261	242	358
Агрономії	4	75	77	327
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	6	109	106	310
Лісового і садово-паркового господарства	4	49	44	219
Інженерно-технологічний	5	224	216	341
Всього	38	908	866	2016

2. Виробничий семінар «Формування практичних умінь та навичок у майбутній професійній діяльності», проведений на базі готельно-ресторанного комплексу «Фортеця», м.Умань, 3 березня 2017 р. Брала участь студенти спеціальності «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

3. Науково-виробничий семінар «Впровадження інноваційних методів у навчальний процес», проведений на базі Державного історико-архітектурного заповідника «Стара Умань», 10 березня 2017 р. (Транченко Л.В.). Учасники – студенти спеціальності «Туризм» факультету менеджменту.

4. Науково-виробничий семінар «Особливості застосування добрив на прикладі ТОВ «НВФ «Урожай», проведений 15 березня 2017 р. кафедрою агрохімії і ґрунтознавства (Стасіневич О.Ю., Прокопчук С.В.). Брала участь студенти II-VI курсів факультету агрономії.

5. Науковий семінар «Теоретичні і практичні аспекти використання маркетингових технологій у розвитку бізнесу», проведений кафедрою маркетингу 22 березня 2017 року. Учасники – студенти факультету економіки і підприємництва.

6. Науковий семінар «Перспективи розвитку лісового господарства», присвячений видатному професору в галузі лісівництва М.В. Третякову, 27 березня 2017 р., проведений кафедрою лісового господарства (Шлапак В.П., Баюра О.М.). Брало участь студенти факультетів лісового і садово-паркового господарства, агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, інженерно-технологічного факультету.

7. Економічний семінар «Роль бізнесу і громади у відродженні соціальної інфраструктури села», проведений на базі ФГ «Агрофірма Базис» 28 березня 2017 р. кафедрою підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (Семенда Д.К.). Серед учасників – студенти факультетів економіки і підприємництва та менеджменту.

8. Науково-практичний семінар «Практика управління аграрним підприємством», проведений 29 березня 2017 р. за співорганізації кафедри туризму та готельно-ресторанної справи на базі та за участі директора ТОВ «Берестівець» Уманського району Черкаської області Чекаленка Василя Івановича (Саковська О.М.). Учасники – студенти III-V курсів факультету менеджменту.

9. Науковий семінар «Вклад кафедри лісового господарства в створення лісових культур на землях ДП «Уманське лісове господарство», 4 квітня 2017 р., проведений кафедрою лісового господарства (Шлапак В.П., Баюра О.М.). Брало участь студенти факультетів лісового і садово-паркового господарства, агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, інженерно-технологічного факультету.

10. Виробничий семінар «Сільський зелений туризм у сучасному туристичному бізнесі», проведений 12 квітня 2017 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи на базі та за участі голови ФГ «Агрофірма «Базис» с. Кочубіївка Уманського району Черкаської області Осадчого Володимира Олексійовича. Учасники – студенти III-V курсів факультету менеджменту.

11. Науковий семінар «Практичні аспекти обліку, аудиту і оподаткування сільськогосподарських товаровиробників», проведений 18 квітня

2017 р. кафедрою обліку і оподаткування (Михайловина С.О., Шевченко Н.О.). Брала участь студенти факультету економіки і підприємництва.

12. Науково-практичний семінар за участю голови Уманської районної ради О.А. Супрунець, 19 квітня 2017 р., проведений кафедрою публічного управління та адміністрування. Учасники – студенти факультету менеджменту.

13. Науково-практичний семінар «Організація та розвиток об'єднаних територіальних громад», проведений 19 квітня 2017 р. кафедрою публічного управління та адміністрування (Роєнко О.А.). Брала участь студенти факультету менеджменту.

14. Відкритий навчально-науковий семінар «Інновації у сфері готельно-ресторанного бізнесу», проведений 22 квітня 2017 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи в антикафе «YODA Smart Café» (Коваленко О.С.). Учасники – студенти 41-гр групи факультету менеджменту.

15. В рамках проекту «Живи здорово!» на базі науково-дослідної лабораторії кафедри фінансів, банківської справи та страхування «Соціальні ініціативи» 25 квітня 2017 року проведено навчальний семінар «Правила здорового харчування» за участі провідних спеціалістів спортивно-розважального комплексу «Амарант». Брала участь студенти факультетів економіки і підприємництва та менеджменту.

16. Навчальний семінар проекту «Живи здорово!» – «Скажімо «ТАК» здоровому способу життя», проведений на базі науково-дослідної лабораторії «Соціальні ініціативи» кафедрою фінансів, банківської справи та страхування за сприяння відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради. Гості заходу: Юрій Дробілко – керівник спортивно-розважального комплексу «Амарант»; Артем Луценко – персональний тренер тренажерної зали фітнес-клубу «Олімп»; Людмила Нещадим – к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи; Інна Нікітенко – лікар-терапевт КП Уманська міська лікарня; Шломо-Володимир Шварцман – науковий співробітник ДІАЗ «Стара Умань». Учасники – студенти III-V курсів факультету економіки і підприємництва.

17. Науковий семінар «Стан травматизму по галузях виробництва»,

присвячений всесвітньому Дню охорони праці, проведений 27 квітня 2017 р. кафедрою прикладної інженерії та охорони праці (Прокопенко Е.В.). Брала участь студенти усіх факультетів.

18. Науково-методичний семінар «Соціально-економічний розвиток села через призму історичного минулого», 10 травня 2017 р., проведений кафедрою економіки в Державному історико-культурному заповіднику «Трипільська культура» (с. Легедзино, Уманського району Черкаської обл.). Учасники – студенти I курсу факультету економіки і підприємництва.

19. Навчальний семінар проекту «Школа екологічної свідомості» – «Екологія регіону – відповідальність кожного», проведений на базі науково-дослідної лабораторії «Соціальні ініціативи» кафедрою фінансів, банківської справи та страхування за підтримки відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради. Гості заходу: заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів Жанна Лозінська, доктор біологічних наук, провідний науковий співробітник відділу трав'янистих рослин Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України Анна Куземко, професор, завідувач кафедри екології та безпеки життєдіяльності Уманського НУС Сергій Сонько та директор ТОВ «Екоклінер» Ігор Сокур. Брала участь студенти III-V курсів факультету економіки і підприємництва.

20. Відкритий семінар на виробництві «Інновації в устаткуванні готельно-ресторанних комплексів», проведений 12 травня 2017 року в Уманському готельно-ресторанному комплексі «Фортеця» за участі адміністратора комплексу Поліщук Оксани. Серед учасників – студенти 31-гр групи факультету менеджменту.

21. Геометричний семінар, проведений 13 травня 2017 р. кафедрою математики та фізики (Березовський В.Є., Лещенко С.В.). Брала участь студенти усіх факультетів.

22. Економічний семінар на базі ФГ «Агрофірма Базис» (Черкаська область, Уманський район, с. Кочубіївка) на тему: «Роль бізнесу і громади у відродженні соціальної інфраструктури села», проведений кафедрою

підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (Коротєєв М.А.). Серед учасників – директор ФГ «Агрофірма Базис» Осадчий Володимир Олексійович, сільський голова Вишнівська Валентина Володимирівна та студенти V курсу факультету економіки і підприємництва.

23. Науково-практичний семінар «Проблема безробіття в Україні та її вирішення», проведений 17 травня 2017 р. кафедрою публічного управління та адміністрування (Світовий О.М.) за участі директора Уманського районного центру зайнятості Скрипника В.Ф. Брала участь студенти факультету менеджменту.

24. Науково-виробничий семінар «Пізнаємо минуле Черкащини», проведений 18 травня 2017р. в с. Легедзине Уманського району Черкаської області за участі директора заповідника – історика Владислава Чабанюка (Транченко Л.В., Кожухівська Р.Б.). Метою даного семінару було дослідження історико-архітектурної спадщини Черкащини, а саме історико-культурного заповідника «Трипільська культура». Учасники – студенти III-V курсів факультету менеджменту спеціальності «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа».

25. Науковий семінар «Можливості супутникових технологій у сприянні розв'язанню регіональних проблем Черкащини», проведений 23 травня 2017 р. на кафедрі геодезії, картографії і кадастру. Серед учасників – студенти I курсу факультету лісового і садово-паркового господарства.

26. Науково-практичний семінар «Актуальні проблеми методики викладання мов у ВНЗ», проведений 26 травня 2017 р. кафедрою української та іноземних мов (Прокоф'єв Г.Л.). Брала участь студенти усіх факультетів.

27. Науковий семінар: «Перспективи розвитку лісового господарства», присвячений видатному вченому в галузі лісівництва М.І. Сусові, проведений 14-15 червня 2017 р. кафедрою лісового господарства (Шлапак В.П., Баюра О.М.). Брала участь студенти факультетів лісового і садово-паркового господарства, агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, інженерно-технологічного факультету.

28. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Теоретичні і практичні основи програмування врожайності польових культур», присвячений 130-річчю від дня народження І.М. Єремєєва, проведений 22-23 червня 2017 р. кафедрою рослинництва. Брала участь студенти II-VI курсів факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету.

29. Виробничий семінар від Байєр АгроАрена «Сучасні технології вирощування сільськогосподарських культур та ознайомлення з особливостями їх використання на практиці», проведений 26 червня 2017 р. Учасники – студенти II-VI курсів факультету агрономії.

30. Економічний семінар «Кооперація в молочарстві: проблеми та перспективи їх вирішення», проведений 14 вересня 2017 р. кафедрою підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за участі директора приватного молочного підприємства ПП «Діброва – ЛВГ» Лінчевського Валерія Георгійовича. Брала участь студенти II-IV курсів факультету економіки і підприємництва.

31. Науковий семінар «Геоінформаційний моніторинг земель», проведений 20 вересня 2017 р. на кафедрі геодезії, картографії і кадастру. Учасники – студенти II курсу факультету лісового і садово-паркового господарства.

32. Науково-практичний семінар з організації діяльності державної служби за участі начальника управління агропромислового розвитку Уманської районної державної адміністрації В.О. Мовчанюк, 21 вересня 2017 р., проведений кафедрою публічного управління та адміністрування. Серед учасників – студенти факультету менеджменту.

33. Міжвузівський науково-практичний семінар «Геоєко – 2017», присвячений Дню прийняття Європейської ландшафтної конвенції, проведений 11 жовтня 2017 р. кафедрою екології та безпеки життєдіяльності (Сонько С.П., Суханова І.П.). Брала участь студенти факультетів плодоовочівництва, екології та захисту рослин, агрономії, лісового і садово-паркового господарства.

34. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Власна концепція безперервної в часі економічно ефективної, екологічно адаптивної з максимальним врахуванням біологічних і екологічних чинників нової системи землеробства «Екомаксноутіл», що здатна в умовах прогресуючих негативних змін забезпечити динамічний розвиток рослинництва», проведений 13 жовтня 2017 р. кафедрою рослинництва. Учасники – студенти II-VI курсів факультету агрономії.

35. Українсько-французький семінар з питань розвитку місцевого самоврядування в Україні, проведений 13 жовтня 2017 р. кафедрою публічного управління та адміністрування на базі Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради за участі студентів факультету менеджменту.

36. Науковий студентський семінар «Умови вирощування і формування врожайності зернових культур за різних глибин зяблевої оранки в Правобережному Лісостепу», проведений 17 жовтня 2017 р. кафедрою загального землеробства (Накльока Ю.І., Борисенко В.В.). Учасники – студенти II-VI курсів факультету агрономії.

37. Науково-практичний семінар із відзначення Міжнародного дня Організації Об'єднаних Націй, проведений 24 жовтня 2017 р. кафедрою публічного управління та адміністрування за участі студентів факультету менеджменту.

38. «Міжнародні повітряні перевезення: сучасний стан, проблеми митного контролю та перспективи розвитку» – семінар, проведений 6 листопада 2017 р. кафедрою менеджменту для студентів 6 курсу, що навчаються за програмою «Логістика», факультету менеджменту.

39. Науково-практичний семінар «Проблеми управління та перспективи розвитку приватних аграрних підприємств» за участі Куроченко Олени Борисівни (СПОП «Відродження» Шполянського району Черкаської області), 9 листопада 2017 р., проведений кафедрою менеджменту для студентів 3-5 курсів факультету менеджменту.

40. Науково-практичний семінар «Сучасний стан та перспективи

розвитку харчової промисловості регіону», проведений 16 листопада 2017 р. кафедрою технології зберігання і переробки плодів та овочів (Заморська І.Л., Миронюк С.С.) Брали участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету.

41. Науковий семінар «Сучасні проблеми підготовки фахівців аграрної сфери господарювання», проведений 21 листопада 2017 р. на кафедрі геодезії, картографії і кадастру. Учасники – студенти II-IV курсів факультету лісового і садово-паркового господарства

42. Науково-практичний семінар «Машиновикористання в сільськогосподарських підприємствах», проведений 23 листопада 2017 р. кафедрою процесів, машин та обладнання АПВ (Войтік А.В.). Брали участь студенти інженерно-технологічного факультету, а також факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

43. Науково-практичний семінар «Вплив процесів глобалізації на менеджмент зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств», 1 грудня 2017 року, проведено кафедрою менеджменту за участі студентів, що навчаються за спеціальністю «Менеджмент» освітнього рівня «Магістр». Студенти працювали малими групами, кожна з яких презентувала власний креативний погляд на специфіку застосування окремих функцій, методів і проблем менеджменту зовнішньоекономічної діяльності в умовах глобалізації та інтернаціоналізації бізнесу.

44. Науковий семінар «Деградація ґрунту: проблеми відновлення родючості та шляхи екологічно безпечного використання», проведений 5 грудня 2017 р. кафедрою агрохімії і ґрунтознавства (Невлад В.І., Недвига М.В.). Брали участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

Результати проведеної науково-дослідної роботи студентів усіх факультетів були опубліковані в 25 збірниках та одному спеціалізованому

виданні – збірнику студентських наукових робіт у трьох частинах. Значна кількість публікацій була надрукована у виданнях інших університетів.

Всього у звітному році студентами університету було оприлюднено 1349 публікацій (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Результати опублікованості наукових досліджень студентів
Уманського НУС у розрізі факультетів**

Факультет	Кількість публікацій
Економіки та підприємництва	384
Менеджменту	296
Агрономії	179
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	186
Лісового і садово-паркового господарства	143
Інженерно-технологічний	161
Всього	1349

Студенти всіх факультетів університету брали активну участь в інших наукових заходах, які проводились за співорганізації, або на базі УНУС:

1. Всеукраїнський флеш-моб з нагоди 203 річниці з дня народження Тараса Шевченка, 2 березня 2017 р., проведено кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Ямчук П.М.). Серед учасників – студенти усіх факультетів.

2. Круглий стіл «Місце та роль жінки в сучасній економіці», проведений кафедрою економіки 15 березня 2017 р. Учасники – студенти I –III курсів факультету економіки і підприємництва.

3. Ділова гра «Ресторатор», відбулася 16 березня 2017 р. на кафедрі туризму та готельно-ресторанної справи (Коваленко Л.Г., Нагернюк Д.В., Непочатенко В.О.). Брала участь студенти III-IV курсів спеціальності «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

4. Мистецький захід з художницею міжнародного класу Пісною Одаркою Анатоліївною, присвячений іспанському художнику Франсіско-Хосе

де Гойя, проведений 24 березня 2017 р. кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Доморослий В.І.) за участі студентів факультету менеджменту.

5. Ділова гра «Моя професія – туризм», проведена 10 квітня 2017 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи (Нагернюк Д.В.). Учасники – студенти II курсу факультету менеджменту.

6. Круглий стіл «Практичні аспекти обліку, аудиту і оподаткування сільськогосподарських товаровиробників» проведений кафедрою обліку та оподаткування 19 квітня 2017 р. Брала участь студенти II-V курсів факультету економіки і підприємництва.

7. Круглий стіл «Nuclear Energy: Pros and Cons», приурочений до 31-ї річниці Чорнобильської катастрофи, 26 квітня 2017 р., проведений кафедрою української та іноземних мов. Серед учасників – студенти факультету менеджменту.

8. Всеукраїнський конкурс наукових робіт з логістики для студентів 4-5 курсів «Актуальні проблеми логістичного менеджменту», проведений 25-26 квітня 2017 р. кафедрою менеджменту (Школьний О.О.). Брала участь студенти факультету менеджменту.

9. Круглий стіл «Логістика туру в гостинній садибі сільського зеленого туризму», проведений 26 квітня 2017 р. кафедрою менеджменту. Учасники – студенти факультету менеджменту.

10. Регіональний проблемний семінар, приурочений тижневі охорони праці, проведений 26 квітня 2017 р. на кафедрі прикладної інженерії та охорони праці. У заході брали участь головний державний інспектор з питань праці управління Держпраці у Черкаській області М.Т. Горошко, начальник відділу охорони та умов праці управління праці та соціального захисту населення О.М. Пустовий. Серед учасників – студенти інженерно-технологічного факультету.

11. Зустріч студентів із провідними фахівцями виробничого комплексу фірми «Байс-Агро», відбулась 5 травня 2017 р. Студенти III і IV курсів

інженерно-технологічного факультету обговорювали із фахівцями галузі «Основні аспекти комбікормового виробництва на підприємствах низької продуктивності».

12. Зустріч студентів із фахівцями агрохолдингу «Кернел», 8 травня 2017 р. Студенти IV і V курсів інженерно-технологічного факультету ознайомились в умовах виробництва із технологічною схемою вироблення олії рафінованої.

13. Екскурсія до музею «Лялькова хата», проведена 8 травня 2017 р. в с. Полянецьке Уманського району (Транченко Л.В., Кожухівська Р.Б.). Майстер-клас проводила майстриня з виготовлення ляльок-мотанок Утяніна І.П.. Брили участь студенти III-IV курсів спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

14. Круглий стіл «So many countries so many customs», 10 травня 2017 р., проведено викладачами кафедри української та іноземних мов (Каричковська С.П., Сухіцька В.М.) за участі студентів факультету агрономії та студентів-іноземців Мустафа Рабіє Мустафа (Єгипет) та Сюй Чжундун.

15. Круглий стіл «Застосування різних видів механізмів у сучасному машинобудуванні», 11 травня 2017 р., проведений кафедрою прикладної інженерії та охорони праці. Серед учасників – студенти 1-2 курсів інженерно-технологічного факультету.

16. Навчальна екскурсія на лікєро-горілочаний завод «Nemiroff», проведена 14 травня 2017 р. Студенти III курсу інженерно-технологічного факультету ознайомились із технологією виробництва спирту на всесвітньо відомому підприємстві. Працівники підприємства провели лекцію для студентів, розповіли про передові технології виробництва і механізм всього процесу створення лікєро-горілочаної продукції.

17. Тренінг «Активні громадяни» – програма Британської Ради, проведений кафедрою маркетингу, 15-17 травня 2017 р. Учасники – студенти I-V курсів факультету економіки і підприємництва.

18. Круглий стіл «Сучасні підйомно-транспортні механізми», 19 травня 2017 р., проведений кафедрою прикладної інженерії та охорони праці для студентів I-IV курсів інженерно-технологічного факультету.

19. Круглий стіл «Ретроспективний аналіз ефективності викладання генетики», проведений 19-20 травня 2017 р. кафедрою генетики, селекції рослин та біотехнології (Рябовол Л.О., Діордієва І.П.). Учасники – студенти II-VI курсів факультету агрономії.

20. Майстер-клас «Створи власний орнамент», проведений 20 травня 2017 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи (Нещадим Л.М., Тимчук С.В.). Студентами 11 тм групи спеціальності «Туризм» була презентована абетка вишиванки та приклади кодування імен, дат, місяців і іншої інформації, яка може бути закодована в орнаменті вишивки; розроблений та презентований орнамент, в якому було закодовано «Кафедра туризму та готельно-ресторанної УНУС». Учасники – студенти II-VI курсів факультету менеджменту.

21. Щорічний конкурс презентацій «Туристичні перлини України», проведений 22 травня 2017 р. на базі науково-дослідної лабораторії «Сільський зелений туризм» кафедри туризму та готельно-ресторанної справи (Нагернюк Д.В.). У конкурсі взяли участь студенти факультету менеджменту.

22. Круглий стіл «Професор С.С. Рубін і розвиток землеробської науки в Україні», присвячений відновленню бібліотеки імені С.С. Рубіна, проведений 24 травня 2017 р. кафедрою загального землеробства (Єщенко В.О., Усик С.В.). Брала участь студенти II-VI курсів факультету агрономії.

23. Науково-пізнавальна екскурсія студентів у культурний заповідник «Трипільська культура», 25 травня 2017 р., проведена кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Костюк М.В.). Серед учасників – студенти факультету менеджменту.

24. Студентський майстер-клас «Кухні народів світу», проведений 5 червня 2017 р. кафедрою туризму і готельно-ресторанної справи (Нагернюк Д.В.). Студенти спеціальностей «Готельно-ресторанна справа» та

«Туризм» факультету менеджменту презентували страву певної країни, досліджували історію її походження, національні традиції, особливості приготування, гастрономічні звички та прийоми подавання до столу. На майстер-класі були представлені національні страви: української, грузинської, італійської та американської кухонь.

25. День поля в Уманському НУС, 13 червня 2017 р. (Бурляй О.Л.). Відбулася демонстрація польових і лабораторних дослідів; дослідних ділянок кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології; розсадника гібридизації та колекційного розсадника; експериментальних сівозмін кафедри агрохімії і ґрунтознавства, загального землеробства, рослинництва; колекційно-демонстраційного розсадника. Брала участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету.

26. Зустріч студентів із фахівцями ПАТ «Вітаміни» з метою вивчення особливостей проведення лабораторних досліджень у виробничих умовах. Зустріч відбулася 19 червня 2017 р., серед учасників – студенти 11-т групи інженерно-технологічного факультету.

27. «Метрологія, шляхи використання на виробництві» – науковий захід, проведений 20 червня 2017 р. на базі ТОВ «Сіріус-Агро» для студентів 1 курсу інженерно-технологічного факультету.

28. Знайомство студентів із технологічними системами і технологією консервного виробництва у ПАТ «Білоцерківський консервний завод» відбулось 21 червня 2017 р. Учасники – студенти 11-т групи інженерно-технологічного факультету.

29. «Методи зберігання плодоовочевої сировини. Зберігання в охолодженому стані» – науково-практичний семінар, проведений на базі ТОВ «Агрона-Фрут Україна» 23 червня 2017 р. Студенти I курсу інженерно-технологічного факультету ознайомились із сучасними методами заморожування плодоовочевої сировини.

30. «Екотуризм в м.Умань» – науково-практичний семінар, проведений 12 вересня 2017 р. кафедрою туризму і готельно-ресторанної справи в Білогородівському лісі, м. Умань (Нещадим Л.М.). Студенти 31-гр групи факультету менеджменту познайомитись з центрами короткочасної та довгоривалої рекреації й атракціями екотуризму.

31. День саду в Уманському НУС, відбувся 14 вересня 2017 р. (Бурляй О.Л.). Брала участь студенти факультетів плодоовочівництва, екології та захисту рослин, агрономії, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного факультету.

32. Зустріч студентів із фахівцями виробничого комплексу «Тальнівський млин», 18 вересня 2017 р. Студенти III і IV курсів інженерно-технологічного факультету вивчали інноваційні методики очищення води для проведення гідротермічного оброблення під час виробництва борошна.

33. «Особливості борошномельного виробництва на заводах із скороченим технологічним процесом» – науково-практичний семінар, проведений 27 вересня 2017 р. на базі виробничого комплексу «Ладизинський хлібокомбінат». Учасники – студенти III і IV курсів інженерно-технологічного факультету.

34. Туристична подорож «Wonder Hippotherapy» та «Fantasy Land», відбулася 29 вересня 2017 р. (Транченко Л.В.). Студенти факультету менеджменту відвідали Жашківський кінно-спортивний комплекс «Parade Allure» та «Fantasy Land» (с. Сорокотяги). В контексті «Школи сільського підприємництва» в с. Сорокотяги в тематичній оселі Миколи Кармаліти відбулася апробація моделі «Тематичних сіл» для створення інноваційних проектів у сфері туризму.

35. Круглий стіл «Технологічні властивості зерна тритикале», проведений 5 жовтня 2017 р. кафедрою технології зберігання і переробки зерна. Серед учасників – студенти II курсу інженерно-технологічного факультету.

36. Зустріч студентів із фахівцями Софіївської філії ПАТ «Райз» холдингу UkrLandFarming 9 жовтня 2017 р. Студенти ознайомились із

перспективними методами зберігання зерна злакових, бобових та олійних культур; основними проблемами транспортування, доведення зерна до кондицій та зберігання зернових мас; набули практичних навичок проведення активного вентилявання зернових мас за методикою, що застосовується на елеваторі. Учасники – студенти III і IV курсів інженерно-технологічного факультету.

37. Спільний Україно – грузинський науково-мистецький проект «Вернісаж україно-грузинського мистецтва», проведений 13 жовтня 2017 р. кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи на базі Уманської картинної галереї (Коваленко Л.Г., Нещадим Л.М.). Учасники – студенти III-IV курсів спеціальності «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

38. Круглий стіл «Технологічні особливості вирощування часнику в Україні», жовтень 2017 р. Серед учасників – студенти факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин.

39. Презентація проекту «Каліпсо Тур ЮА» відбулася 17 жовтня 2017 р., проведена кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи за участі комерційного директора ТОВ «Каліпсо Тур ЮА» Наталії Штимак. Студентам факультету менеджменту були презентовані програми стажування та роботи в Туреччині.

40. «Технологія виробництва вин» – науково-практичний семінар, проведений 18 жовтня 2017 р. на базі виробничого комплексу «Коблево». Учасники – студенти I-IV курсів інженерно-технологічного факультету.

41. Круглий стіл «Взаємодія підприємств туристичної, готельної та ресторанної індустрії: реалії та перспективи», 19 жовтня 2017 р. В роботі круглого столу взяли участь представники закладів готельно-ресторанного бізнесу міста Умані, студенти I-V курсів спеціальності «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» факультету менеджменту.

42. Виробничий семінар на тему: «Апробація туристичного маршруту «Шевченківськими стежками», проведений 20 жовтня 2017 р. (Нагернюк Д.В., Коваленко Л.Г.). Учасники студенти III та IV курсів спеціальності «Туризм» факультету менеджменту.

43. Круглий стіл «Маркетингові війни», проведений кафедрою маркетингу 26 жовтня 2017 р. Учасники – студенти I-V курсів факультету економіки і підприємництва.

44. Круглий стіл «Моніторинг наслідків впливу змін земної поверхні на морфологію ґрунтів», проведений 30 жовтня 2017 р. на кафедрі геодезії, картографії і кадастру. Учасники – студенти II курсу факультету лісового і садово-паркового господарства.

45. Круглий стіл «Креслення – мова техніки», проведений 2 листопада 2017 р. кафедрою прикладної інженерії та охорони праці для студентів I-II курсів інженерно-технологічного факультету.

46. Практичне заняття апробація екскурсійного маршруту «Київ – стародавня столиця Київської Русі», відбулося 9 листопада 2017 р. (Нагернюк Д.В., Коваленко Л.Г.). Студентами факультету менеджменту спеціальності «Туризм» було розроблено екскурсію, укомплектовано «портфель екскурсовода», а також карту-схему екскурсійного маршруту.

47. Круглий стіл «Сучасні особливості освітнього процесу» з нагоди святкування Дня науки, 10 листопада 2017 р., проведено для студентів IV-V курсів факультету менеджменту.

48. Науково-літературний захід, присвячений презентації книг голови Уманського літературного об'єднання «Літо» Ніни Степанівни Михайлової «Літературна біографія Уманщини» та «Поклик рідної землі», 14 листопада 2017 р., проведено кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Ямчук П.М., Костюк М.В.). Серед учасників – студенти факультету менеджменту.

49. «Ефективність мінімалізації основного зяблевого обробітку ґрунту під час вирощування ріпаку ярого в Правобережному Лісостепу» – засідання дискусійного клубу, проведене 15 листопада 2017 р. кафедрою загального землеробства. Учасники – студенти II-VI курсів факультету агрономії.

50. Круглий стіл «Аналіз тенденцій розвитку світової економіки та туристичної індустрії в контексті стратегії економічного розвитку», проведений

23 листопада 2017 р. для студентів спеціальності «Туризм» факультету менеджменту. Для участі були запрошені представники туристичних фірм м. Умані.

51. Круглий стіл «Науковий гербарій кафедри ботаніки», присвячений 110-річчю від дня народження доктора біологічних наук, професора І.О. Коломійця, проведений 24 листопада 2017 р. кафедрою садово-паркового господарства (Мамчур Т.В., Парубок М.І.). Брала участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства.

Студенти були активними учасниками виставкових заходів у місті, де було продемонстровано наукові досягнення студентів і викладачів УНУС (виставки: до Дня Незалежності, Дня знань, Дня міста, Дня працівника харчової промисловості, Дня працівників сільського господарства).

Упродовж звітного року студенти університету брали участь у наукових заходах, які відбулися на базі інших ВНЗ та здобули перемоги у різного рівня престижних конкурсах. Зокрема, в університеті було проведено I тур Всеукраїнського конкурсу на кращу студентську наукову роботу з сільськогосподарських та економічних наук, в якому взяли участь 132 студенти усіх факультетів УНУС. Для участі у II етапі конкурсу на базі інших ВНЗ було підготовлено і подано 42 роботи.

У II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», який проходив у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», наукову роботу студента 31-з групи факультету менеджменту Максима Глустого «Стратегічне удосконалення управління логістикою в зовнішньоекономічній діяльності ПОСП «Уманський тепличний комбінат» Черкаської області» (керівник Пітель Н.Я.) відзначено почесною грамотою за високий рівень наукових досліджень.

У II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук за напрямом «Готельно-ресторанна

справа», який проходив 22 березня 2017 р. у Національному університеті харчових технологій в м. Київ студентка 1 курсу спеціальності «Готельно-ресторанна справа» Сотула Валентина презентувала наукову роботу на тему: «Особливості організації послуг гостинності при розміщенні обслуговування туристів із дітьми на прикладі готелю «Godzone Club» (керівник – Нагернюк Д.В.). За підсумками науково-практичної конференції Валентина Сотула отримала грамоту «За інноваційний підхід до сімейного відпочинку».

У звітному році розширився спектр наукових конкурсів, змагань та наукових проектів Всеукраїнського і Міжнародного рівнів, у яких студенти університету взяли участь, вибороли призові місця і відзнаки:

1. Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Досягнення та перспективи галузі сільськогосподарського виробництва» (19-21 квітня 2017 р., кафедра сільськогосподарського машинобудування Центральноукраїнського національного технічного університету, м. Кропивницький). УНУС представляли студенти 31-ї групи інженерно-технологічного факультету Сенів Микола, Диба Олександр, Драган Микола, Мороз Роман. Доповіді наших студентів були визнані серед кращих і відзначені дипломами. Микола Сенів нагороджений дипломом II ступеня, Олександр Диба – дипломом III ступеня за перемогу в конкурсі наукових доповідей.

2. XIII Всеукраїнська наукова студентська конференція «Харчові технології» (26-28 квітня 2017 р., Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса). У роботі конференції брали участь студенти інженерно-технологічного факультету – Штефанюк А.М. (тема наукового дослідження: «Обґрунтування доцільності використання рослин для збагачення хліба») та Стародуб В.О. («Технологічна оцінка зерна гібридів кукурудзи»). Їх виступи одержали схвальну оцінку.

3. 10-11 травня 2017 року у Таврійському державному агротехнологічному університеті (м. Мелітопіль) на кафедрі «Машиновикористання в землеробстві» проходила науково-методична дискусія-

семінар щодо удосконалення методичних підходів при викладанні дисциплін, які формують рівень підготовки майбутнього фахівця-експлуатаційника сільськогосподарської техніки. Серед учасників – студенти 41-ї групи інженерно-технологічного факультету Журик Станіслав і Лелюк Василь. За результатами виступів і дискусії доповідь Станіслава Журика була визнана серед кращих і відзначена дипломом II ступеня.

4. XIX зліт студентських лідерів аграрної освіти (24-27 травня 2017 р., Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ). Університет представляли 9 кращих студентів усіх факультетів. Студенти взяли активну участь у проведенні дискусій за різною тематикою і поділилися своїми науковими досягненнями. За їх результатами студентка факультету менеджменту Аліна Варич отримала грамоту за високі досягнення у навчанні, ініціативність, активну життєву позицію та вагомий внесок у розвиток молодіжного руху майбутніх фахівців-аграріїв.

5. Під час XIX зльоту студентських лідерів аграрної освіти 27 травня 2017 р. на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України проходив другий етап аграрно-політичних дебатів, у якому взяли участь 14 представників із різних аграрних вузів, з яких були сформовані команди (із переможців першого етапу аграрно-політичних дебатів). Університет гідно представив студент факультету менеджменту Кіріл Козак.

6. Фестиваль часнику відбувся 23 серпня 2017 р. у с. Песець Новоушицького району Хмельницької області за участі Асоціації виробників часнику, СФГ «Концентрат». Фестиваль часнику зібрав сотні товаровиробників, селекціонерів, як вітчизняних, так і закордонних – з Франції та Чехії, новачків часникового бізнесу. Саме тут можна було дізнатися більше і власне побачити та навіть купити новітню техніку для догляду та вирощування цієї культури, як в промислових масштабах, так і для кількох соток присадибної ділянки, кращі сорти насіння, послухати передовий досвід іноземців у боротьбі з хворобами цієї культури та напрацювання вітчизняних селекціонерів щодо проблем та перспектив часниківництва в Україні. Фестиваль відвідали студенти-магістранти

факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин О. Усатюк та Є. Черновол.

7. День поля – 2017, організований Німецько-Українським Аграрним демонстраційним та навчальним центром (АДНЦ), 14-15 вересня 2017 р. на базі Державної наукової установи «Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва ім. Леоніда Погорілого» (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого) у смт. Дослідницьке Васильківського району Київської області. Учасниками Дня поля стали студенти II-V курсів факультету агрономії.

8. XXI Міжнародна виставка реклами REX-2017 (20-22 вересня 2017 р., м. Київ). На виставці понад 155 компаній представили новинки у сферах рекламно-сувенірної продукції, корпоративної символіки, візуальних комунікацій, обладнання, Ambient Media, Digital-технологій, handmade-сувенірів. Серед учасників – студенти факультету економіки та підприємництва.

9. 10 жовтня 2017 року представники фірми PROFITEAM презентували студентам факультету менеджменту Уманського НУС програми стажування на підприємствах Німеччини на час літніх і зимових канікул. Для молоді це – чудова нагода вдосконалити практичні навички, підвищити рівень володіння іноземними мовами і подорожувати.

10. Міжнародний експофорум ресторанно-готельного бізнесу та клінінгу – 2017, відбувся 9 листопада 2017 р., в м. Київ у виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза». Учасниками заходу були студенти факультету менеджменту спеціальності «Готельно-ресторанна справа», які мали можливість познайомитись з новинками галузі, а також отримати інформацію про нові тенденції та технології та оцінити перспективи розвитку сектора гостинності.

11. Всеукраїнський радіодиктант єдності, 9 листопада 2017 р., проведено кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін (Пахольчук І.С.). Серед учасників – студенти усіх факультетів.

12. Виставка продовольчої продукції «Ukrainian Food Expo 2017» (24.11.2017 р., м. Київ), яка проходила у виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза».

Тут на одному бізнес-майданчику об'єднались для продуктивної співпраці виробники та переробники продовольчої продукції, постачальники технологій, обладнання та послуг для харчової промисловості. Даний захід відвідали студенти I і II курсу факультету економіки і підприємництва.

13. III Всеукраїнський конкурс «Молодь і прогрес у раціональному природокористуванні – 2017» (м. Київ, Національний авіаційний університет). У конкурсі брала участь магістрантка 11-м-ек групи факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин Любов Костюк із дослідженням «Динаміка біологічної активності ґрунту в різних типах біоценозів міста Умань» (керівник – Василенко О. В.).

14. Студенти факультету менеджменту були учасниками «Німецько-Української магістерської програми з логістики» (GUMLog). Основною метою даного проекту є підготовка фахівців у сфері логістики, вивчення передових досягнень в сфері транспорту і логістики європейських країн та особливостей економічного розвитку України, а також спільна магістерська програма академічного обміну.

15. Офіційна зустріч студентів факультету менеджменту з представниками компанії Kilit Global, що займаються наданням послуг в сфері гостинності та працевлаштуванням студентів в провідних готелях Туреччини: Анталії, Аланії, Белеку, Бодрумі, Мармарисі, Кемері, 28 листопада 2017 р.

16. II етап XVIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, відбувся 1 грудня 2017 року на базі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Уманський НУС представляла студентка I курсу факультету економіки та підприємництва Сьомко Наталія.

З метою підвищення якості підготовки кваліфікованих фахівців, підтримки обдарованої студентської молоді, активізації науково-дослідної роботи студентів університету проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади із 18 навчальних дисциплін та 16 спеціальностей, у яких взяли участь 1643 студенти I-V курсів усіх факультетів. Переможцями стали 122 студенти: 60 – з навчальних дисциплін та 62 – зі спеціальностей.

У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади у 19 олімпіадах університет представляли 37 студентів, із них шість стали переможцями (відповідно до наказу МОН № 1098 від 31.07.2017 р.). Студенти вибороли шість призових місць (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Переможці II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт

Місце	ПІБ студента	Назва спеціальності, дисципліни, з якої проводилась олімпіада	ВНЗ, на базі якого проводився захід
II	Дибба Олександр Володимирович	спеціальність «Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств»	Центральноукраїнський національний технічний університет (м. Кропивницький)
III	Чередайко Віктор Володимирович	спеціальність «Агрономія»	Миколаївський національний аграрний університет (м. Миколаїв)
III	Гома Ірина Юріївна	спеціальність «Захист рослин»	Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва (м. Харків)
III	Добродзій Олексій Геннадійович	спеціальність «Плодоовочівництво і виноградарство»	Уманський НУС (м. Умань)
III	Риженко Олександр Миколайович	навчальна дисципліна «Грунтознавство»	Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва (м. Харків)
III	Лелюк Василь Олександрович	навчальна дисципліна «Експлуатація машин і обладнання»	Таврійський державний агротехнологічний університет (м. Мелітопіль)

Студенти факультету менеджменту взяли участь у міському конкурсі бізнес-планів підприємницької діяльності, який проводиться з метою залучення

молоді до підприємницької діяльності, реалізації інтелектуального потенціалу, сприяння участі молодіжного бізнесу в розвитку вітчизняного виробництва, сприяння науково-технічній діяльності молоді, впровадження нових технологій у вітчизняне виробництво (29 березня 2017 р., Уманська міська державна адміністрація Черкаської області). Конкурс проводився у номінаціях «Виробництво, сфера послуг і торгівля» та «Соціальний проект». Серед учасників – студенти факультету менеджменту Дарія Дробуш, Віктор Соломчак, Аліна Чоловійчук, Тетяна Федоренко (керівник Новак І.М.). Незважаючи на жорстку конкуренцію, до трійки переможців увійшла студентка нашого університету. Друге місце виборола студентка 52-лм групи факультету менеджменту Дарія Дробуш.

Серед учасників II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади студенти були нагороджені оригінальними грамотами та відзнаками (табл. 2.7).

За активну участь у науково-дослідній та навчальній роботі у 2017 році студентам УНУС було призначено:

Стипендію Президента України:

Козаку Кірілу Михайловичу – студенту III курсу 31-м групи факультету менеджменту;

Власюку Денису Вікторовичу – студенту IV курсу 41-ма групи факультету економіки і підприємництва.

Стипендію Кабінету Міністрів України:

Бузиновській Катерині Андріївні – студентці V курсу 52-фм групи факультету економіки і підприємництва.

Стипендію Стена Форбза:

Бліновій Лілії Юріївні – студентці IV курсу 42-аг групи факультету агрономії;

Луценку Тарасу Володимировичу – студенту II курсу 23-ас групи факультету агрономії;

Кривді Наталії Олександрівні – студентці II курсу 21-т групи інженерно-технологічного факультету;

Таблиця 2.7

Учасники II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади, нагороджені оригінальними грамотами та відзнаками

Дата проведення	ВНЗ, на базі якого проводився захід	Назва спеціальності	Учасники	Результат
1	2	3	4	5
31 березня – 1 квітня 2017 р.	Національний університет харчових технологій	«Готельно-ресторанна справа»	Сотула Валентина	Грамота у номінації «За інноваційний підхід до сімейного відпочинку»
4-6 квітня 2017 р.	Харківський державний університет харчування та торгівлі	«Харчові технології та інженерія»	Грабар Ірина, Колпаков Владислав	Грамоти «За активну участь»
7-8 квітня 2017 р.	ДВНЗ Київський національний університет імені Вадима Гетьмана	«Маркетинг»	Власюк Денис, Косевич Денис	Грамоти «За активну участь»
11-13 квітня 2017 р.	Уманський національний університет садівництва	«Плодоовочівництво і виноградарство»	Мусієнко Ліна, Бутковський Ігор	Бутковський Ігор – грамота «За I місце у практичному турі з виноградарства», грамота «За III місце у теоретичному турі з овочівництва»; Мусієнко Ліна – грамота «За активну участь»
19-20 квітня 2017 р.	Тернопільський національний економічний університет	навчальна дисципліна «Страхова справа»	Головата Вікторія	Грамота «За активну участь»
19-21 квітня 2017 р.	Університет імені Альфреда Нобеля	«Облік і аудит»	Аношкіна Юлія, Селезень Лідія	Грамоти «За активну участь»
19-21 квітня 2017 р.	Кіровоградський національний технічний університет	«Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств»	Драган Микола, Мороз Роман, Сенів Микола	Грамоти «За активну участь»
19-21 квітня 2017 р.	Одеська національна академія харчових технологій	«Готельно-ресторанна справа»	Протосавіцька Єлизавета	Грамота у номінації «Оригінальність ідеї»
19-21 квітня 2017 р.	Одеська державна аграрна академія	«Геодезія, картографія та землевпорядкування»	Погрібний Андрій, Бурлаченко Віталій, Ільченко Тетяна	Грамоти «За активну участь в олімпіаді»

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5
19-21 квітня 2017 р.	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	дисципліна «Політологія»	Луговенко Тетяна	Грамота у номінації «Знавець історії політичної думки»
24-26 квітня 2017 р.	Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва	«Захист рослин»	Філоненко Вікторія	Грамота «За активну участь»
10-11 травня 2017 р.	Таврійський державний агротехнологічний університет	дисципліна «Експлуатація машин і обладнання»	Журик Станіслав	Грамота «За активну участь»
11 травня 2017 р.	Тернопільський національний економічний університет	дисципліна «Менеджмент організацій і адміністрування»	Семенда Світлана, Воропай Вікторія	Грамоти «За активну участь»
17-19 травня 2017 р.	Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва	дисципліна «Ґрунтознавство»	Заремба Олексій	Диплом "За кращі аналітичні вміння"
17-19 травня 2017 р.	Миколаївський національний аграрний університет	«Агрономія»	Мельниченко Іван	Грамота «За активну участь в олімпіаді»
22-24 травня 2017 р.	Національний університет харчових технологій, м. Київ	«Туризм»	Полянська Анастасія	Грамота за II командне місце у туристичному квесті «Welkom to Kiev»
24-26 травня 2017 р.	Житомирський національний агроекологічний університет	«Лісове господарство»	Яцишин Ярослав, Сушецька Анастасія, Стеблян Віталій	Грамоти «За активну участь в олімпіаді»

Ткачук Ользі Петрівні – студентці II курсу 21-т групи інженерно-технологічного факультету;

Поліщуку Владиславу Анатолійовичу – студенту V курсу 52-птм групи факультету плодоовочівництва, екології і захисту рослин;

Марусяку Владиславу Дмитровичу – студенту III курсу 31-м групи факультету менеджменту;

Проценко Анні Валеріївні – студентці I курсу 11-мк групи факультету менеджменту;

Ваховській Аліні Вікторівні – студентці III курсу 31-п групи факультету плодоовочівництва, екології і захисту рослин;

Добродзію Олексію Геннадієвичу – студенту IV курсу 42-п групи факультету плодоовочівництва, екології і захисту рослин;

Майбороді Юлії Володимирівні – студентці III курсу 31-сп групи факультету лісового і садово-паркового господарства;

Поліщуку Олександрю Олександровичу – студенту I курсу 11-сп групи факультету лісового і садово-паркового господарства.

2.4. Науково-дослідна робота Ради молодих учених

В університеті діє Рада молодих учених Уманського національного університету садівництва, яка є важливим науковим підрозділом з організації різних форм наукової та інноваційної діяльності молодих науковців.

Основними завданнями Ради молодих учених Уманського НУС є: всебічне сприяння науковій діяльності молодих учених (викладачів, аспірантів, докторантів та студентів віком до 35 років); формування умов для підвищення й реалізації їх творчої, професійної та громадської активності; сприяння науково-дослідній та освітньо-виховній роботі молодих учених з урахуванням їхніх інтересів; участь в організації та розвитку міжвузівського та міжнародного наукового та культурного співробітництва; інформаційна діяльність.

До складу Ради молодих учених університету входять 98 молодих учених, з них: 4 докторанти, 74 кандидатів наук, 4 здобувачі, 16 викладачів.

Під егідою Ради молодих учених у звітному році було проведено низку наукових заходів. Так, представники Ради молодих учених взяли участь у засіданнях наукових семінарів та круглих столів на тему «Перспективи розвитку лісового господарства» (присвяченому видатному професору в галузі лісівництва М.В. Третьякову); «Вклад кафедри лісового господарства в створенні лісових культур на землях ДП «Уманське лісове господарство»»; «Практичні аспекти обліку, аудиту і оподаткування сільськогосподарських товаровиробників»; «Сучасні проблеми підготовки фахівців аграрної сфери господарювання»; «Сучасний стан та перспективи розвитку харчової промисловості регіону»; «Аспекти сучасної інтенсивної технології вирощування сої»; «ГЕОЕКО – 2017»; «Власна концепція безперервної в часі економічно ефективної, екологічно адаптивної з максимальним врахуванням біологічних і екологічних чинників нової системи землеробства «Екомакноутіл», що здатна в умовах прогресуючих негативних змін забезпечити динамічний розвиток рослинництва»; «Стан травматизму по галузях виробництва»; «Проведення в Україні тижня охорони праці» та ін.

В Уманському національному університеті садівництва члени Ради молодих вчених взяли участь в наукових інтернет-конференціях «Інновації в садівництві»; «Актуальні проблеми управління територіальним розвитком»; Міжнародних наукових конференціях: «Селекційно-генетична наука і освіта»; «Сучасні проблеми землеробської механіки» та «Дорадництво як інструмент сільського розвитку: досвід Латвії для України», а також в Всеукраїнських наукових конференціях: «Актуальні питання захисту рослин»; «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин»; «Екологічно безпечне, високопродуктивне використання ґрунту та застосування добрив»; «Садово-паркове мистецтво: досягнення та перспективи»; «Технологічні аспекти вирощування часнику, інших цибулевих і сільськогосподарських рослин» і в

черговій (вже VI) науково-практичній конференції «Екологія – шляхи гармонізації відносин природи та суспільства».

Упродовж 2017 року Рада молодих учених була співорганізатором студентських наукових конференцій, які проходили на базі університету.

Радою молодих учених Уманського національного університету садівництва було проведено Всеукраїнську наукову конференцію молодих учених «Актуальні проблеми садівництва в сучасній аграрній науці», у роботі якої взяли участь молоді учені, аспіранти та студенти провідних вищих навчальних закладів та наукових установ України. Конференція була проведена у рамках Днів науки.

Захід зібрав представників молоді наукової еліти з провідних вищих навчальних закладів та наукових установ України, зокрема: Уманського національного університету садівництва, Національного дендропарку «Софіївка» НАН України, Одеського державного екологічного університету, ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. Є. Таїрова» НААН України, Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва, Вінницького національного аграрного університету, Житомирської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України», ННЦ «Інститут агрохімії і ґрунтознавства ім. О.Н. Соколовського» та ін.

Також, молоді науковці Уманського НУС (Члени РМУ) взяли участь у II (XII) Міжнародній науковій конференції молодих учених «Наукові основи збереження біотичної різноманітності». У роботі конференції взяли участь представники факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського національного університету садівництва.

Рада молодих учених, традиційно, виступила організатором Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної аграрної науки». Робота конференції відбувалась у заочній формі, що не завадило усім бажаючим обмінятися досвідом та оприлюднити результати власних досліджень у розрізі тих тем, якими вони володіють найкраще.

Спільно з інженерно-технологічним факультетом Радою молодих учених

Уманського національного університету було організовано й проведено III Міжнародну науково-практичну конференцію «Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки продукції садівництва та рослинництва», тоді як, до 50-річчю від часу заснування УТГіС ім. М.І Вавилова та 130-річчю від дня народження М.І. Вавилова – X з'їзд Українського товариства генетиків і селекціонерів імені М.І. Вавилова асоційований із з'їздом XII Міжнародної наукової конференції «Фактори експериментальної еволюції організмів».

Членами Ради молодих учених, спільно з кафедрою маркетингу Уманського національного університету садівництва та кафедрою маркетингу Житомирського національного агроекологічного університету проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики».

Радою молодих учених університету спільно з кафедрами менеджменту, української та іноземних мов, туризму та готельно-ресторанної справи та ін. було проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Менеджмент – XXI століття: проблеми і перспективи», на якій провідні науковці України підсумовували здобутки аграрного менеджменту за минулий рік та ін.

Традиційно, цьогогоріч в Уманському національному університеті садівництва відбулася урочиста Академія, присвячена Дню науки. Університет відзначається славною науковою історією, яка багата на яскраві події та легендарні імена, відома у світі своїми науковими школами. Під час проведення Днів науки в університеті не залишилась осторонь Рада молодих учених університету.

Представники Ради молодих учених Уманського НУС були активними учасниками виставок. Так, молоді науковці взяли активну участь у Міжнародних виставках «Агро – 2017», ІнтерАгроКомплекс – 2017, до Дня Незалежності, Дня знань, Дня міста та ін.

В рамках Дня поля, в університеті відбулася щорічна демонстрація дослідів провідних кафедр, що виконують фундаментальні та прикладні дослідження

агрономічного, природничого й екологічного спрямування (відповідно до науково-дослідної тематики та програмам Уманського НУС).

На демонстраційних полях було представлено технології вирощування нових високоврожайних гібридів кукурудзи і соняшнику, а також запропоновано способи удосконалення технології їх вирощування.

На ознайомлення із сучасними технологіями та методиками сільськогосподарського виробництва їздили молоді викладачі Уманського національного університету на День поля фірми «PIONER», що проходив в селі Кочубіївка Уманського району на базі ФГ «Базис».

Молоді науковці Уманського НУС взяли участь у науково-практичному семінарі «День саду в розсаднику «Твій горіх»» (с. Лісове, Барський району, Вінницька області). Організаторами садівничого форуму виступили СФГ «Єфрем».

Також, члени рада молодих вчених разом із садоводами більш ніж 60 підприємств на базі Уманського НУС успішно взяли участь у науково-практичному семінарі «День саду Уманського НУС». Програма охоплювала актуальні практичні питання сучасного промислового садівництва.

Молоді науковці університету брали активну участь в міжнародних програмах та проектах – Tempus, Erasmus, «МЕНІ ПОТРІБЕН SCOPUS» й ін.

У 2017 році члени Ради молодих вчених пройшли науково-педагогічне стажування на базі кафедр технології зерна та садівництва Вроцлавського природничого університету (Польща). Набутий досвід у вищому навчальному закладі Польщі буде використано викладачами у їхній професійній діяльності, що забезпечить якісну професійну й наукову підготовку студентів Уманського НУС.

За плідну наукову роботу, за рішенням колегії Міністерства освіти і науки України та постановою Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки, доцент кафедри менеджменту Халахур Ю.Л отримувала стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених.

2.5. Вітчизняне та міжнародне наукове співробітництво, участь в програмах, конкурсах, грантах

В Уманському національному університеті садівництва налагоджено співробітництво з науковими установами, навчальними закладами, передовими господарствами та агроформуваннями різних форм власності. Визначено основні напрямки співробітництва: координація тем наукових досліджень; навчання в аспірантурі й докторантурі; рецензування, опонування дисертаційних досліджень; розробка науково-дослідних програм; робота спільних лабораторій; членство в спеціалізованих учених радах; керівництво дисертаційними дослідженнями аспірантів і здобувачів; видання наукової літератури; проходження стажування; організація і проведення наукових заходів.

На теренах України університет тісно співпрацює:

1. Британська Рада, відділ культури Посольства Великобританії, м. Київ.
2. Дослідна станція «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН, с. Крути, Чернігівська область.
3. ДП ДАК «Хліб України» «Уманський елеватор».
4. ДП «Уманське лісове господарство», с. Дмитрушки, Уманського району.
5. Житомирський національний агроекологічний університет.
6. ЗАТ «ТК Уманьхліб».
7. Інститут агроекології і природокористування НААН України.
8. Інститут картоплярства НААН України.
9. Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К.Заболотного НАН України.
10. Інститут овочівництва і баштанництва НААН.
11. Інститут післядипломної освіти національного університету харчових технологій, м. Київ.
12. Інститут сільського господарства Полісся Національної академії аграрних наук України, м. Житомир.
13. Інститут помології ім. Л.П.Симиренка НААН України.
14. Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН.

15. Інститут рослинництва ім. В.Я.Юр'єва НААН України.
16. Київський національний університет будівництва та архітектури.
17. Національна асоціація наукових, технологічних парків та інших інноваційних організацій України, м. Київ.
18. Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України.
19. Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства» ім. В.Є.Таїрова
20. Національний університет харчових технологій.
21. Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя.
22. ПАТ «Уманьферммаш», м. Умань.
23. Південно-Українська філія УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого, м. Херсон.
24. Подільський державний аграрно-технічний університет.
25. ПП «Дикун», м.Умань, Черкаська область.
26. ПП «Фенікс Агро» , м. Умань.
27. ПРАТ «УКРААГРО НПК».
28. Приватне орендне сільськогосподарське підприємство «Уманський тепличний комбінат».
29. ПСП «Лебідь», с. Зятківці, Гайсинський району, Вінницька області.
30. СТОВ Агроко», с. Крутьки, Чорнобаївський району, Черкаська області.
31. ТОВ АгроРось», м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська області.
32. ТОВ «Агромаксі», м. Харків.
33. ТОВ «АРГУС ЛІМІТЕД-Україна», м. Київ.
34. ТОВ «Брусвяна», с. Костовці, Брусиловський району.
35. ТОВ «Всеукраїнський науковий інститут селекції (ВНІС)», м. Київ.
36. ТОВ «Долинівка», Кіровоградська області, Гайворонський району.
37. ТОВ «Седна-Агро», м. Монастирище, Черкаська області.
38. ТОВ «Сіріус-Агро».
39. Торгово промислова Палата Італії в Україні (ССІРУ).
40. Туристична агенція ВІВА-ТУР, м. Умань.
41. Ужгородський національний університет.

42. Устимівська дослідна станція рослинництва, с. Устимівка, Глобинського району.

43. Фермерське господарство «Агрофірма «Базис», с. Кочубіївка, Уманський район, Черкаська область.

44. Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва.

45. Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького.

Для підтримки наукової діяльності, покращення навчального й виховного процесів, науковці та викладачі УНУС мають широкий доступ до різноманітних грантових та стипендіальних програм, а саме:

1. Індивідуальні гранти Еразмус + (Євросоюз).
2. Навчальна програма Ісфрада (Франція).
3. Програма обміну викладачами FEP (США).
4. Програма обміну для студентів вищих навчальних закладів UGRAD (США).
5. Програма стажування молодих викладачів агрономічних та технічних спеціальностей Apollo, Німеччина.
6. Стипендіальна програма ім. Станіслава Толпи (Польща).
7. Стипендіальна програма Фулбрайт, та Е.Маскі (США).
8. Стипендіальні програми DAAD (Німеччина).
9. Стипендіальні програми ЮНЕСКО.

За 2017 рік студенти, аспіранти, викладачі та науковці стали учасниками 14 Міжнародних семінарів, конференцій та інших тематичних заходів, що проходили за кордоном. Зокрема делегації представників Уманського національного університету садівництва взяли участь у нараді з питань німецько-української магістерської програми у галузі логістики (GUMLog) у Бремені (Німеччина); з робочим візитом у Пряшівському університеті (Словаччина); на інавгурації в Академії імені Якуба з Парадижа у місті Гожув Великопольський (Республіка Польща); навчально-науковому візитах до Вроцлавського природничого університету (Республіка Польща) та Західно-Фінляндського коледжу (Фінляндія); Ягелонського (Краків, Польща) та Варшавського аграрного університетів; на виставці у місті Ганновер (Німеччина); взяли участь у

Міжнародній науково-практичній конференції «Virtual Game Method in Higher Education (GAMES)» на базі Економічного університету м.Познань (Польща); на Міжнародній конференції «Дорадництво як інструмент сільського розвитку» (Латвія); на Міжнародній конференції «Grow Abroad 2017» (Барселона, Іспанія).

Уманський національний університет садівництва з року в рік розширює свою міжнародну видавничу співпрацю. Науковці УНУС працюють у складі Ради програмової збірника «Науки економічні» Державної вищої професійної школи в Плоцьку (Польща) – ректор Уманського НУС Олена Олександрівна Непочатенко та доцент кафедри маркетингу Віталій Іванович Рибчак; «Аннали UMCS» («Аннали університету Марії Кюрі-Склодовської»), секція ЕЕЕ «Садівництво» (професор В.П. Карпенко), «Наукових праць інституту садівництва» («Zeszyty Naukowe Instytutu Ogrodnictwa», професор Мельник О.В.), «Туризм і регіональний розвиток» (видання SGGW, Польща, доцент Рибчак В.І.), «Веснік Брэстскага ўніверсітэта» (Білорусь, професор Ямчук П.М.).

Також до редакційної колегії збірника наукових праць Уманського національного університету садівництва було включено проректора з науки та розвитку, кандидата економічних наук відділу економічних наук та інформатики Державної Вищої Професійної Школи в Плоцьку, доктора Анну Новацьку та декана відділу економічних наук та інформатики, кандидата економічних наук відділу економічних наук та інформатики Державної Вищої Професійної Школи в Плоцьку, доктора Маріолу Шевчук-Яроцьку. Зарубіжні колеги продовжили свою роботу у редакціях «Збірника наукових праць УНУС» і «Вісника Уманського НУС» – це доктори Д. Шкодова Пармова (університет Південної Богемії в Чеських Будейовіцах, Чеська республіка), Я. Бживач (Державна вища професійна школа в Плоцьку, Польща), А. Шимоник (Технічний університет у Лодзі, Польща).

У якості нештатних рецензентів для рецензування статей у міжнародних наукових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science запрошені професор Карпенко В.П. й доцент Березовський В.Є., а старший

викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Кіфоренко О.В. до рецензування журналів Scientific Journal of Warsaw University of Life Sciences - SGGW «Problems of World Agriculture» і Scientific Journal of Warsaw University of Life Sciences - SGGW «Annals of Marketing and Economics».

Наукова та інноваційна діяльність Уманського НУС на міжнародному рівні здійснювалась шляхом участі в спільних проектах, публікації наукових статей, участі в різноманітних тематичних заходах.

У 2017 році університет продовжив участь в проекті TEMPUS (трансевропейська програма мобільності для навчання в університетах) 544524-2013-PL-SMHES «Qualifications Frameworks for Environmental Science at Ukrainian Universities» («Рамка кваліфікацій в галузі наук про навколишнє середовище для українських університетів»). У рамках проекту здійснювалась розробка тренінг курсів та їх реалізація на базі УНУС. Також у 2017 році на базі УНУС відбулася моніторингова місія НЕО в Україні.

Разом з Природничим університетом у м. Вроцлав, Республіка Польща ведеться співпраця щодо підвищення академічної мобільності студентів та педагогічного персоналу обох університетів в рамках проекту Erasmus+.

У звітному році університет в якості повноправного члена продовжив співпрацю з Вишеградською Асоціацією університетів. Вишеградська Асоціація університетів була створена в листопаді 2011 року в рамках реалізації стратегічного проекту «Стійкість в агросекторі країн Вишеградської четвірки і співпрацюючих регіонів» та за підтримки Міжнародного фонду Вишеградської групи. Постійний офіс організації знаходиться у Словацькому аграрному університеті в Нітрі. На сьогодні до асоціації входить 41 університет із різних країн світу на правах повноправного та 11 – на правах почесного членства, а основна її мета – налагодження співпраці університетів-партнерів для забезпечення якісної освіти і наукового середовища, яке сприятиме розвитку більш тісної співпраці між країнами Вишеградської групи та інших регіонів у контексті сталого розвитку.

У 2017 році продовжилась співпраця за проектом GUMLOG. «Німецько-українська магістерська програма в області логістики», GUMLOG, є спільним проектом, що фінансується Німецькою службою академічних обмінів DAAD, між кафедрою «Морський бізнес та логістика» Університету Бремен, Київським національним економічним університетом ім. Вадима Гетьмана, Одеським національним морським університетом та Уманським національним університетом садівництва. Основною метою проекту є спільне розроблення навчальної програми та створення магістерської програми в області логістики відповідно до місцевого контексту в Україні та стану справ в сфері транспорту і логістики. Роботи по проекту та його результати вважаються в довгостроковій перспективі – вирішальним внеском в сталий регіональний розвиток України відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Крім того, проектний консорціум зацікавлений в постійній участі інших установ з академічного та ділового світу логістики, а також представників регіональної адміністрації, щоб започаткувати створення довгострокової українсько-німецької мережі міждисциплінарних експертів в області транспорту і логістики.

У рамках проекту відбулось науково-педагогічне стажування викладачів УНУС в університетах України та Німеччини, спільне навчання та обмін студентами, які навчаються за магістерською програмою з логістики, проведення науково-практичних конференцій за участі вітчизняних і європейських вчених та підприємств-партнерів.

У звітному році університет продовжив співпрацю за програмою з фірмою «TAYGA DANISMANLIK», що займається наданням послуг у сфері гостинності та працевлаштуванням студентів в провідних готелях Туреччини, а саме – в Анталії, Аланії, Белеку, Бодрумі, Мармарисі, Кемері та інших туристичних містах.

У звітному році університет продовжив співпрацю за проектом з Палацьким університетом в Оломоуці (Чеська республіка) – CZ.1.07/2.3.00/30.0004, ECOP project POSTUP. Від університету участь в проекті бере завідувач кафедри математики і фізики Березовський В.Є.

Уперше у 2017 році університет започаткував співпрацю за грантовою угодою з CRDF Global США. Між УНУС та штатом Мічиганським університетом (США) укладено грантовий договір за проектом «Технології вирощування покривних культур і засоби зондування для забезпечення стабільності виробництва кукурудзи та пшениці».

У рамках проекту буде задіяно надсучасну дослідницьку техніку для дослідження і розробки технологій стабільного виробництва сільськогосподарських культур в умовах стабільно змінюваного клімату.

Уманський національний університет садівництва у 2017 році був обраний в якості партнера з реалізації демонстраційного проекту в рамках «up_Running» програми Європейського Союзу Горизонт 2020. Міжнародний проект «up_Running», що виконується в рамках програми спільних міжнародних наукових досліджень HORIZON 2020, сприяє розвитку та поширенню технологій біоенергетичної утилізації деревини від обрізки та викорчовування виноградних, оливкових та плодкових плантацій. Для досягнення мети проект поєднує дії, що націлені на зміну сприйняття сектору, на підвищення рівня технологічної обізнаності, на поширення інформації щодо реальних успішних прикладів та моделей, яких можна дотримуватися, на просування та заохочення енергетичної утилізації відходів від обрізки та викорчовування плантацій.

У 2017 році університет виконував наукові дослідження на міжнародному рівні на замовлення закордонних фірм – компанія компанія «ТЗОВ Агрофреш Польща», «ТОВ АгроФреш Холдинг Франція» (керівник проекту доктор с.-г. наук, професор Мельник О.В.) і компанія «ЕНТОСАВ ЛТД» Туреччина (керівник проекту доктор с.-г. наук, професор Яновський Ю.П.).

У рамках проекту Горизонт-2020 університет розпочав співпрацю за програмою «Полонез», яка передбачає підтримку виконання науково-дослідних проектів за актуальною тематикою.

2.6. Підготовка науково-педагогічних кадрів

Підготовка науково-педагогічних кадрів в університеті здійснюється через докторантуру, аспірантуру та самостійну підготовку дисертаційних робіт здобувачами.

Підготовка докторів наук у докторантурі проводилась з 7 спеціальностей:

1. 06.01.01 – загальне землеробство.
2. 06.01.04 – агрохімія.
3. 06.01.07 – плодівництво.
4. 06.01.09 – рослинництво.
5. 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва.
6. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.
7. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Навчання в аспірантурі проводилось з 18 спеціальностей:

1. 03.00.07 – мікробіологія.
2. 03.00.12 – фізіологія рослин.
3. 05.05.11 – машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва.
4. 06.01.01 – загальне землеробство.
5. 06.01.03 – агрогрунтознавство та агрофізика.
6. 06.01.04 – агрохімія.
7. 06.01.05 – селекція і насінництво.
8. 06.01.06 – овочівництво.
9. 06.01.07 – плодівництво.
10. 06.01.09 – рослинництво.
11. 06.01.11 – фітопатологія.
12. 06.01.12 – кормовиробництво і луківництво.
13. 06.01.13 – гербологія.
14. 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва.

15. 06.03.01 – лісові культури та фіто меліорація.
16. 16.00.10 – ентомологія
17. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.
18. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

У 2017 році згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 526 від 18.05.2016 року «Про ліцензування та освітню діяльність», Уманський національний університет садівництва продовжує підготовку здобувачів третього освітньо-наукового рівня згідно ліцензій, отриманих у 2016 році. Обсяг ліцензованих місць відображено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8.

Обсяг ліцензованих місць для провадження освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні (доктор філософії)

№ з/п	Код та найменування галузі	Шифр та найменування спеціальності	Ліцензійний обсяг (осіб)
1.	05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	15
2.	07 Управління та адміністрування	073 Менеджмент	10
3.	07 Управління та адміністрування	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	15
4.	10 Природничі науки	103 Науки про Землю	15
5.	18 Виробництво та технології	181 Харчові технології	15
6.	20 Аграрні науки та продовольство	201 Агрономія	50
7.	20 Аграрні науки та продовольство	202 Захист і карантин рослин	15
8.	20 Аграрні науки та продовольство	203 Садівництво та виноградарство	25
9.	20 Аграрні науки та продовольство	205 Садово-паркове господарство	10
10.	20 Аграрні науки та продовольство	206 Лісове господарство	10

Станом на 15 грудня 2017 року у докторантурі навчалось 5 докторантів; у аспірантурі – 100 аспірантів, з них за рахунок бюджетного фінансування: 62 – з відривом від виробництва (очна форма навчання), 2 – вечірньої форми навчання, 18 – без відриву від виробництва (заочна форма навчання); 9 – за контрактом з відривом від виробництва (очна форма навчання), 15 – за контрактом без відриву від виробництва (заочна форма навчання) 1 – здобувач. Керували аспірантами та здобувачами 47 наукових керівників – доктори наук, професори, кандидати наук, доценти. Кількість аспірантів у розрізі факультетів наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Кількість аспірантів на факультетах університету (станом на 15.12.2017 р.)

№ з/п	Назва кафедри	Кількість аспірантів, осіб
ФАКУЛЬТЕТ АГРОНОМІЇ		
1.	Агрохімії та ґрунтознавства	4
2.	Генетики, селекції рослин та біотехнології	3
3.	Загального землеробства	2
4.	Рослинництва	1
Всього по факультету		10
ФАКУЛЬТЕТ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА, ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ РОСЛИН		
1.	Мікробіології, біохімії і фізіології рослин	11
2.	Захисту і карантину рослин	9
3.	Овочівництва	7
4.	Плодівництва і виноградарства	7
5.	Екології та безпеки життєдіяльності	5
Всього по факультету		39
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА		
1.	Садово-паркового господарства	5
2.	Лісового господарства	5
3.	Геодезії, картографії та кадастру	3
Всього по факультету		13
ФАКУЛЬТЕТ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ		
1.	Процесів, машин та обладнання АПВ	2
2.	Технології зберігання і переробки плодів та овочів	2
3.	Технології зберігання і переробки зерна	1
Всього по факультету		5
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА		
1.	Економіки	3
2.	Маркетингу	1
3.	Підприємництва, торгівлі, біржової діяльності	8
4.	Обліку і оподаткування	5
5.	Фінансів, банківської справи та страхування	11
6.	Економічної кібернетики та інформаційних систем	2
Всього по факультету		30
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ		
1.	Менеджменту ЗЕД	2
2.	Туризму та готельно-ресторанної справи	1
Всього по факультету		3
Всього		100

У грудні 2017 року аспірантуру закінчать 26 аспірантів та 2 докторанти. Попередій захист дисертацій пройшли 7 аспірантів і здобувачів.

У 2017 році аспірантами і здобувачами було захищено 11 кандидатських та 1 докторська дисертації (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Захист докторських і кандидатських дисертацій

№ з/п	ПІБ дисертанта	Шифр, назва спеціальності	Тема дисертації
Докторські дисертації			
1.	Мальований М.І.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	Фінансове забезпечення соціального захисту населення і України: теорія, методологія, практика
Кандидатські дисертації			
1.	Чаплюцький А. М.	06.01.07 – плодівництво	Продуктивність яблуні залежно від способу і строку обрізування крони в Правобережному Лісостепу України
2.	Макарчук М.О.	06.01.05 – селекція і насінництво	Удосконалення методів кросбридингу для підвищення ефективності виробництва гібридного насіння кукурудзи
3.	Нікітіна О.В.	06.01.04 – агрохімія	Зміна калійного стану чорнозему опідзоленого за тривалого застосування добрив у польовій сівозміні в умовах Правобережного Лісостепу України
4.	Рассадіна І.Ю.	06.01.04 – агрохімія	Оптимізація мінерального живлення рижію ярого на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України
5.	Безділь Р.В.	03.00.16 – екологія	Агроекологічне обґрунтування застосування добрив, отриманих із кролячого гною
6.	Парубок Н.В.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	Розвиток інтегрованих структур у цукробуряковому підкомплексі аграрного сектору
7.	Івасюк Ю.І.	03.00.07 – мікробіологія	Ефективність симбіозу соя-бульбочкові бактерії за використання біологічних препаратів і гербіциду
8.	Возіян В.В.	06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва	Розробка технології виробництва круп'яних продуктів із зерна пшениці спельти
9.	Масловата С.А.	06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація	Біоекологічні особливості видів та форм роду в'язових (<i>Ulmus</i> L.) в Правобережному Лісостепу України та їх використання в озелененні
10.	Підан Л.Ф.	03.00.12 – фізіологія рослин	Фізіологічне обґрунтування застосування гербіцидів і регуляторів росту рослин у посівах соняшника в Правобережному Лісостепу України
11.	Бондаренко В.А.	06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва	Лежкоздатні властивості капусти броколі та брюсельської

У 2017 році набір до аспірантури та докторантури проводився за правилами та умовами у відповідності до вимог Постанови кабінету Міністрів України (№ 261 від 23.03.2016 р.) «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

На підставі результатів вступних іспитів і рішення приймальної комісії (протокол № 25 від 29 серпня 2017 р.) та за наказом ректора УНУС № 01-06/115 від 29 серпня 2017 р., кількість зарахованих на навчання з 01.09.2017 р. до аспірантури склала 21 особу (табл. 2.11), до докторантури було зараховано одну особу.

Таблиця 2.11

Вступна кампанія до аспірантури у 2017 році

Код спеціальностей	Назва галузі науки і спеціальності	Вступили							
		всього		в т.ч. форма навчання					
				денна		вечірня		заочна (за контрактом)	
план	факт	план	факт	план	факт	план	факт		
051	Економіка	1	1	1	1	-	-	-	-
073	Менеджмент	1	-	-	-	-	-	-	-
076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (за контрактом)	-	5	1	4	-	-	-	1
103	Науки про Землю	3	3	3	3	-	-	-	-
181	Харчові технології	1	1	1	1	-	-	-	-
201	Агрономія	5	5	4	4	-	-	-	1
202	Захист і карантин рослин	1	1	1	1	-	-	-	-
203	Садівництво і виноградарство	1	2	1	1	-	-	-	1
205	Лісове господарство	1	1	1	1	-	-	-	-
206	Садово-паркове господарство	2	2	2	2	-	-	-	-
Всього		16	21	15	18	-	-	-	3

Якісний склад вступників до аспірантури:

1. 67% – випускники Уманського національного університету садівництва; 33% – випускники інших вищих навчальних закладів.

2. Середній вік вступників – 27 років.
3. Випускники: 66% – магістратури; 34% – спеціалісти.

У 2017 році в університеті працювали три спеціалізовані ради – Д 74.844.01, К 74.844.02 та К 74.844.04.

Спецрада Д 74.844.01 функціонує зі спеціальностей 06.01.07 – плодівництво, 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва, сільськогосподарські науки.

Спецрада К 74.844.02 – зі спеціальностей 03.00.12 – фізіологія рослин, 03.00.07 – мікробіологія, 06.01.01 – загальне землеробство.

Спецрада К 74.844.04 – зі спеціальностей 06.01.05 – селекція і насінництво та 06.01.06 – овочівництво.

До складу рад входять, крім штатних працівників університету, широко відомі вчені провідних навчальних закладів та наукових установ України – доктори наук, професори, академіки.

У спецраді Д 74.844.01 були захищені кандидатські дисертації:

Чаплюцького Андрія Миколайовича «Продуктивність яблуні залежно від способу і строку обрізування крони в Правобережному Лісостепу України» – 06.01.07 – плодівництво (науковий керівник – доктор с.-г. наук Мельник О.В.).

Возіян Валерії Валеріївни «Розробка технології виробництва круп'яних продуктів із зерна пшениці спельти» – 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва (науковий керівник – доктор с.-г. наук Осокіна Н.М.).

Бондаренко Вероніки Анатоліївни «Лежкоздатні властивості капусти броколі та брюссельської» на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва (науковий керівник – доктор с.-г. наук Пузік Л.М.).

У спецраді К 74.844.02 були захищені кандидатські дисертації:

Кириленко Людмили Василівни «Функціонування симбіотичної системи *Rhizobium galegae* – козлятник за дії фітопатогенних мікроорганізмів» 03.00.07 – мікробіологія (науковий керівник – доктор біол. наук Патица В.П.).

Івасюк Юлії Ігорівни «Ефективність симбіозу соя-бульбочкові бактерії за використання біологічних препаратів і гербіциду» – 03.00.07 – мікробіологія (науковий керівник – доктор с.-г. наук Грицаєнко З.М.).

Алексєєва Олексія Олександровича «Функціонування симбіотичної системи соя – *Bradyrhizobium japonicum* за умов бактеріальної і вірусної інфекцій» – 03.00.07 – мікробіологія (науковий керівник – доктор біол. наук Патица В.П.).

Підан Любов Федорівни «Фізіологічне обґрунтування застосування гербіцидів і регулятора росту рослин у посівах соняшника в Правобережному Лісостепу України» – 03.00.12 – фізіологія рослин (науковий керівник – доктор с.-г. наук Грицаєнко З.М.).

Сахно Тамари Володимирівни «Морфологічні особливості стійкості ліній і гібридів соняшника до вовчка (*Orobanche cumanica wallr.*) 03.00.12 – фізіологія рослин (науковий керівник – доктор с.-г. наук Петренкова В.П.).

У спецраді К 74.844.04 впродовж 2017 року захищені кандидатські дисертації:

Макарчук Марини Олександрівни «Удосконалення методів кросбридингу для підвищення ефективності виробництва гібридного насіння кукурудзи» – 06.01.05 — селекція і насінництво. (науковий керівник – кандидат с.-г. наук. Опалко А.І.).

Дицько Оксани Валеріївни «Сортові особливості формування насінневої продуктивності й посівних якостей насіння жита озимого в умовах західного лісостепу України» – 06.01.05 — селекція і насінництво. (науковий керівник – доктор с.-г. н. Волощук О.П.).

Коновалов Давид Віталійович «Оптимізація технології прискореного розмноження доказового насіння пшениці озимої в умовах Північного Лісостепу України» 06.01.05 — селекція і насінництво. (науковий керівник – доктор с.-г. н. Гаврилюк М.М.).

У 2017 році науковці університету взяли участь в опонуванні 6 докторських та – 22 кандидатських дисертацій.

27 провідних науковців університету упродовж 2017 року працювали в складі 20 спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій, зокрема це спец ради: Д 05.854.03 (Вінницький НАУ); Д41.055.03 (Одеський НЕУ); Д 26.004.21, Д 26.004.06 (НУБІП); Д 26.376.01 (Інститут захисту рослин НААН); Д 64.354.01 (ННЦ «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського»); Д 41.088.05 (Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького); Д 41.051.03 (ОНУ ім. І.І. Мечнікова); Д 54.051.04 (ХНУ ім. Каразіна); Д 26.350.01 та Д 26.350.02 (Інститут аграрної економіки НААН України); К 26.004.17, К 26.004.10 (НУБІП); Д 27.301.01 (ННЦ «Інститут землеробства НААН»); К 27.821.04 (Білоцерківський НАУ); Д 26.058.06 (НУХТ); К74.844.02, Д 74.844.01, К 74.844.04 (УНУС); Д 27.375.01 (Інститут садівництва НААН).

2.7. Наукові заходи, видавнича і винахідницька діяльність

2.7.1. Наукові заходи

В університеті апробація результатів наукових досліджень здійснюється через участь науково-педагогічних, наукових працівників, аспірантів і докторантів у наукових заходах різного рівня, видавничу і винахідницьку діяльність.

Упродовж звітнього року в університеті проведено 89 наукових заходів (табл. 2.12), з них: 8 Міжнародних наукових конференцій; 4 Міжнародних наукових семінарів; 9 Всеукраїнських наукових конференцій; 2 Всеукраїнських науково-практичних семінарів; 6 Всеукраїнських студентських олімпіад, конференцій, конкурсів наукових робіт; 25 семінарів; 4 інтернет-конференції; 12 круглих столів; День поля; День саду; Наукові читання до Дня науки; з'їзд Українського товариства генетиків і селекціонерів; студентський майстер-клас «Кухні народів світу»; Фестиваль часнику; 4 бліц турніри; 2 дискусійних клуби; 3 конкурси студентських робіт; 3 ділові гри.

Таблиця 2.12.

Наукові заходи, проведені на базі Уманського НУС у 2017 році

№ з/п	Назва заходу	Дата проведення	Підрозділ університету
1	2	3	4
<i>Міжнародного рівня</i>			
1.	Міжн. наук.-практ. семінар садівників з виїздом у передові садівничі господарства України та Польщі і на конференцію та виставку «MTAS» Україна-Польща	29.01–03.02	Кафедра плодівництва і виноградарства
2.	Міжнародна наукова інтернет-конференція «Інновації в садівництві»	10 березня	Кафедра плодівництва і виноградарства
3.	Міжнародна наукова конференція «Селекційно-генетична наука і освіта»	15–17 березня	Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології
4.	Міжнародна науково-практична конференція «Трансформації українського суспільства: до 100-річчя Української національної революції»	22 березня	Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін
5.	XI Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин»	20-21 квітня	Факультет економіки і підприємництва
6.	Міжнародна науково-практична конференція «Філософія саду і садівництва в світовій культурі: джерела та новітні інтерпретації»	17-18 травня	Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін
7.	Міжнародна науково-практична конференція «Імпортозамінні технології вирощування продукції садівництва та рослинництва»	24-25 травня	Інженерно-технологічний факультет Кафедра технології зберігання і переробки плодів та овочів, кафедра процесів, машин та обладнання АПВ, кафедра технології зберігання і переробки зерна
8.	Міжнародна науково-практична конференція «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної та готельно-ресторанної індустрії»	29-30 травня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
9.	Міжн. наук.-практ. семінар садівників з виїздом у передові садівничі господарства України та Польщі і на День саду польського Інституту садівництва. Україна-Польща.	05–10 червня	Кафедра плодівництва і виноградарства
10.	Міжн. наук.-практ. семінар польських садівників з виїздом у передові садівничі господарства України	24–29 червня	Кафедра плодівництва і виноградарства
11.	Міжн. наук.-практ. семінар українських фахівців з виїздом у передові садівничі господарства Західної Європи і на виставки «FUTURPERA» в Італію та «AGRITECHNIKA» в Німеччину	06–19 листопада	Кафедра плодівництва і виноградарства
12.	Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки»	15 листопада	Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4
13.	Всеукраїнського рівня		
14.	I етап Всеукраїнської студентської олімпіади у 2016/2017 н. р.	28 лютого	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
15.	Всеукраїнська наукова інтернет- конференція «Інновації в садівництві»	10 березня	Кафедра плодівництва і виноградарства
16.	Всеукраїнська конференція «Екологічно безпечне, високопродуктивне використання ґрунту та застосування добрив»	29 березня	Кафедра агрохімії і ґрунтознавства
17.	Всеукраїнська студентська наукова конференція, приурочена 160-річчю від дня народження видатного садівника В.В. Пашкевича	05-06 квітня	Відповідальна за наукову роботу студентів університету, доцент Пітель Н.Я.
18.	Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні проблеми геодезії, картографії та кадастру: глобальний, національний та регіональний аспект»	13-14 квітня	Кафедра геодезії, картографії та кадастру
19.	Всеукраїнський конкурс наукових робіт з логістики для студентів 4-5 курсів «Актуальні проблеми логістичного менеджменту»	25-26 квітня	Кафедра менеджменту
20.	I-й етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей: менеджмент організацій, менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, логістика	04 травня	Кафедра менеджменту
21.	Всеукраїнська наукова конференція молодих учених, приурочена 115-річчю від дня народження видатного селекціонера-плодовода Д.С. Дуки	10-11 травня	Голова Ради молодих учених
22.	Всеукраїнський науково-практичний семінар «Теоретичні і практичні основи програмування врожайності польових культур», присвячений 130-річчю від дня народження І.М. Єремєєва	22-23 червня	Кафедра рослинництва
23.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Овочівництво України: досягнення та перспективи»	20-21 вересня	Кафедра овочівництва
24.	Всеукраїнський науково-практичний семінар «Власна концепція безперервної в часі економічно ефективної, екологічно адаптивної з максимальним врахуванням біологічних і екологічних чинників нової системи землеробства «Екомаксноутіл», що здатна в умовах прогресуючих негативних змін забезпечити динамічний розвиток рослинництва»	13 жовтня	Кафедра рослинництва
25.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи»	18-19 жовтня	Кафедра менеджменту
26.	Всеукраїнська науково-практична конференція, присвячена 10-річчю кафедри маркетингу Уманського національного університету садівництва «Становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики»	25 жовтня	Кафедра маркетингу

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4
27.	Всеукраїнська інтернет-конференція «Екологія – шляхи гармонізації взаємин природи та суспільства», присвячена Дню прийняття Європейської ландшафтної конвенції	26 жовтня	Кафедра екології та безпеки життєдіяльності
28.	Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку»	30-31 жовтня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
29.	I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт	листопад-грудень	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
30.	Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні питання сучасної економіки»	22 грудня	Кафедра фінансів і кредиту
Семінари, круглі столи, наради й ін.			
31.	Круглий стіл на тему: «Гербарій ботаніків кафедри» (присвячений 95-річчю від дня народження Н.І. Кутової, 75-річчю від дня народження З.В. Геркіял)	12 січня	Кафедра садово-паркового господарства
32.	Круглий стіл «Місце та роль жінки в економіці»	15 березня	Кафедра економіки, Уманська ліга підприємців
33.	Семінар з керівником Уманського регіонального центру страхова група ПрАТ «УСК» «Княжа Вієнна Іншуранс Груп» Добра Василем Андрійовичем	15 березня	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
34.	Ділова гра «Ресторатор»	16 березня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
35.	Засідання дискусійного клубу «Школа успішного менеджера» на тему «Розвиток ринку послуг логістичного консалтингу за сферами діяльності та секторами економіки»	20 березня	Кафедра менеджменту
36.	Науковий семінар «Можливості супутникових технологій у сприянні розв'язанню регіональних проблем Черкащини»	22 березня	Кафедра геодезії, картографії та кадастру
37.	Науковий семінар «Теоретичні і практичні аспекти використання маркетингових технологій у розвитку бізнесу»	22 березня	Кафедра маркетингу
38.	Регіональна студентська науково-практична конференція «Теоретичні та практичні проблеми геодезії, картографії та землевпорядкування»	23 березня	Кафедра геодезії, картографії та кадастру
39.	Науковий семінар «Перспективи розвитку лісового господарства», присвячений видатному професору в галузі лісівництва М.В. Третьякову	27 березня	Кафедра лісового господарства
40.	Засідання дискусійного клубу «Школа успішного менеджера» на тему: «Інвестори сучасного міжнародного інвестиційного ринку»	27 березня	Кафедра менеджменту

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4
41.	Науковий семінар «Вклад кафедри лісового господарства в створення лісових культур на землях ДП «Уманське лісове господарство»	04 квітня	Кафедра лісового господарства
42.	Ділова гра «Моя професія менеджер з туризму»	10 квітня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
43.	Проведення тренінгу з програмою «Активні громадяни»	14 квітня	Уманський НУС
44.	Науковий семінар «Практичні аспекти обліку, аудиту і оподаткування сільськогосподарських товаровиробників»	18 квітня	Кафедра обліку і оподаткування
45.	Науково-практичний семінар «Організація та розвиток об'єднаних територіальних громад»	19 квітня	Кафедра публічного управління та адміністрування
46.	Круглий стіл «Сучасні геоінформаційні технології»	25 квітня	Кафедра геодезії, картографії та кадастру
47.	Семінар-нарада на тему: «Проведення в Україні тижня охорони праці»	26 квітня	Кафедра прикладної інженерії та охорони праці
48.	Науковий семінар «Стан травматизму по галузях виробництва», присвячений всесвітньому Дню охорони праці	27 квітня	Кафедра прикладної інженерії та охорони праці
49.	Науково-методичний семінар «Соціально-економічний розвиток села через призму історичного минулого»	12 травня	Кафедра економіки
50.	Геометричний семінар	13 травня	Кафедра математики та фізики
51.	Бліц-турнір з механіки матеріалів і конструкцій	15 травня	Кафедра прикладної інженерії та охорони праці
52.	Бліц-турнір з теорії механізмів і машин	16 травня	Кафедра прикладної інженерії та охорони праці
53.	Бліц-турнір із дисципліни прикладна механіка	17 травня	Кафедра прикладної інженерії та охорони праці
54.	Науково-практичний семінар «Проблема безробіття в Україні та її вирішення»	17 травня	Кафедра публічного управління та адміністрування
55.	Бліц-турнір з теоретичної механіки	18 травня	Кафедра прикладної інженерії та охорони праці
56.	«Наукові читання» – урочистості до Дня науки	18 травня	Проректор з наукової та інноваційної діяльності Карпенко В.П.
57.	Конкурс студентських наукових робіт в рамках Німецько-Української магістерської програми у галузі логістики «Комерційна логістика»	19 травня	Кафедра менеджменту

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4
58.	Ділова гра «Подорожуємо Європою»	19 травня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
59.	Конкурс презентацій «Туристичні перлини України»	22 травня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
60.	Науковий семінар «Використання наземних та супутникових технологій в інтересах стабільного розвитку сільського господарства»	23 травня	Кафедра геодезії, картографії і кадастру
61.	Круглий стіл «Професор С.С. Рубін і розвиток землеробської науки в Україні», присвячений відновленню роботи бібліотеки професора С.С. Рубіна	24 травня	Кафедра загального землеробства
62.	Науково-практичний семінар «Актуальні проблеми методики викладання мов у ВНЗ»	26 травня	Кафедра української та іноземних мов
63.	Студентський Конкурс новаторських ідей «Фірмовий стиль»	26 травня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
64.	Студентський майстер-клас «Кухні народів світу»	05 червня	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
65.	Науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання садово-паркового господарства», присвячена 10-річчю заснування кафедри садово-паркового господарства	06 червня	Кафедра садово-паркового господарства
66.	День поля в Уманському НУС	07-8 червня	Завідувач відділу ІВКТТ Бурлай О.Л.
67.	Круглий стіл «Ретроспективний аналіз ефективності викладання генетики»	10–11 червня	Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології
68.	Науковий семінар «Перспективи розвитку лісового господарства» присвячений видатному вченому в галузі лісівництва М.І. Сусові	14-15 червня	Кафедра лісового господарства
69.	Фестиваль часнику	22 серпня	Уманський НУС та Асоціація виробників часнику
70.	День саду в Уманському НУС	14 вересня	Завідувач відділу ІВКТТ Бурлай О.Л.
71.	Науково-практичний семінар з організації діяльності державної служби	21 вересня	Кафедра публічного управління та адміністрування
72.	Науковий семінар «Геоінформаційний моніторинг земель»	26 вересня	Кафедра геодезії, картографії і кадастру
73.	Круглий стіл «Технологічні особливості вирощування часнику в Україні»	жовтень	Кафедра овочівництва
74.	Х з'їзд Українського товариства генетиків і селекціонерів	02–06 жовтня	Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4
75.	Круглий стіл «Сучасні особливості освітнього процесу»	10 жовтня	Кафедра менеджменту
76.	Міжвузівський науково-практичний семінар «Геоєко-2017», присвячений Дню прийняття Європейської ландшафтної конвенції	11 жовтня	Кафедра екології та безпеки життєдіяльності
77.	Науковий семінар «Проблеми та перспективи земель сільськогосподарського призначення в Україні»	11 жовтня	Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
78.	Українсько-французький семінар з питань розвитку місцевого самоврядування в Україні	13 жовтня	Кафедра публічного управління та адміністрування
79.	Круглий стіл «Перспективи розвитку аграрного бізнесу в умовах інтеграції України в світовий економічний простір» за участю регіонального менеджера компанії Сингента Володимира Клименка	18 жовтня	Кафедра менеджменту
80.	Семінар «Реформування Пенсійного законодавства України»	18 жовтня	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
81.	VI міжвишівська науково-практична Інтернет-конференція «Екологія – шляхи гармонізації відносин природи та суспільства»	20 жовтня	Кафедра екології та безпеки життєдіяльності
82.	Круглий стіл «Компетенції менеджера в сучасному діловому світі» за участю директора ради з питань експорту продовольства компанії «Дикун» Богдана Шаповала	24 жовтня	Кафедра менеджменту
83.	Відзначення Міжнародного дня Організацій Об'єднаних Націй в Уманському національному університеті садівництва (науково-практичний семінар)	24 жовтня	Кафедра публічного управління та адміністрування
84.	Круглий стіл «Моніторинг наслідків впливу змін земної поверхні на морфологію ґрунтів»	30 жовтня	Кафедра геодезії, картографії і кадастру
85.	Науковий семінар «Проблеми та перспективи об'єднання сільських громад на прикладі Уманського району Черкаської області»	06 листопада	Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
86.	Науково-практична інтернет-конференція «Садово-паркове мистецтво: досягнення та перспективи»	07 листопада	Кафедра садово-паркового господарства
87.	Науково-практичний семінар «Сучасний стан та перспективи розвитку харчової промисловості регіону»	16 листопада	Кафедра технології зберігання і переробки плодів та овочів
88.	Науково-практичний семінар «Машиновикористання в сільськогосподарських підприємствах»	23 листопада	Кафедра процесів, машин та обладнання АПВ
89.	Круглий стіл «Науковий гербарій кафедри ботаніки», присвячений 110-річчю від дня народження доктора біологічних наук, професора І.О. Коломійця	24 листопада	Кафедра садово-паркового господарства
90.	Науковий семінар «Деградація ґрунту: проблеми відновлення родючості та шляхи екологічно безпечного використання»	05 грудня	Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

У 2017 році університет взяв участь у 74 Міжнародних (за кордоном і в Україні) виставках, форумах, симпозіумах, конференціях, у тому числі:

- XXIX Міжнародній агропромисловій виставці «АГРО-2017», м. Київ;
- Міжнародній спеціалізованій виставці «Олійно-жирова індустрія 2017», м. Київ;
- Міжнародній агропромисловій виставці «АГРО-ЕКСПО», м. Кропивницький;
- Міжнародній агровиставці «Agro Animal Show», «Зернові технології» та «Фрукти. Овочі. Логістика», м. Київ;
- XXI Міжнародній виставці реклами REX 2017 та XI виставці сучасного друку T-REX 2017, м. Київ;
- Міжнародній виставці з агротехніки садівництва «MTAS», Варшава, Польща;
- Міжнародній виставці «День саду Інституту садівництва», Скерневіце, Польща;
- Міжнародній виставці з агротехніки сільськогосподарського виробництва «FUTURPERA», Феррара, Італія;
- Міжнародній виставці ефективних засобів для агробізнесу «АгроКОМПЛЕКС-2017», м. Київ;
- Міжнародній сільськогосподарській виставці «AGRITECHNICA 2017», м. Ганновер, Німеччина;
- Міжнародній виставці продовольчої продукції «Ukrainian Food Expo 2017», м. Київ;
- X Ювілейній Міжнародній виставці «LABComplex. Аналітика. Лабораторія. Біотехнології. HI-TECH», м. Київ;
- Міжнародному експофорумі ресторанно-готельного бізнесу та клінінгу FoReCH-2017, м. Київ;
- II Міжнародному форумі агропромислового інжинірингу, смт. Дослідницьке Васильківського району Київської області;

- Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки», м. Львів;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень», м. Львів;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Імперативи та інноваційні механізми забезпечення гідної праці в умовах становлення нової економіки», м. Київ;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку», м. Маріуполь;
- Международной научно-практической конференции «Наука без границ», Болгария;
- Международной научно-практической конференции «Инновационные подходы и перспективные идеи молодых ученых в аграрной науке», с. Кайнар, Алматы;
- Международной научно-практической конференции «Современное состояние и перспективы развития овощеводства», аг. Самохваловичи, Минский район, Беларусь;
- V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми соціально-гуманітарного знання в контексті забезпечення національної безпеки», м. Мінськ, Білорусь;
- VII Міжнародній науково-практичній конференції «Skuteczność w biznesie», м. Гожов-Великопольський, Польща;
- VII Міжнародній науково-практичній конференції «Współczesne problemy ekonomii, zarządzania, finansów, ubezpieczeń, i bankowości», м. Плоцк, Польща;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Північноєвропейський регіональний з'їзд студентів-лісників: багатофункціональне використання лісу» (Northern European Regional Meeting, NERM 2017), м. Умань;
- XI Міжнародній науково-практичній конференції «Аспекти стабільного

розвитку економіки в умовах ринкових відносин», м. Умань;

- IX Міжнародній науково-практичній конференції «Маркетингове забезпечення продуктового ринку», м. Полтава;

- X Міжнародній науково-практичній конференції «Теорія і практика сучасної науки», м. Дніпро;

- III Міжнародній науково-практичній конференції «Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки продукції садівництва та рослинництва», м. Умань;

- III Міжнародній науково-практичній конференції «Овочівництво і баштанництво: історичні аспекти, сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку», с. Крути, Чернігівська область;

- V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання сучасної аграрної науки», м. Умань;

- Міжнародній науково-практичній конференції «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії» м. Умань;

- Міжнародній науково-практичній конференції «Економічні перспективи підприємництва в Україні», м. Ірпінь;

- Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 15-річчю створення Українського інституту експертизи сортів рослин «Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку», м. Київ;

- Міжнародній науково-практичній конференції «Новітні агротехнології: теорія та практика», присвяченій 95-річчю від дня заснування Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, м. Київ;

- Міжнародній науково-практичній конференції присвяченій 90-річчю від дня народження професора Наумова Г. Ф. та 80-річчю заснування кафедри генетики, селекції та насінництва, м. Харків;

- Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підвищення родючості ґрунтів та застосування агрохімічних засобів в агрофітоценозах», м. Львів;

- VI Міжнародній науково-практичній конференції «Рослини та урбанізація», м. Дніпро;
- I Міжнародній науково-практичній конференції «Збалансоване природокористування: традиції, перспективи і інновації», м. Київ;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові засади підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва», м. Харків;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення», м. Херсон;
- XIII Międzynarodowa naukowo-praktyczna konferencja «Aktualne problemy nowoczesnych nauk - 2017», Przemysł;
- Международной научно-практической конференции (Авангард Прима), г. Бургас, Болгария;
- VII Міжнародній науковій конференції «Православ'я в Україні», м. Київ;
- XVIII Міжнародній науковій конференції «Науково-технічні засади розробки, випробування та прогнозування сільськогосподарської техніки і технологій», присвячена пам'яті академіка Л. В. Погорілого», смт. Дослідницьке;
- Міжнародній науковій конференції «An International Conference on Teaching and Learning English as an Additional Language», м. Ефес;
- IV Міжнародній науковій конференції «Онтогенез рослин у природному та трансформованому середовищі. Фізіолого-біохімічні та екологічні аспекти», м. Львів;
- XVIII Міжнародній науковій конференції «Сучасні проблеми землеробської механіки», що відбулась на базі Подільського державного аграрно-технологічного університету, м. Кам'янець-Подільський;
- XVIII Міжнародній науковій конференції ім. акад. Михайла Кравчука, м. Київ;
- VI Міжнародній науковій конференції "Селекційно-генетична наука і освіта" (Парієві читання), м. Умань;
- (XII) Міжнародній науковій конференції молодих учених «Наукові основи

збереження біотичної різноманітності». м. Львів;

- Міжнародній науковій конференції «Інтродукція, селекція та захист рослин», м. Біла церква;

- Міжнародній науковій конференції «Від географії до географічного українознавства: еволюція освітньо-наукових ідей та пошуків», м. Чернівці;

- VII Міжнародній науковій конференції «Актуальні проблеми дослідження довкілля», м. Суми;

- IV Міжнародній науковій конференції «Вимірювання, контроль та діагностика в технічних системах» (ВКДТС-2017), м. Вінниця;

- Международной научной конференции «Проблемы истории и культуры пограничья: гуманитарное знание и вызовы времени», г. Верхнедвинск, Республика Беларусь;

- International Scientific Conference Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies: Conference Proceedings, Poland: Baltija Publishing;

- II Міжнародній конференції «Banking and Finance Perspectives» (ICBFP'2017)», Фамагуста, Кіпр;

- VIII Міжнародній конференції «Small and Medium Sized Enterprises in a Globalized World», Клуж-Напока, Румунія;

- I Міжнародній конференції з економічних досліджень «ECONALANYA 2017», Аланія, Туреччина;

- Міжнародній конференції «САМА-2017» з проблем зберігання фруктів, м. Варшава;

- Міжнародній конференції «The International Conference on Teaching Languages to Young Learners», (Туреччина);

- Міжнародній конференції «Grow Abroad 2017», м. Матаро (Барселона), Іспанія;

- Міжнародній конференції «Дорадництво як інструмент сільського розвитку: досвід Латвії для України», яка відбулася в рамках проекту «Зміцнення системи дорадництва для інтеграції сільського сектору в спільний ринок ЄС»,

м. Київ;

- Міжнародній геометричній конференції «Алгебраїчні і геометричні методи в аналізі», м. Одеса;

- Міжнародній міждисциплінарній конференції «Сталий розвиток 2030» (International Interdisciplinary Conference «Sustainable Development 2030»), м. Будапешт, м. Відень;

- 18-й Європейській конференції з управління знаннями, Університет Каталонії, Іспанія;

- Зустрічі партнерів «Німецько-української магістерської програми у галузі логістики» (GUMLog), м. Бремен (Німеччина);

- Зустрічі партнерів Британської ради з метою координації подальшої співпраці, м. Київ;

- Міжнародному Північноєвропейському регіональному з'їзді студентів-лісників; м. Умань;

- Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «Зірковий Грамофон талантів 2017», м. Львів;

- I Міжнародному конгресі виробників та переробників цукрових буряків, м. Київ;

- X Міжнародному молочному конгресі, м. Київ;

- Круглому столі машинобудівників, аграріїв та науковців з проблем агроінженерії: проблеми, міжнародний досвід, шляхи вирішення, смт. Дослідницьке.

У 63 Всеукраїнських, національних наукових та науково-практичних семінарах, круглих столах, заходах на рівні області й міста, у тому числі:

- VII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Менеджмент XXI століття: проблеми і перспективи», м. Умань;

- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Кооперативні читання-2017» присвяченій 60-річчю з дня народження відомого вченого-кооператора професора В.В. Зіновчука, м. Житомир;

- X Всеукраїнській науково-практичній конференції «Нові інформаційні технології в освіті», м. Київ;
- Всеукраїнській студентській науковій конференції приуроченій 160-річчю від дня народження видатного садівника В.В. Пашкевича, м. Умань;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Технологічні аспекти вирощування часнику, інших цибулевих і сільськогосподарських рослин», м. Умань (УНУС);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Економіка і менеджмент: сучасні тенденції та виклики», м. Одеса;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики», м. Умань;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Еколого-економічні проблеми та перспективи розвитку водогосподарського комплексу України», м. Херсон;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України», м. Херсон;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Оптимізація сучасних технологій в агрономії, захисті рослин та землеустрої», м. Житомир;
- Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання захисту рослин», м. Умань;
- VI Всеукраїнській науковій конференції «Держава і Церква в новітній історії України», м. Полтава;
- Всеукраїнській науковій конференції молодих учених, приуроченій 115-річчю від дня народження видатного селекціонера-плодовода Д.С. Дуки, м. Умань;
- Всеукраїнській конференції «Гармонія в різноманітності – формування принципів толерантності в інклюзивному просторі освіти», м. Київ;
- Конференції з представниками італійської компанії «MicrosporeSpa», м. Умань;

- Конференції «Майстерня садівництва», смт. Сутиски Вінницької області;
- Філософській науково-практичній конференції в форматі Круглого столу на тему: «Соціально-гуманітарні пріоритети України в контексті євроінтеграційних процесів», м. Одеса;
- Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Власна концепція безперервної в часі економічно ефективної, екологічно адаптивної з максимальним врахуванням біологічних і екологічних чинників нової системи землеробства «Екомакноутіл», що здатна в умовах прогресуючих негативних змін забезпечити динамічний розвиток рослинництва», м. Умань;
- Науково-практичному семінарі «День саду Уманського національного університету садівництва», м. Умань;
- Науково-практичному семінарі «Сучасний стан та перспективи розвитку харчової промисловості регіону», м. Вінниця;
- Науково-практичному семінарі «Сучасні технології в садівництві», м. Бар Вінницької області;
- Регіональному науково-практичному семінарі «День саду в розсаднику «Твій горіх», с. Лісове Барського району Вінницької області на базі СФГ «Єфрем»;
- Семінарі «Міждисциплінарні фундаментальні та прикладні дослідження для розвитку біологічного методу захисту рослин в Україні» на базі Інституту захисту рослин НААН України, м. Київ;
- Семінарі «Використання деревної біомаси від обрізки та викорчовування аграрних насаджень в енергетичних цілях: визначення пілотних проектів», м. Вінниця;
- Семінарі для начальників управлінь агропромислового розвитку райдержадміністрацій Черкаської області на базі НКЦ «Інститут післядипломної освіти та дорадництва» УНУС, м. Умань;
- Семінарі «Find Your Own Way of Teaching English», м. Київ;

- II Всеукраїнському конкурсі «Молодь і прогрес у раціональному природокористуванні – 2016», м. Умань;
  - Круглому столі «Впровадження біологічних препаратів в сільське господарство», м. Умань;
  - Пітчінгу (презентація та захист ідеї УНУС) проекту «UNUH library hub» соціальної дії для переміщених ВНЗ України та ВУЗів-партнерів Британської ради, м.Київ;
  - Засіданні Ради асоціації «УКРСАДПРОМ», м. Умань;
  - Всеукраїнському форумі «Стабільність через співпрацю» для учасників програми «Активні Громадяни», м. Київ;
  - VII з'їзді Української Спілки Ірису, м. Умань;
  - XV з'їзді товариства мікробіологів України ім. С.М. Виноградського, м. Умань;
  - Всеукраїнському AGROSHOW UKRAINE 2017, м. Черкаси;
  - Фестивалі часнику, с. Песець Новоушицького району Хмельницької області;
  - II Форумі часниківників UkrUP «Часниковий навігатор. Весна 2017», м. Київ;
  - Форумі харчової промисловості і упаковки (International Forum Food Industry and Packaging, IFFIP), м. Київ;
  - V виставці-демонстрації техніки в польових умовах «Битва Агротитанів 2017» с. Степове, Тетіївського району, Київської області;
  - XIII літній Всеукраїнській Універсіаді з легкої атлетики, м. Луцьк;
  - Участь у Всеукраїнському фестивалі «Сила нації – 2017», м. Умань;
- У низці науково-практичних семінарів за участю:
- ТОВ «Науково-виробничий комплекс «Еко-гриб», смт. Добровеличківка;
  - СТОВ «Агрофірма «Зоря», с. Карбівка Добровеличківського району;
  - ДП МНТЦ «Агробіотех», м. Умань;
  - ПАТ «Уманьферммаш», м. Умань;

- Туристично-розважального комплексу хутір «Козацька долина», с. Карбівка Добровеличківського району;
- Фермерського господарства «Агрофірма «Базис», с. Кочубіївка;
- Агроконсалтингової компанії «Дикун Глобал Консалт», м. Умань;
- ПП «Дикун», м. Умань;
- ПОСП «УТК», м. Умань;
- ТОВ «Він-сад» Вінницької області Жмеринського району;
- Дні поля «Седна-Агро», м. Умань;
- Дні поля «АгроАрена-2017», с. Подібна;
- Дні поля «Байер», м. Умань;
- Дні поля та саду, м. Бучач;
- Дні поля фірми Pioneer, с. Кочубіївка;
- «Дні поля кукурудзи», с. Родниківка;
- Дні поля «Всеукраїнський науковий інститут селекції», с. Юрківка;
- «Дні агротехнологій» на полі ТОВ «Агро-регіон» с. Велика Олександрівка Бориспільського району Київської області;
- Дні поля, смт. Дослідницьке Київської області;
- Дні поля компанії БАСФ, с. Городниця Уманського району;
- Дні поля німецько-українського аграрно-демонстраційного центру (АДНЦ), с. Поташ;
- У виставках до Дня Незалежності України, Дня міста, Дня знань.

З метою демонстрації наукових досліджень університету та запровадження інноваційних технологій в аграрний бізнес України у 2017 році продовжили співпрацю з фірмами «Седна-Агро» та «КВС-Україна» щодо демо-проекту з демонстрації на дослідному полі університету передових технологій вирощування сучасних сортів і гібридів сільськогосподарських культур.

2.7.2. Видавнича і винахідницька діяльність

Одним із показників рейтинговості науково-педагогічних працівників, окремих підрозділів та університету у цілому є видавнича і винахідницька діяльність.

Співробітниками університету видано та опубліковано:

21 наукову монографію

1. Liubych V.V., Hospodarenko H.M., Poltoretskyi S.P. Quality features of spelt wheat grain. Saarbrucken, Germany, LAP LAMBERT Akademik Publishing, 2017. – 108 p.
2. Агроекологічна оцінка технологічних елементів вирощування баклажана / С.В. Щетина, В.І. Лихацький, С.П. Полторецький, М.А. Щетина ; за ред. В.І. Лихацького. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017 – 216 с.
3. Балабак А.Ф. Чорниця високоросла (*Vaccinium corymbosum* L.): біологічні особливості, інтродукція, сорти, технологія розмноження і виробництва / А.Ф. Балабак, А.А. Пиж'янова, В.І. Дмитрієв. – К.: Забеліна-Фільковська Т.С. і компанія Київська нотна фабрика. – 2017. – 288 с.
4. Бурик А.Ф. Формування виробничих витрат у молочному скотарстві в сільськогосподарських підприємствах / А.Ф. Бурик, А.В. Мовчанюк. – Умань. – 2017. – 240 с.
5. Вчені-ботаніки Уманського національного університету садівництва та їх наукові дослідження (1844-2016) / Т.В. Мамчур, В.П. Карпенко, М.І. Парубок, О.В. Свистун. – Умань: Візаві, 2017. – 280 с.
6. Господаренко Г.М. Симбіотична азотфіксація та врожай / Г.М. Господаренко, В.І. Невлад, І.В. Прокопчук. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 324 с.
7. Елементи біологізації в рослинництві / В.П. Карпенко, С.П. Полторецький Р.М. Притуляк Р.М. та ін. ; за ред. В.П. Карпенка – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 112 с.

8. Экспериментальные исследования игольчатой бороны / В.А. Шейченко, Г.А. Хайлис, В.В. Шевчук та ін. – Германия, 2017. – 164 с.
9. Жаворонкова Г.В. Методологія інституціональних змін та моделювання економіки знань в інформаційному суспільстві / Г.В. Жаворонкова, В.О. Жаворонков, Л.Ю. Мельник; за ред. Г.В. Жаворонкової. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017 – 300 с.
10. Жарун О.В. Стратегічний розвиток підприємств аграрної сфери економіки України: аналітико-прогнозна оцінка / О.В. Жарун, В.К. Савчук, В.С. Уланчук ; за ред. В.К. Савчука. – К.: Компринт, 2017. – 366 с.
11. Калініченко Р.А. Енергоефективні режими роботи машин для високоінтенсивної термообробки зернових матеріалів / Р.А. Калініченко, В.Д. Войтюк . – К.: Фітосоціоцентр, 2017. – 428 с.
12. Карпенко В.П. Основи біологізації в технологіях вирощування сої / В.П. Карпенко, Ю.І. Івасюк, Р.М. Притуляк та ін. ; за ред. В.П. Карпенко.– Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 146 с.
13. Коденська М.Ю. Людський капітал в системі соціально-економічних відносин / М.Ю. Коденська, Ю.О. Нестерчук, С.Ю. Соколюк, К.Ю. Соколюк. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 172 с.
14. Кутковецька Т.О. Ефективність використання виробничих ресурсів у садівництві / Т.О. Кутковецька, В.В. Россоха. – К.: ІАЕ, 2017. – 200 с.
15. Мельник Л.Ю. Формування економіки знань в аграрній сфері: теорія, методологія, діагностика. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017.– 354 с.
16. Мовчанюк А.В. Формування виробничих витрат у молочному скотарстві у сільськогосподарських підприємствах / А.В. Мовчанюк, А.Ф. Бурик – Умань, 2017.– 240 с.
17. Нестерчук Ю.О. Організаційно-економічні засади розвитку інтенсивного садівництва в сільськогосподарських підприємствах / Ю.О. Нестерчук, О.С. Тупчій. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017 . – 240 с.

18. Новак І.М. Стратегічні засади ефективного інвестування аграрного сектора економіки України. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 398 с.
19. Основи біологізації в технологіях вирощування сої / В.П. Карпенко, Ю.І. Івасюк, Р.М. Притуляк, А.О. Чернега ; за ред. В.П. Карпенка. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 148 с.
20. Рябовол Я.С. Генетичні основи створення батьківських компонентів гібридів жита озимого / Я.С. Рябовол, Ф.М. Парій, Л.О. Рябовол. – Умань: Візаві, 2017. – 188 с.
21. Системи удобрення сільськогосподарських культур у землеробстві початку ХХІ століття / С.А. Балюк, М.М. Мірошниченко, О.М. Бердніков, П.Г. Копитко. – К.: Альфа-стевія. – 400 с.

5 колективних монографій

1. Науково-методологічні засади соціально-економічного розвитку аграрної сфери економіки України в умовах євроінтеграційних процесів : монографія / за ред. Ю.О. Нестерчук. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 249 с.
2. Розвиток підприємництва в Україні: теорія, методологія та практика: монографія / за ред. О.О. Непочатенко. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 246 с.
3. Соціально-економічні аспекти стійкого розвитку економіки України. Агропромисловий комплекс України: сучасний стан та проблеми розвитку / за ред. О.О. Непочатенко. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 300 с.
4. Теоретичні та практичні аспекти розвитку підприємництва в Україні: монографія / за ред. О.О. Непочатенко. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 356 с.
5. Формування конкурентоспроможного АПК України в умовах транзитивної економіки : монографія / за ред. Ю.О. Нестерчук. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. – 220 с.

13 навчальних посібників

1. Войтюк В.Д. Технічний сервіс обладнання лісового комплексу : навчальний посібник / В.Д. Войтюк, Л.Л. Тітова, О.В. Надточій. – К.: НУБІП України, 2017. – 382 с.
2. Войтюк В.Д. Управлінські комунікації у професійній діяльності інженерних служб / В.Д. Войтюк, С.М. Бондар, Р.В. Шатров. – К.: Фітосоціоцентр, 2017. – 248 с.
3. Господаренко Г.М. Удобрення садових культур. – К.: СІК ГРУП Україна, 2017. – 340 с.
4. Землеробство / В.О. Єщенко, А.П. Бутило, П.Г. Копитко та ін.; за ред. В.О. Єщенка. – Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2017. – 216 с.
5. Лазарєв О.В. Латинська мова: навчальний посібник. – Умань: Візаві, 2017. – 130 с.
6. Логістика в АПК / Н.А. Петренко, Л.А. Кустрич, Л.В. Транченко, А.М. Транченко. – Германия:Omni Scriptum Gmb H&Ko/ KG, 2017. – 177 с.
7. Малопоширені овочеві рослини / О.І. Улянич, В.В. Хареба, З.І. Ковтунюк та ін. – К.: Аграрна освіта, 2017. – 170 с.
8. Надзвичайні ситуації та цивільний захист населення / за ред. С.П. Сонька. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – Умань, 2017. – 375 с.
9. Овочівництво закритого ґрунту / С.А. Вдовенко, В.М. Чернецький, О.І. Улянич, І.І. Паламарчук. – Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю., 2017. – 136 с.
10. Технологические аспекты разведения, кормления и содержание шиншиллы / В.С. Линник, А.Ю. Медведев, Н.И. Лихтер., А.А. Головатюк – Луганск: Элтон-2, 2017. – 164 с.
11. Технологічно-транспортні процеси у виробництві продукції рослинництва / В.Д. Войтюк, В.Д. Гречкосій, Р.В. Шатров та ін.– К., 2017. – 895 с.
12. Транченко Л.В. Public relations и брендинг в туризме и гостинично-ресторанном бизнесе / Р.Б. Кожуховская, Л.В. Транченко // Palmarium Academic Publishing, Saarbrucken, Deutschland, 2017. – 93 с.

13. Управління сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами: практичний посібник / С.М. Приліпко, О.В. Макушок, Н.О. Шевченко та ін. – Черкаси: Видавець Вовчок О.Ю., 2017. – 200 с.

560 статей, у тому числі 19 – у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science (табл. 2.13);

792 тези доповідей на конференціях та ін. наукових зібраннях; 2 підручники; 9 словників та 1 довідник.

Таблиця 2.13

Статті у наукометричній базі Scopus та WebofScience за 2017 рік

Кафедра	Автори	Бібліографія, наукометрична база
1	2	3
Агрохімії і ґрунтознавства	Hospodarenko G. M., Yevchuk Y., Kostetska K., Novikov V., Stasinevych O., Malezhyk I.	Using powder of dry hawthorn berries in bread technology. Carpathian journal of food science and technology / 2017. Vol. 9 (2). P.135–142 (Scopus)
Загального землеробства	P. Копытко, V. Karpenko, R. Yakovenko, I. Mostoviak	Soil fertility and productivity of apple orchard under a long-term use of different fertilizer system// Agronomy Research 15 (2), 444-455, 2017 (Scopus)
Рослинництва	Poltoretskyi S., Karpenko V., Mostoviak I., Berezovskyi A.	Comprehensive assessment of productivity interrelations and indicators of quality of millet seeds. Journal of Food, Agriculture & Environment, Vol.15 (3&4), July-October 2017. Agriculture, 68–72. (Scopus)
Туризму та готельно-ресторанної справи	Kozhukhivska R., Parubok N., Petrenko N., Podzihun S., Udoenko I.	Methods of assessment of efficiency of creating regional innovative clusters for dynamic development of economics / <i>Investment Management and Financial Innovations</i> , № 3(2). Sumy: LLC «CPC«Business Perspectives». 1-13. (Scopus)
	Kozhukhivska R., Shemyakin M., Udoenko I., Verniuk N.	The innovation principles of economic model of the cadastral land valuation for business activity / <i>Problems and Perspectives in Management</i> , 15(3). Sumy: LLC “CPC«Business Perspectives». 1-13. (Scopus)
Підприємництва торгівлі та біржової діяльності	Mykola Koroteyev, Iryna Korman, Olena Manziy, Olha Semenda, Olena Semenda	Аналіз перспектив ринкового обігу сільськогосподарських земель в Україні. Англійською мовою // Проблеми і перспективи менеджменту, 2017.- Том 15.- №2. – С. 344-354. (Scopus)
Економіки	Смолій Л.В., Загороднюк О.В., Малюга Л.М.	Моделювання прийняття інвестиційних рішень щодо технічного забезпечення аграрних підприємств. // Економіка та управління підприємствами. С. 79 – 84 (Scopus)

Продовження таблиці 2.13

1	2	3
Обліку і оподаткування	Volodymyr Ulanchuk, Olena Zharun, Sergey Sokolyuk, Svetlana Tkachuk	Investment needs assessment of Ukrainian agricultural enterprises // Investment Management and Financial Innovations. – Volume 14. – 2017.- Issue 1 (cont.) pp. 181-190 (Scopus)
Фінансів, банківської справи та страхування	Кіфоренко О.В.	Banking System in Ukraine – the Period of Structural Changes // International Journal of Economic Perspectives, Volume 11, Issue 2, June 2017. (Scopus)
Прикладної інженерії та охорони праці	G. Golub, O. Kepko	Modelling the work of closed system of heating and ventilation of greenhouses // INMATEH – Agricultural Engineering. – 2017. – Vol. 521, № 2. – P. 85-90. (Scopus)
Процесів, машин та обладнання АПВ	Didur V., Tkachenko V., Tkachenko A., Aseyev A.	Modeling of the process of oilseed meat cooking in a multi-vat cooker during processing of oil raw materials. Eastern-European journal of enterprise technologies. 2017. 3/8 (87) P.46-54. DOI:10.15587/1729-4061. 2017.102804. (Scopus)
Технології зберігання і переробки плодів та овочів	ElenaVasylyshyna	Changes in antioxidant activity of cherry fruits and grapes during freezing / Journal of Food, Agriculture & Environment.-2017. -№15 (2).-P. 61–63 (Scopus)
	ElenaVasylyshyna	Influence of postharvest treatment by antioxidants and calcium chloride on the quality of pear fruits during storage / Carpathian journal of food science and technology. – 2017. – № 9(2). – P. 130–134 (Scopus)
Технології зберігання і переробки зерна	N.Osokina, K.Kostetska, O.Gerasemchuk, V.Voziiian, O.Priss, L.Telezhenko, V. Zhukova, V.Verkholyantseva, N.Palyanichka, D.Stepanenko	Substantiation of the use of spice plants for enrichment of wheat bread // Technology and equipment of food production. Volume 4/11, (88) 2017. (Scopus)
	Petrenko V., Liubich V., Bondar V.	NG quality of wheat grain as influenced by agriculture systems, weather and storing conditions // Romanian Agricultural Research. No. 34. 2017. P. 69–76. Web of Science
Математики і фізики	Belenchuk A.V., Plynkyh N.I., Kovalev L.E.	Secondary Ion Mass Spectroscopy of Zinc Selenide Crystals with Photoconductivity Spectral Memory. Russ. Phys. J., Vol. 59, No. 10, 1718-1720 (2017). (Scopus)
	Berezovskii, V.E., Mikeš, J., Chudá, H.	On canonical almost geodesic mappings which preserve the weyl projective tensor. RussMath. (2017) 61: 1. (Scopus)
	Hinterleitner I., Berezovski V., Cherpurna E., Mikes J.	On the concircular vector fields of spaces with affine connection. Acta Mathematica Academiae Paedagogicae Nyiregyháziensis, Vol. 33, No. 1, pp. 53-60 (2017). (Scopus)
	Berezovski V. E., Bácsó S., Mikes J.	Diffeomorphism of affine connected spaces which preserved Riemannian and Ricci curvature tensors. MiskolcMathematicalNotes. Vol. 18 (2017), No. 1, pp. 117–124. Web of Science

Рейтинговість кафедр університету за опублікованими науковими статтями приведено в табл. 2.14, де враховані публікації у фахових виданнях України, провідних закордонних виданнях та виданнях, що включені до наукометричної бази SCOPUS та Web of Science .

У 2017 році в університеті велась винахідницька та раціоналізаторська діяльність, зокрема одержано:

- 39 патентів на корисну модель (табл. 2.15);
- один патент на винахід: Спосіб визначення настання Т-стадії фенологічного розвитку плоду яблуні № 114827. Винахідники: Мельник О.В., Худік Л.М.
- виконано 29 впроваджень у виробництво, що засвідчується відповідними актами (табл. 2.16).

За результатами наукових досліджень в університеті в 2017 році видано:

- «Збірник наукових праць Уманського НУС» (вип. 90, част. №1, №2; вип.91, част. №1, №2);
- «Вісник Уманського НУС» (№1, 2);
- «Новини садівництва» (№1, 2);
- «Збірник студентських наукових праць Уманського НУС»;
- Матеріали 22 наукових конференцій:
  1. Всеукраїнської наукової конференції молодих учених, приуроченої 115-річчю від дня народження видатного селекціонера-плодовода Д.С. Дуки, «Актуальні питання сучасної аграрної науки»;
  2. «Екологічно безпечне, високопродуктивне використання ґрунту та застосування добрив»;
  3. Всеукраїнської студентської наукової конференції, присвяченої 160-річчю від дня народження видатного садівника В.В. Пашкевича;
  4. «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання);
  5. Всеукраїнської наукової конференції молодих учених, приуроченої 115-річчю від дня народження видатного селекціонера-плодовода Д.С. Дуки, «Актуальні питання сучасної аграрної науки»;

Таблиця 2.14

Рейтинг кафедр за опублікованими статтями

№ у рейтинговому списку	Кафедра	Всього статей	У тому числі			
			у фахових виданнях	у провідних наукових виданнях за кордоном	у виданнях, що включені до наукометричної бази SCOPUS (автори)	у наукових виданнях України
1.	Фінансів, банківської справи та страхування	78	52	6	2	18
2.	Технології зберігання і переробки зерна	41	30	2	3	6
3.	Менеджменту	34	28	3	3	-
4.	Процесів, машин та обладнання АПВ	32	25	2	1	4
5.	Плодівництва і виноградарства	32	12	-	1	19
6.	Генетики, селекції рослин та біотехнології	29	25	3	-	1
7.	Агрохімії та ґрунтознавства	29	21	1	1	6
8.	Соціально-гуманітарних дисциплін	26	14	2	-	10
9.	Овочівництва	25	10	3	-	12
10.	Обліку і оподаткування	24	12	2	2	8
11.	Екології та БЖД	17	14	1	-	2
12.	Загального землеробства	17	10	-	1	6
13.	Туризму та готельно-ресторанної справи	16	11	1	4	-
14.	Української та іноземних мов	16	16	-	-	-
15.	Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	16	12	1	2	1
16.	Економіки	14	12	-	1	1
17.	Маркетингу	12	10	1	1	-
18.	Мікробіології, біохімії та фізіології рослин	12	6	1	1	4
19.	Садово-паркового господарства	12	12	-	-	-
20.	Технології зберігання і переробки плодів та овочів	11	5	4	2	-
21.	Рослинництва	10	9	-	1	-
22.	Математики і фізики	9	-	4	4	1
23.	Геодезії, картографії та кадастру	9	6	2	-	1
24.	Лісового господарства	9	9	-	-	-
25.	Публічного управління та адміністрування	8	6	1	1	-
26.	Прикладної інженерії та охорони праці	7	4	-	2	1
27.	Фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін	7	7	-	-	-
28.	Економічної кібернетики та інформаційних систем	5	5	-	-	-
29.	Захисту і карантину рослин	3	-	1	-	2
Всього		560	383	41	33	103

Таблиця 2.15

Патенти на корисну модель, отримані у 2017 році

№ з/п	Назва винаходу	№ документа	Винахідник(и)	Власник(и)
1	2	3	4	5
1.	Спосіб визначення вмісту хлориду натрію в комбікормах	113336	Господаренко Г.М. Любич В.В.	Уманський НУС
2.	Спосіб вирощування змішаних посівів кукурудзи з високобілковими культурами на силос в умовах Правобережного Лісостепу України	113376	Зінченко О.І., Полторецький С.П., Приходько В.О. Полторецька Н.М.	Уманський НУС
3.	Спосіб визначення вмісту клейковиноутворювальних білків у зерні тритикале та пшениці	113900	Господаренко Г.М., Любич В.В., Полянецька І.О., Воробйова Н.В., Новіков В.В., Возіян В.В.	Уманський НУС
4.	Спосіб отримання крупи цілої зі спельти	115198	Любич В.В., Возіян В.В.	Уманський НУС
5.	Спосіб відокремлення плівок від зерна пшениці спельти	115355	Любич В.В., Возіян В.В.	Уманський НУС
6.	Спосіб вирощування насіння цикорію коренеплідного за краплинного зрошення	115363	Поліщук В.В.	Уманський НУС
7.	Спосіб підвищення якості насіння цикорію коренеплідного	115419	Поліщук В.В.	Уманський НУС
8.	Спосіб виробництва крупи плющеної із зерна пшениці спельти	115765	Любич В.В., Возіян В.В.	Уманський НУС
9.	Спосіб оцінювання хліба з обойного борошна тритикале і пшениці	115922	Любич В.В.	Уманський НУС
10.	Спосіб лабораторного розмелювання зерна пшениці та тритикале	116324	Любич В.В., Возіян В.В., Новіков В. В.	Уманський НУС
11.	Спосіб контролю гібридності рослин жита озимого за геном <i>sp/sp</i> еректоїдної орієнтації листкової пластинки	117602	Рябовол Я.С., Рябовол Л.О.	Уманський НУС
12.	Спосіб контролю стерильності жита озимого за геном <i>sp/sp</i> еректоїдної орієнтації листкової пластинки	117608	Рябовол Я.С., Рябовол Л.О.	Уманський НУС
13.	Спосіб вирощування насіння гречки з урахуванням попередника та особливостей мінерального живлення в умовах Правобережного Лісостепу України	117863	Полторецький С.П., Білоножко В.Я., Полторецька Н. М., Березовський А.П.	Уманський НУС
14.	Спосіб виробництва крупи з пшениці спельти № 1 і подрібнених із пшениці спельти № 1, 2, 3	118059	Любич В.В., Возіян В.В., Новіков В.В.	Уманський НУС

Продовження таблиці 2.15

1	2	3	4	5
15.	Спосіб вирощування насіння гречки з урахуванням фону мінерального живлення та особливостей збору врожаю в умовах нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу України	117864	Полторецький С.П., Білоножка В.Я., Полторецька Н.М., Березовський А.П.	Уманський НУС
16.	Спосіб вирощування насіння гречки з урахуванням фону живлення та строку сівби в умовах нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу України	117865	Полторецький С.П., Білоножка В.Я., Полторецька Н.М., Березовський А.П.	Уманський НУС
17.	Спосіб отримання круп'яних продуктів швидкого приготування із зерна пшениці та тритикале	118058	Любич В.В., Возіян В.В., Новіков В.В.	Уманський НУС
18.	Спосіб вирощування баклажана в умовах краплинного зрошення з використанням розсади	117981	Щетина С.В., Полторецький С.П., Щетина М.А., Полторецька Н.М.	Уманський НУС
19.	Спосіб лабораторного виготовлення та оцінки кексу з борошна тритикале і пшениці	118060	Любич В.В.	Уманський НУС
20.	Спосіб вирощування насіння гречки з урахуванням способу сівби та особливостей мінерального живлення в умовах нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу України	118141	Полторецький С.П., Білоножка В.Я., Полторецька Н.М., Березовський А.П.	Уманський НУС
21.	Спосіб вирощування баклажана з урахуванням строку садіння розсади в умовах краплинного зрошення	118274	Щетина С.В., Полторецький С. П., Щетина М.А. Полторецька Н.М.	Уманський НУС
22.	Спосіб визначення верхньої межі оптимального вмісту рухомих сполук фосфору в ґрунті	118329	Господаренко Г.М. Сухомуд О.Г. Прокопчук І.В.	Уманський НУС
23.	Спосіб лабораторного виготовлення та кулінарної оцінки печива цукрового з борошна тритикале і пшениці	118361	Любич В.В.	Уманський НУС
24.	Спосіб лабораторного виготовлення бісквіта з борошна тритикале і пшениці та його оцінка	118362	Любич В.В.	Уманський НУС
25.	Спосіб лабораторного випікання хліба пшеничного ароматного	118832	Осокіна Н.М., Костецька К.В., Ковтун-Водяницька С. М.	Уманський НУС
26.	Спосіб лабораторного випікання хліба пшеничного запашного	118833	Костецька К.В.	Уманський НУС

Продовження таблиці 2.15

1	2	3	4	5
27.	Спосіб вирощування спаржі з асимілюючим стеблом упродовж періоду збирання врожаю зелених товарних пагонів	118890	Слободяник Г.Я., Полторецький С.П., Жилияк І.Д., Фоменко О.О.	Уманський НУС
28.	Спосіб вирощування цибулі порей в умовах краплинного зрошення з вибілюванням несправжнього стебла рослин під чорним агроволокном	118893	Слободяник Г.Я.	Уманський НУС
29.	Спосіб визначення кондитерських властивостей зерна тритикале і пшениці	118968	Господаренко Г.М., Любич В.В., Полянецька І.О., Новіков В.В., Возіян В.В.	Уманський НУС
30.	Спосіб розміщення буряків цукрових у сівозмінній ланці «зернобобові - зернові колосові - технічна культура»	119088	Усик С.В., Єщенко В.О.	Уманський НУС
31.	Спосіб вирощування цибулі порей з кореневим підживленням комплексним мінеральним добривом n10p10k< sub>40 на фоні краплинного зрошення і фертигації	119114	Слободяник Г.Я.	Уманський НУС
32.	Спосіб застосування водного розчину хітозану для обробки плодів вишні перед зберіганням	119156	Заморська І.Л., Василичина О.В.	Уманський НУС
33.	Плоскорізний плуг підвищеної стрілоподібності із збільшеною клиновидністю і зносостійкими наплавленнями	119434	Мелентьєв О.Б., Непочатенко В.В. Пушка О.С., Войтік А.В.	Уманський НУС
34.	Спосіб попередньої обробки плодів вишні перед заморожуванням	119484	Заморська І.Л., Василичина О.В.	Уманський НУС
35.	Спосіб і глибина основного зяблевого обробітку ґрунту під ячмінь ярий на півдні Правобережного Лісостепу України	119872	Накльока Ю.І., Єщенко В.О.	Уманський НУС
36.	Спосіб лабораторного випікання та оцінювання хліба з борошна тритикале і пшениці, збагаченого нетрадиційною сировиною підвищеної біологічної цінності	119995	Карпенко В.П., Новіков В.В. Любич В.В., Полянецька І.О., Воробйова Н.В., Возіян В.В.,	Уманський НУС
37.	Спосіб вирощування баклажана з урахуванням схеми розміщення рослин в умовах краплинного зрошення	120040	Щетина С.В., Полторецька Н.М. Полторецький С.П., Щетина М.А.	Уманський НУС
38.	Просапний ручний культиватор-візок	120084	Мелентьєв О.Б., Ковальчук Ю.О., Кутковецька Т.О.	Уманський НУС
39.	Оптимізація основного зяблевого обробітку ґрунту під льон олійний в умовах Правобережного Лісостепу України	120399	Єщенко В.О., Калієвський М.В.	Уманський НУС

Акти впровадження у виробництво у 2017 році

№ з/п	Тема дослідження	Дата впровадження	Відповідальний за впровадження	Місце впровадження
1	2	3	4	5
1.	Вдосконалення технології сумісного застосування гербіциду Фабіан з регулятором росту рослин Регоплант у посівах сої	10.01. 2017 р.	Івасюк Ю.І.	ТОВ «Аграрій СВПП»
2.	Теоретичне обґрунтування формування та збереження якості ягід суниці	20.04.2017 р.	Заморська І.Л.	ТОВ «Мошурівський консервний завод»
3.	Удосконалення технології зберігання і переробки плодів вишні	20.04.2017 р.	Василишина О.В.	ТОВ «Мошурівський консервний завод»
4.	Удосконалення технології зберігання і виробництва закусочних консервів на їх основі	20.04.2017 р.	Миронюк С.С.	ТОВ «Мошурівський консервний завод»
5.	Дослідження впливу способів попередньої обробки яблук трьох різних помологічних сортів на вихід соку	20.04.2017 р.	Гайдай І.В.	ТОВ «Мошурівський консервний завод»
6.	Розширення асортименту овочево-фруктових консервів	20.04.2017 р.	Токар А.Ю., Матенчук Л.Ю.	ТОВ «Мошурівський консервний завод»
7.	Вплив застосування ферментних препаратів на вихід соку з плодів груші	20.04.2017 р.	Волокова Т.В.	ТОВ «Мошурівський консервний завод»
8.	Збереженість яблук ранньозимових сортів з обробкою інгібітором етилену у Правобережному Лісостепу України	07.09.2017 р.	Мельник О.В. Худік Л.М.	СФГ «Сонячне»
9.	Біохімічна оцінка плодів дерену з метою виробництва соків	20.04.2017 р.	Гайдай І.В.	ТОВ «Мошурівський консервний завод»
10.	Передумови формування якості зерна пшениць та продуктів його переробки	21.10.2017 р.	Любич В.В.	Приватна пекарня «Краснопілочка»
11.	Створення високобілкових форм зернових культур (сортозразок пшениці м'якої озимої 6274)	09.10.2017 р.	Діордієва І.П.	ПСП «Еліт»
12.	Розробка біотехнологічних методів у селекції сільськогосподарських культур (сортозразок пшениці м'якої озимої 6274)	09.10.2017 р.	Рябовол Л.О.	ПСП «Еліт»
13.	Розробка біотехнологічних методів у селекції сільськогосподарських культур (сортозразок пшениці м'якої озимої 6243)	09.10.2017 р.	Рябовол Л.О.	ПСП «Еліт»
14.	Створення високобілкових форм зернових культур (сортозразок пшениці м'якої озимої 6243)	09.10.2017 р.	Діордієва І.П.	ПСП «Еліт»

Продовження таблиці 2.16

1	2	3	4	5
15.	Теоретичні основи систем гібридизації та створення вихідних матеріалів для селекції зернових культур (сортозразок пшениці м'якої озимої 6243)	09.10.2017 р.	Рябовол Я.С.	ПСП «Еліт»
16.	Теоретичні основи систем гібридизації та створення вихідних матеріалів для селекції зернових культур (сортозразок пшениці м'якої озимої 6274)	09.10.2017 р.	Рябовол Я.С.	ПСП «Еліт»
17.	Апробація та впровадження в селекційний процес сортозразок пшениці м'якої озимої 6243	04.09.2017 р.	Рябовол Л.О.	Всеукраїнський науковий інститут селекції
18.	Апробація та впровадження в селекційний процес сортозразок пшениці м'якої озимої 6274	04.09.2017 р.	Рябовол Л.О.	Всеукраїнський науковий інститут селекції
19.	Апробація та впровадження в селекційний процес сортозразок пшениці м'якої озимої 6243	04.09.2017 р.	Рябовол Я.С.	Всеукраїнський науковий інститут селекції
20.	Апробація та впровадження в селекційний процес сортозразок пшениці м'якої озимої 6274	04.09.2017 р.	Рябовол Я.С.	Всеукраїнський науковий інститут селекції
21.	Апробація та впровадження в селекційний процес шість ліній стерильних аналогів закріплювачів стерильності соняшнику	25.03.2017 р.	Ракул І.О.	Всеукраїнський науковий інститут селекції
22.	Передумови формування якості зерна пшениць та продуктів його переробки	21.11.2017 р.	Любич В.В.	СТОВ ім. Б. Хмельницького
23.	Апробація та впровадження в селекційний процес сортозразок пшениці м'якої озимої 6243	04.09.2017 р.	Діордієва І.П.	Всеукраїнський науковий інститут селекції
24.	Апробація та впровадження в селекційний процес сортозразок пшениці м'якої озимої 6274	04.09.2017 р.	Діордієва І.П.	Всеукраїнський науковий інститут селекції
25.	Сільський зелений туризм як пріоритетний напрям сталого розвитку туристичної сфери	05.09.2017 р.	Транченко Л.В.	Туристична агенція «TUI»
26.	Підвищення кваліфікації персоналу – запорука успіху закладів харчування	09.10.2017 р.	Транченко Л.В.	ПП Пацалюк В.М. Кафе «Смакота»
27.	Організаційно-економічні засади та тенденції формування конкурентоспроможності туристичної галузі в Україні	16.03.2017 р.	Нещадим Л.М., Транченко Л.В.	ТОВ «Мережа Магазинів Горящих Путівок»
28.	Стратегія залучення нових клієнтів і утримання старих	10.05.2017 р.	Парубок Н.В.	Кафе-бар «Колиба»
29.	Передумови формування якості зерна пшениць та продуктів його переробки	30.11.2017 р.	Любич В.В.	ТОВ «Агресс - М»

6. «Екологічно безпечне, високопродуктивне використання ґрунту та застосування добрив»;
7. Всеукраїнської студентської наукової конференції, присвяченої 160-річчю від дня народження видатного садівника В.В. Пашкевича;
8. «Селекційно-генетична наука і освіта» (Парієві читання);
9. «Технологічні аспекти вирощування часнику, інших цибулевих і сільськогосподарських рослин»;
10. «Екологія – шляхи гармонізації відносин природи та суспільства», «Екологічна стратегія майбутнього: досвід і новації», приуроченій до 25-річчя науково-дослідної лабораторії «Екологія і освіта»;
11. «Екологічно безпечне, високопродуктивне використання ґрунту та застосування добрив»;
12. «Актуальні проблеми управління територіальним розвитком»;
13. «Імпортозамінні технології вирощування, зберігання і переробки продукції садівництва та рослинництва»;
14. «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин»;
15. «Філософія саду і садівництва в світовій культурі: джерела та новітні інтерпретації»;
16. «Актуальні питання сучасної економіки»;
17. «Екологія та суспільство: вплив на розвиток держави та нації»;
18. «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства»;
19. «Становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики»;
20. «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку»;
21. «Менеджмент XXI століття: проблеми і перспективи»;
22. «Інновації в садівництві»;
23. «Трансформації українського суспільства: До 100-річчя Української

Національної Революції»;

24. «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії»;

25. «Економіка та управління в XXI ст.: Виклики та перспективи розвитку»;

26. «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки».

2.8. Діяльність наукової бібліотеки

Перетворення університетської бібліотеки на сучасний бібліотечно-інформаційний центр – необхідна вимога сучасності.

Інноваційному розвитку бібліотек ВНЗ сприяють нові інформаційні технології, із впровадженням яких бібліотеки університетів здійснюють стратегії переходу від традиційних книгозбірень до динамічних центрів інформації.

Ефективність сприяння інноваціям в навчально-педагогічному процесі в значній мірі залежить від стану взаємодії бібліотеки та університету, що функціонують в єдиному інформаційному просторі і є для студентів єдиним джерелом знань, виконують єдине стратегічне завдання – забезпечити підготовку спеціалістів, які відповідають сучасним вимогам.

Сьогодні, Наукова бібліотека Уманського національного університету садівництва, як структурний підрозділ університету, спрямовує свою діяльність на виконання наступних завдань: інформаційне забезпечення навчального процесу університету, інформаційно-бібліографічне супроводження наукових досліджень професорсько-викладацького складу, наукової діяльності студентів, магістрів та аспірантів, збереження та поповнення фонду бібліотеки науковою та навчально-методичною літературою, подальший розвиток автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи на базі програмного забезпечення «УФД /

Бібліотека», бібліотечно-бібліографічні та соціологічні дослідження, просвітницько-виховна робота серед студентів університету.

Бібліотека університету підтримує тенденцію до постійного оновлення, удосконалення і впровадження новітніх інформаційних бібліотечних технологій.

Загальний фонд Наукової бібліотеки університету становить 260114 примірників, з них навчальної літератури – 73189, наукової літератури – 139506.

Комплектування бібліотечних фондів було скеровано на підвищення якості освіти у навчально-виховному та науковому процесах університету. За звітний рік до фондів бібліотеки надійшло 3045 примірників документів. Книг – 1635 примірники, з них на іноземній мові 326 прим.; автореферати, дисертації та методичні рекомендації – 164 прим.; наукової літератури – 584 прим., навчальної – 352 прим., художньої – 48 прим., періодичних видань – 1246 прим., з них на іноземній мові 120 примірників. Формування фонду навчальної літератури здійснювалося з урахуванням книгозабезпеченості дисциплін і спеціальностей.

Триває вивчення та дослідження фонду рідкісних видань.

Основними джерелами комплектування фондів наукової бібліотеки були: науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта», «Знання», «Каравела», «Олді плюс», «Патерик», «Новий світ-2000», «Магнолія» та ін. Також поповнення фонду здійснювалось за рахунок підручників, навчальних посібників, монографій, методичних розробок викладачів університету: Непочатенко О.О., Карпенка В.П., Мостов'ка І.І., Господаренка Г.М., Нестерчук Ю.О., Балабака Ф.Ф., Рябовол Я.С., Щетини С.В., Єщенко В.О., Улянич О.І., Зінченка О.І., Пархоменко Л.А., Любича В.В., Парубок М.І., та ін. і збірників наукових праць Уманського НУС, Вісника Уманського НУС, збірників студентських праць, матеріалів наукових конференцій.

У зв'язку з рекомендацією Міністерства освіти і науки України про переведення фонду із системи Бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК)

на Міжнародну систему класифікації творів друку – Універсальну десяткову класифікацію (УДК) з квітня 2017 року переведено 2103 примірників книг (змінено індекси на книгах, каталожних картках абеткового (АК) і систематичного (СК) каталогів, а також внесено інформацію до електронного каталогу (ЕК).

У 2017 році у бібліотеці університету функціонували такі основні складові інформаційного простору: електронний каталог, веб-сайт, репозитарій, віртуальна бібліографічна довідка, віртуальна виставки, нові надходження, бібліографічні огляди завдяки яким формується інформаційна база для наукового та навчально-виховного процесів підготовки майбутніх фахівців.

Досить ефективним було використання електронного каталогу, що є одним з головних інформаційних ресурсів бібліотеки і складовою частиною віртуального обслуговування, оскільки дозволяє користувачам комфортно і оперативно отримувати інформацію про документи традиційного фонду і матеріалів в електронному вигляді. Електронний каталог містить 154022 записів. Електронні ресурси поєднують бібліографічні та повнотекстові бази даних. Упродовж 2017 року виконувалось подальше наповнення баз даних та завершили внесення до електронного каталогу загальний книжковий фонд бібліотеки. У звітній період всі користувачі Наукової бібліотеки мали змогу використовувати електронний каталог з локальної мережі Інтернету.

У бібліотеці діяла безкоштовна Wi-Fi територія, якою щоденно користуються відвідувачі.

У звітному році викладачі, співробітники та студенти університету мали можливість тестового доступу до бази даних: бібліотечної системи Znanium.com, електронно-бібліотечної системи видавництва «Лань», наукової періодики України, наукового видавництва Polpred.com.

Сайт Наукової бібліотеки у 2017 році наповнювався змістовною інформацією враховуючи потреби для навчання та дозвілля студентства та інформативності професорсько-викладацького складу. Це і перелік періодичних видань, що отримує бібліотека, і план роботи бібліотеки, який інформує

користувачів про всі наукові та масові заходи, книжкові виставки, віртуальні виставки нових надходжень тощо. Тут же представлені й тематичні бібліографічні покажчики, складені працівниками бібліотеки та зразки оформлення списку літератури до наукових праць.

Науково-дослідна робота Наукової бібліотеки Уманського НУС є одним із пріоритетів усієї діяльності, невід'ємною складовою роботи бібліотеки.

Бібліотекарі упродовж року продовжили дослідження за двома темами: «Науковці Уманського національного університету садівництва: біобібліографічний аспект» (державний реєстраційний номер 0115 U 002789); «Фонд рідкісної книги Наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва» (державний реєстраційний номер 0115 U 002788), метою яких є розкриття наукового доробку вчених, виявлення бібліографічних відомостей і опублікованих джерел про життя і творчість..

Результати даних досліджень висвітлювали:

У матеріалах XII Міжнародної конференції молодих учених та спеціалістів «Історія освіти, науки і техніки в Україні», присвяченої 100-річчю заснування ННСБ НААН:

- директор Наукової бібліотеки Світлана Нижник із доповіддю «Організація та створення Уманської філії сільськогосподарського наукового комітету України» та «Книжкові пам'ятки у фонді Наукової бібліотеки Уманського національного університету садівництва»;
- заступник директора Ірина Гончаренко із доповіддю «З історії дослідження виставкової діяльності Уманського училища землеробства і садівництва»;
- провідний бібліотекар Варвара Охмак із доповіддю «Діяльність професора Д.І. Товстоліса в контексті розвитку вітчизняної лісознавчої науки (до 140-річчя з дня народження)».

Газеті «Університетські вісті»:

- Багатогранний талант просвітителя (бібліотекар I категорії Оксана Борейчук, бібліотекар II категорії Олена Рудковська);

- Згадаємо буремні ті роки (провідний бібліотекар Наталія Михайлова).

Науково-практичному журналі «Пасіка», №4:

- Учений-бджоляр, пасічник-практик, досвідчений педагог: В.А. Нестерводський (провідний бібліотекар Віра Побережець).

Сайті Наукової бібліотеки університету:

- До 160 річчя від дня народження Павла Михайловича Дубровського, вченого в галузі агрономії» (провідний бібліотекар Наталія Михайлова);

- Вітчизняний вчений селекціонер Є.В. Хренніков: до 130 років від дня народження (провідний бібліотекар Марія Фіткаленко);

- Мальта Андрій Іванович – вчений-садівник, педагог, громадський діяч (заступник директора Ірина Гончаренко);

- До 135-річчя з дня народження В.А. Нестерводського (провідний бібліотекар Віра Побережець);

- Таке суцвіття літ не кожен назбирає, такий великий скарб не кожен осягне: до 80 річчя від дня народження Ю.М. Мішкурова (бібліотекар І категорії Людмила Брижатюк);

- Міцуль Михайло Семенович – один із перших випусників Головного училища садівництва (бібліотекар І категорії Оксана Борейчук);

- Розвиток бджільництва в Уманському училищі садівництва і землеробства: до Дня пасічника в Україні (провідний бібліотекар Наталія Михайлова);

- Товстоліс Дмитро Іванович (1877 - 1939): український вчений-лісознавець (до 140 – річчя від дня народження) (провідний бібліотекар Варвара Охмак);

- Бібліотека Уманського НУС – центр духовної культури університету з 173-річною історією (провідний бібліотекар Марія Фіткаленко).

Протягом звітного року співробітники Наукової бібліотеки взяли участь у роботі міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференцій, семінарів та ін. заходів, на яких виступили з доповідями або повідомленнями, зокрема:

- XII Міжнародній конференції молодих учених та спеціалістів «Історія освіти, науки і техніки в Україні», присвячена 100-річчю заснування ННСБ НААН;
- засіданні круглого столу «Професор Рубін С.С. і розвиток землеробської науки в Україні», присвяченого відновленню бібліотеки С.С. Рубіна;
- засіданні круглого столу «Ретроспективний аналіз ефективності викладення генетики (сучасні проблеми та тенденції)», присвяченого 80-річчю від дня народження кандидата сільськогосподарських наук, доцента та найактивнішого користувача й почесного читача Наукової бібліотеки – Ю.М. Мішкурова;
- науково-практичному семінарі «Теоретичні і практичні основи програмування врожайності польових культур», присвяченого 130-річчю від дня народження І.М. Єремєєва;
- фестивалі часнику, організованого Спілкою виробників часнику в Україні (с. Песець, Новоушицького району);
- семінару, присвяченого 100-річчю заснування Уманської міської бібліотеки.

Продовжувалася співпраця з Національною науковою сільськогосподарською бібліотекою НААН, бібліотекою Вінницького національного аграрного університету, бібліотекою Рівненського гуманітарного університету, бібліотеками Уманської ЦБС згідно укладених угод.

Протягом року надавалась методична допомога бібліотекам відокремлених структурних підрозділів Уманського НУС.

Впродовж звітного 2017 року Наукова бібліотека здійснювала організаційно-масові заходи спільно з факультетами, кафедрами, кураторами

академічних груп, студентським самоврядуванням та громадськими організаціями міста.

За звітний період Наукова бібліотека була організатором та співорганізатором 145 інформаційно-масових заходів, 105 книжкових виставок, 22 заходів на допомогу навчально-виховному процесу, 18 – дні інформації (дні науки, дні кафедри, дні спеціаліста та ін.). У своїй діяльності творчо використовувала великий арсенал форм і методів культурно-просвітницької роботи, розкриваючи сучасні тенденції та проблеми суспільства, поживляючи творче життя студентства, заохочуючи до творчості студентів, викладачів та інших активних читачів.

Згідно рекомендації Міністерства освіти і науки України у 2017 році на базі Наукової бібліотеки університету створено постійно діючі стенди, що відображають подвиг Героїв Небесної Сотні, які віддали своє життя під час Революції Гідності, захищаючи ідеали демократії, відстоюючи права і свободи людини, європейське майбутнє України.

3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Міжнародне співробітництво та підготовка іноземних громадян

Міжнародне співробітництво було і залишається одним із пріоритетів розвитку Уманського національного університету садівництва, як невід'ємної складової життя університету та розвивається в рамках єдиного процесу інтеграції вищої школи України у світову систему вищої освіти. У звітному році керівництвом університету приділялась велика увага міжнародній діяльності. Університет працював в цьому напрямку, базуючись на ключових аспектах стратегії інтеграції України до Європейського союзу.

Головними напрямками міжнародної діяльності університету у 2017 році були: навчання іноземних громадян в університеті; залучення університету до участі у міжнародних проектах; співробітництво з міжнародними освітніми установами та агенціями; організація стажувань, підвищення кваліфікації викладачів та студентів, професійної практики студентів за кордоном; використання міжнародного досвіду в навчально-методичній та культурно-виховній роботі; сприяння науковій співпраці учених університету з іноземними колегами.

В університеті значну увагу приділяють відрядженням за кордон науковців, викладачів, аспірантів та студентів для проведення наукових досліджень й проходження наукового стажування, а також візитам представників сфери освіти і науки з країн близького й далекого зарубіжжя.

Стажування викладачів, аспірантів, докторантів, молодих науковців та студентів за кордоном здійснювалось як за прямими договорами між Уманським НУС та закордонними партнерами, так і за їх власною ініціативою.

Міжнародна наукова діяльність університету проводиться у рамках 43 договорів про співпрацю з іноземними освітніми закладами, стипендіальними програмами, грантами (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Перелік договорів, підписаних із навчальними, науковими та іншими
установами іноземних держав**

№ з/п	Країна	Навчальний заклад або організація, з якою підписаний договір про співпрацю	Напрямок співпраці
1	2	3	4
1.	Болгарія	Господарська академія ім. Д.А. Ценова	Наукова та навчальна співпраця
2.	Білорусь	Республіканське науково-виробниче дочірнє унітарне підприємство «Інститут плодівництва»	Наукова та навчальна співпраця
3.	Білорусь	Білоруський державний аграрний технічний університет	Наукова та навчальна співпраця
4.	Польща	Державна Вища Професійна Школа ім. Яна Гродка	Наукова та навчальна співпраця
5.	Польща	Природничий університет у м. Вроцлав	Наукова та навчальна співпраця
6.	Польща	Державна вища школа ім. Папи Павла II	Наукова та навчальна співпраця
7.	Польща	Аграрний університет ім. Хугона Колонтая	Наукова та навчальна співпраця
8.	Польща	Державна вища школа професійної освіти	Наукова та навчальна співпраця
9.	Польща	Державна вища професійна школа	Наукова та навчальна співпраця
10.	Польща	Варшавський університет	Наукова та навчальна співпраця
11.	Польща	Варшавський університет менеджменту	Наукова та навчальна співпраця
12.	Польща	Вища сільськогосподарська школа	Наукова та навчальна співпраця
13.	Росія	Кубанський державний аграрний університет	Наукова та навчальна співпраця
14.	Молдова	Тираспольський аграрно-технічний коледж ім. М.Ф. Фрунзе	Наукова та навчальна співпраця
15.	Франція	Національний вищий інститут агрономії, харчових технологій та екології	Наукова та навчальна співпраця
16.	Франція	Вища національна сільськогосподарська школа	Наукова та навчальна співпраця
17.	Німеччина	Університет прикладних наук Нойбранденбург	Наукова та навчальна співпраця
18.	Німеччина	Університет Бремен	Наукова та навчальна співпраця
19.	Чехія	Університет Менделя	Наукова та навчальна співпраця
20.	Чехія	Університет Південної Богемії	Наукова та навчальна співпраця
21.	Таїланд	Технологічний університет короля Монгкута в Тонбурі	Наукова та навчальна співпраця

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4
22.	Монголія	Монгольський державний сільськогосподарський університет	Наукова та навчальна співпраця
23.	Німеччина	Програми стажування: Лого, Аполло, Німецький Селянський Союз, приватні фермерські господарства Штоппеля, та Шумахера	Стажування студентів
24.	Фінляндія	СІМО	Стажування студентів
25.	Канада	САЕП, ILC	Стажування студентів
26.	Австралія	САЕР	Стажування студентів
27.	Швеція	ІЛС	Стажування студентів
28.	Швейцарія	Агроімпульс	Стажування студентів
29.	Нідерланди	Стіхтінг Аутвісселінг	Стажування студентів
30.	Німеччина	Фірма «Selfinvest»	Стажування студентів
31.	Польща	Садівниче господарство «Plantacja nad Tanwią»	Стажування студентів
32.	Польща	Садівниче господарство «Поляна»	Стажування студентів
33.	Польща	Фірма «Ром і Гаас»	Стажування студентів
34.	Франція	Ісфрада	Стажування випускників, працевлаштування
35.	США	МАСТ, САЕР	Стажування студентів
36.	Італія	Садівниче господарство Батістіні Вівай	Стажування студентів
37.	Польща	Фірма «ТЗОО АТЕНА»	Наукова співпраця
38.	Швейцарія	Фірма «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ»	Наукова співпраця
39.	Польща	Міжнародна агенція працедавців	Стажування студентів
40.	Данія	Danish International Connections ApS	Стажування студентів
41.	Словацька Республіка	Прешовський університет	Наукова та навчальна співпраця
42.	Турецька Республіка	TAYGA Yabancılar Danismanlık & İnsan Kaynakları	Стажування студентів
43.	Франція	Ki-France	Стажування випускників, працевлаштування

За цими договорами на стажування, участь в конференціях, семінарах та інших заходах за кордон було відряджено 110 студентів, 4 аспіранта та 12 викладачів. Географія країн, що приймали наших студентів, аспірантів, викладачів та науковців у 2017 році: Польща, Німеччина, Швеція, Болгарія, Білорусь, Греція, Італія, Франція.

Закордонну практику у 2017 році пройшли 110 студентів, це становить лише 2,3% усіх студентів, що є зовсім низьким показником. Враховуючи процеси глобалізації та інтеграції освіти і науки у світовий простір, міжнародному відділу спільно з деканатами необхідно активізувати роботу з розширення можливостей для проходження практики студентами за кордоном (рис. 3.1).

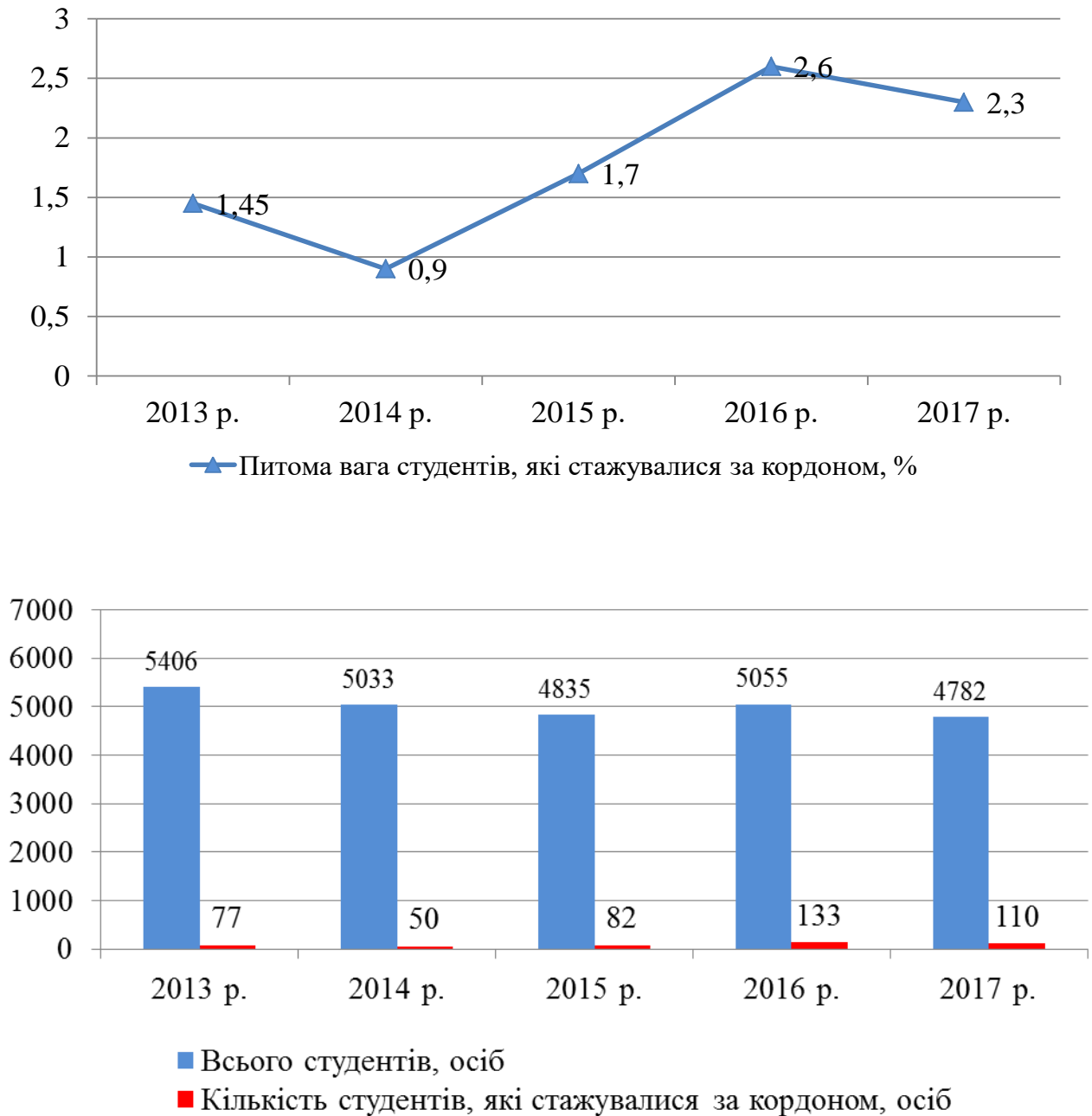

Рис. 3.1. Динаміка стажування студентів Уманського НУС за кордоном

Успішно реалізується принцип мобільності студентів та професорсько-викладацького складу. У звітному році 4 аспіранти та 12 викладачів пройшли стажування в провідних університетах та наукових центрах Європи (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

**Міжнародне стажування науково-педагогічних працівників
Уманського НУС у 2017 р.**

№ з/п	Науково-педагогічні працівники	Місце проведення стажування
1.	Коваленко Олексій Сергійович	м. Вроцлав (Польща) Університет природничих наук
2.	Євчук Яна Валеріївна	м. Вроцлав (Польща) Університет природничих наук
3.	Слободяник Людмила Михайлівна	м. Вроцлав (Польща) Університет природничих наук
4.	Мовчан Людмила Володимирівна	м. Гуйтгінен (Фінляндія) коледж Західної Фінляндії
5.	Рибчак Віталій Іванович	м. Варшава (Польща) Варшавський сільськогосподарський університет
6.	Рибчак Олена Сергіївна	м. Варшава (Польща) Варшавський сільськогосподарський університет
7.	Непочатенко Олександр Анатолійович	м. Варшава (Польща) Варшавський сільськогосподарський університет
8.	Непочатенко Валентина Олександрівна	м. Варшава (Польща) Варшавський сільськогосподарський університет
9.	Кіфоренко Оксана Володимирівна	м. Варшава (Польща) Варшавський сільськогосподарський університет
10.	Мостов'як Іван Іванович	м. Краків (Польща) Ягелонський університет
11.	Бурляй Олександр Леонідович	м. Островець-Свентокшиський (Польща) Вища школа бізнесу та підприємництва
12.	Семенда Олена Всеволодівна	м. Островець-Свентокшиський (Польща) Вища школа бізнесу та підприємництва

Нині в університеті навчається 6 слухачів та 24 іноземних студенти із: Туркменістану, Грузії, Китаю, Узбекистану, Пакистану, Камеруну, Єгипту, США (табл. 3.3). Надалі проводиться активна робота з розширення географії

абітурієнтів, збільшення числа іноземних студентів та переговори, щодо залучення на навчання громадян з інших країн.

Таблиця 3.3

Контингент іноземних студентів в Уманському НУС

№	ПІБ студента	Факультет	Країна
1	2	3	4
1.	Абдуресулов Велназар Бердиназарович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
2.	Реджепов Даянч Акмурадович	Менеджмент	Туркменістан
3.	Сапаркулієв Рейімгули Аширович	Інженерно-технологічний	Туркменістан
4.	Менглієв Азіз Оралович	Менеджмент	Туркменістан
5.	Бахадіров Сухраб Бахадірович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
6.	Нурмаммедов Хакназар Киясович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
7.	Ілязов Ихлас Жумадурдієвич	Менеджмент	Туркменістан
8.	Мусурманкулова Новруза Бабахановна	Плодоовочівництво, екологія та захист рослин	Туркменістан
9.	Шерданов Шахрух Бабамурадович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
10.	Гиличлієва Гулпам Нурмадівна	Менеджмент	Туркменістан
11.	Меметханов Сапардурди Язбердієвич	Менеджмент	Туркменістан
12.	Бабаєв Шамират Гарлійович	Менеджмент	Туркменістан
13.	Кадиров Орал Абдихамітович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
14.	Аннаєва Айнур Хайитгуліївна	Менеджмент	Туркменістан
15.	Ішдовлетов Ілхам Ішдовлетович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
16.	Ішдовлетова Гузал Ішдовлетівна	Економіка і підприємництво	Туркменістан
17.	Реджепов Чари Реджепович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
18.	Юсупбаєв Байрам Хезретгулійович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
19.	Еркінбайов Суражіддін Еркінбайович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
20.	Аманов Ілхом Ішназарович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
21.	Шерданов Сірожіддін Бабамурадович	Економіка і підприємництво	Туркменістан
22.	Чапандзе Гія Гурієлевич	Економіка і підприємництво	Грузія
23.	Ходжабаєв Шоввоз Рустамбойович	Економіка і підприємництво	Республіка Узбекистан
24.	Сюй Чжундун	Плодоовочівництво, екологія та захист рослин	Китайська Народна Республіка
25.	Кадам Мухаммад Хасєб	Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ	Республіка Пакистан

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4
26.	Шахбаз Мухаммад	Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ	Республіка Пакистан
27.	Рамзан Асад	Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ	Республіка Пакистан
28.	Тсісундай Джордж Ндефру Бувох	Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ	Республіка Камерун
29.	Нджі Хелма Фон	Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ	Республіка Камерун
30.	Рубінфелд Чарльз М	Відділення УНУС з підготовки іноземних громадян до вступу у ВНЗ	США

Уманський НУС системно підходить до питання інтеграції до європейського та світового освітянського товариства, яке виражається в поступовому розвитку співробітництва з відомими зарубіжними університетами аграрного профілю, організаціями, асоціаціями, агентствами, фондами й установами.

Головна мета міжнародної діяльності спрямована на формування позитивного міжнародного іміджу університету, підтримку та розвиток зарубіжних відносин у освітньо-наукових, соціальних та культурних сферах.

Надзвичайно важливою складовою частиною роботи університету є виховання в майбутніх фахівців сприйняття різноманітності культурної спадщини людства, толерантного ставлення один до одного, почуття поваги до традицій, історії інших народів, прищеплення студентам навичок спілкування відповідно до норм міжнародного протоколу і етикету як в офіційних, так і в побутових ситуаціях.

Розширення географії міжнародних зв'язків, прагнення закордонних інститутів до співробітництва із УНУС та участь нашого університету в роботі міжнародних організацій свідчать про його визнання та зростаючий авторитет на міжнародній арені.

3.2. Інформаційна діяльність

Рейтинг університету – важливий показник елітності навчальних закладів, що формує його імідж. Багаторічна напружена робота колективу університету сьогодні отримує високу оцінку на національному і міжнародному рівнях.

Так, у 2017 році університет потрапив до топ-10 рейтингу кращих навчальних закладів аграрного профілю, посівши 6 місце. У консолідованому рейтингу ТОП-200 університет займає 136 позицію (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Позиція Уманського НУС в рейтингу ТОП-10 аграрних вузів України, 2017 рік

Назва навчального закладу	Місце у рейтингу аграрних ВНЗ	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 Україна	Вебметрикс	Scopus
Національний університет біоресурсів і природокористування України	1	10	8	11	25
Сумський національний аграрний університет	2	80	130	72	65
Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка	3	86	60	101	124
Миколаївський національний аграрний університет.	4	87	66	83	137
Таврійський державний агротехнологічний університет	5	90	70	89	132
Уманський національний університет садівництва	6	91	136	38	119
Полтавська державна аграрна академія	7	99	116	90	114
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	8	107-108	103	126	111
Вінницький національний аграрний університет	9	118	129	98	137
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького	10	122-123	164	179	35

Уманський НУС визнають роботодавці як один з кращих аграрних навчальних закладів країни за якістю підготовки фахівців.

У 2017 році університет значно покращив свої позиції у світовому вебметричному рейтингу університетів Webometrics (табл. 3.5). На це вплинуло збільшення кількості наукових публікацій, розміщених у внутрішньому репозитарію університету та реєстрації науково-педагогічних працівників в Google Академії.

Таблиця 3.5

Рейтинг університету за показниками Webometrics

Показники	Липень 2015 р.	Лютий 2016 р.	Липень 2016 р.	Лютий 2017 р.	Липень 2017 р.
Місце УНУС в рейтингу українських вузів	83	105	116	38	109
Присутність (PresenceRank)	4956	4042	3037	3261	6707
Вплив (Impact Rank)	12976	12309	12606	6202	12873
Відкритість (Openness Rank)	6248	4357	4121	3377	3942
Якість (Excellence Rank)	5490	5484	5824	5777	5789

Висвітленням інформації про діяльність Уманського національного університету садівництва в інформаційному просторі України займався редакційно-видавничий відділ університету.

Позиціонування позитивного іміджу навчального закладу та основних напрямів його діяльності – освітнього, наукового, міжнародного, культурного, патріотичного, просвітницького, волонтерського, – здійснювалося шляхом розміщення інформаційних матеріалів на офіційному веб-сайті УНУС, інтернет-сторінках, сайтах і каналах телебачення регіонального та національного рівнів. Традиційно продовжувалася комунікаційна співпраця з мас-медіа та іншими цільовими аудиторіями.

Протягом поточного року працівниками редакційно-видавничого відділу було здійснено підготовку та розміщення матеріалів профорієнтаційного, інформаційного та іміджевого характеру на офіційному сайті УНУС і профілюючих освітніх сайтах («Педагогічна преса», «Агроосвіта»,

«Освіта. ua»).

Відповідно до даних моніторингу, за поточний рік відзначається підвищення інформаційної активності університету. Переважна кількість повідомлень була пов'язана з подіями та заходами, що відбувалися в навчальному закладі, візитами відомих учених, громадських і культурних діячів, керівників органів влади.

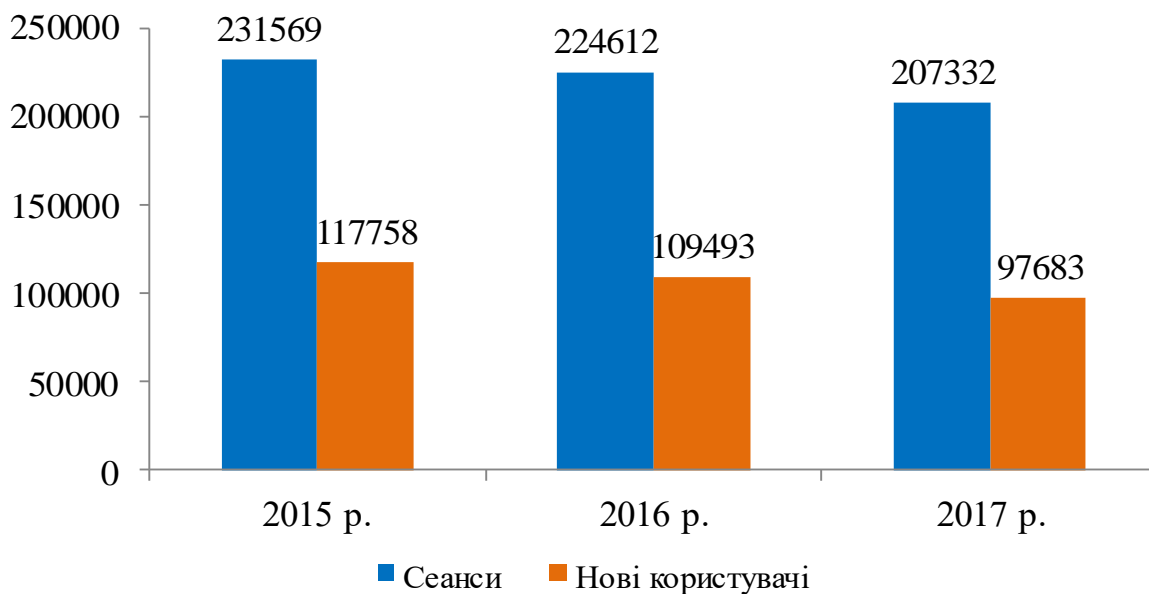
Діяльність університету висвітлювалася на всеукраїнському (ТК «Інтер», «СТБ», «Перший національний»), регіональних (ТК «Умань», «Сатурн-TV») та обласних (ТК «Рось») теле- та радіоканалах. Серед телевізійних та радіоповідомлень регіонального значення переважали репортажі з наукової діяльності та міжнародного співробітництва університету, культурно-мистецьких, спортивних і благодійних заходів, профорієнтаційного та ознайомчого характеру.

Найбільше тематичних матеріалів опубліковано в друкованих ЗМІ («Рідна Умань», «Уманська зоря») та веб-сайтах інтернет-агенцій: регіональних («Вечірня Умань», «04744.info», «Uman-info»), обласних («Черкаський край», «Прочерк.info», «Дзвін»), всеукраїнських («Про головне»).

Протягом 2017 року відзначається відносний спад активності користувачів офіційного веб-сайту університету, що зумовлено популярністю нових веб-сторінок структурних підрозділів УНУС.

Через офіційний веб-сайт ВНЗ «Уманський національний університет садівництва» редакційно-видавничий відділ активно взаємодіяв із освітнім порталом «Педагогічна преса», науково-методичним центром «Агроосвіта», з прес-службами та відділами зі зв'язків з громадськістю місцевих органів влади, наукових та освітніх установ.

Згідно даних веб-аналітичних систем, протягом 2017 року сайт університету відвідали 207 332 користувачі. Загалом, відвідуваність сайту порівняно з 2016 роком зменшилась на 17270 сеансів. Зменшення показника пов'язане із підв'язкою новин сайтів доменів у новини підрозділів в березні – квітні 2016 року, основна маса публікуючого матеріалу перейшла на сайти піддоменів (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Динаміка показників активності аудиторії офіційного веб-сайту Уманського НУС

Середній показник відмов для різних типів сайтів, що містять будь-яку інформацію, новини, описи (Content websites) складає 40-60%. Показник відмов в межах 55% свідчить, користувач потрапив на сайт і отримав всю необхідну йому інформацію в межах однієї сторінки.

Статистика географії відвідуваності сайту свідчить про все більшу зацікавленість університетом користувачів із країн Європейського союзу.

Кількість ресурсів в електронному середовищі університету у 2017 р. зросла на 4 і складає 51 ресурсів, що знаходяться на основному домені університету udau.edu.ua.

Продовжувалося наповнення репозиторію, який налічує близько 4620 електронних публікації у відкритому доступі

Отже, показники сайту університету досить високі, але при цьому мають значний резерв по покращенню шляхом оптимізації структури та оновлення дизайну, створення нового та цікавого контенту, SEO-оптимізації.

Також в університеті видається газета «Університетські вісті», яка висвітлює події з життя університету.

4. ВИХОВНА ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. Організація методичного забезпечення

Головний ціннісний орієнтир вищого навчального закладу – це особистість студента, її зміни в процесі напруженої індивідуальної діяльності з розвитку і формування власного потенціалу, соціально-морального, інтелектуально-творчого, духовного, естетичного, фізичного виховання покликані забезпечити поступовий перехід студента з фіксованого на першому курсі рівня на вищий і максимально-можливий рівень самовиховання, самовдосконалення.

Розбудова української держави ставить на порядок денний надзвичайно важливе і невідкладне завдання – виховання справжнього громадянина і патріота рідної землі. Лише люди, безмежно віддані українській національній ідеї, здатні відстояти незалежність, соборність України, вивести її з тимчасових соціально-економічних труднощів на основі прогресу і процвітання.

Основний зміст національно-патріотичного виховання студентів в університеті, його національні ознаки та методи сконцентровані в Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді, яка затверджена Вченою радою університету в 2013 році.

На реалізації вимог Концепції розроблено та затверджено ректором план заходів та видано відповідний наказ по університету.

Виховна робота в Уманському національному університеті садівництва є складовою освітнього процесу і здійснюється на засадах демократизму шляхом реалізації навчальних програм з використанням потенціалу професорсько-викладацького складу та органів студентського самоврядування, інших суб'єктів виховання. Здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», плану організаційно-виховних та культурно-просвітницьких заходів на 2017 рік, планів виховної роботи факультетів.

Основними принципами системи виховної роботи в університеті виступає створення умов та можливостей для самореалізації всіма членами

університетського колективу (насамперед студентами) в різних царинах діяльності – навчальної, наукової, мистецької, спортивної, організаційної тощо.

Розгалужену систему виховної та позааудиторної роботи, що охоплює багатоманітність напрямків – громадсько-патріотичне, національне виховання, духовно-моральне та естетичне виховання на засадах моральних цінностей, формування здорового способу життя, формування корпоративної культури викладачів та студентів університету, очолюють вчена рада, ректорат, декани факультетів.

Виховна робота в університеті проходить за такими основними напрямками:

- національно-патріотичне виховання;
- громадсько-правове та моральне виховання;
- естетичне виховання;
- екологічне виховання;
- фізичне виховання та утвердження здорового способу життя.

Весь комплекс виховних заходів спрямовує студента до розуміння свого місця у світі, в якому він може принести найбільше користі для свого народу, перебуваючи з ним в органічній єдності, але водночас відчуваючи підтримку з боку держави і повагу до себе як до особистості.

Виховну роботу в університеті координує комісія з питань планування та організації виховної роботи серед студентів, яку очолює перший проректор Мостов'як І.І., до складу якої входять заступники деканів з виховної роботи, керівники Наукової бібліотеки, Центру культури і виховання студентів та інші.

Пропозиції до плану роботи, контроль за його виконанням, розробка положень, підготовка примірної тематики виховних годин, узгодження сценаріїв заходів, робота з засобами масової інформації – далеко не повний перелік питань, якими очікується комісія.

На факультетах відповідні дорадчі органи очолюють керівники факультетів.

4.2. Культурно-масова та спортивна робота зі студентами

Упродовж року проводились заходи, які сприяли формуванню національної свідомості та почуття патріотизму, заходи щодо героїзації осіб, які віддали життя за Україну.

Низка виховних заходів розпочалась з вшанування пам'яті нашого випускника, Героя Небесної Сотні, Героя України Віталія Васильцова. Проведено зустрічі студентів із воїнами збройних Сил України, Національної Гвардії – учасниками АТО.

В університеті набув поширення волонтерський рух. На рахунку волонтерської організації допомога воїнам АТО, сім'ям полеглих, раненим бійцям, вихованцям центру реабілітації неповнолітніх, благодійні концерти.

Здійснено перші кроки по встановленню шефських зв'язків з 72-ю Красноградсько-Київською гвардійською окремою механізованою бригадою, імені Чорних Запорозжців, яка дислокувалась в місті Авдіївка.

Першого вересня 2017 року на всіх факультетах пройшла лекція «Пізнай Україну – Європейську державу».

Традиційними в університеті є конкурс-огляд «Краща академічна група УНУС», «Краща кімната в студентському гуртожитку», Студентський лідер університету, регіональний етап Всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі». В поточному році вперше проведено агрополітичні дебати. Наскрізним завданням цих конкурсів є мотивація студентів, студентських колективів до оволодіння знаннями, гармонійного розвитку особистості.

Стержнем у системі виховної роботи є Центр культури і виховання студентів, який є координаційним центром, розроблює та реалізовує форми розвитку та удосконалення позааудиторної діяльності студентської молоді.

До складу Центру входить самодіяльний ансамбль пісню і танцю «Хлібодари», самодіяльний ансамбль танцю «Нивка», самодіяльний вокально-етнографічний ансамбль «Криниченька», театр естрадних мініатюр «Добродії», чоловічий вокальний гурт «Краяни», ансамбль сучасної пісні «Чарівниці»,

театр сучасного танцю «Модерн», хореографічна студія «Уманська Перлинка» (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Кількість учасників творчих колективів Центру культури і виховання студентів

№ з/п	Назва колективу	Кількість учасників			
		2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.
1.	Народний самодіяльний СТЕМ «Добродії»	17	15	16	17
2.	Народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари»	48	47	40	49
3.	Народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька»	4	5	6	4
4.	Ансамбль сучасної пісні «Чарівниці»	4	4	5	-
5.	Народний самодіяльний ансамбль танцю «Нивка»	50	52	56	34
6.	Самодіяльний оркестр духових інструментів	14	18	12	-
7.	Самодіяльний естрадно-інструментальний ансамбль «Диксиленд»	-	8	-	-
8.	Ансамбль сучасної музики «Унікум»	-	12	10	8
9.	Чоловічий вокальний гурт «Краяни»	-	7	8	6
10.	Команда КВН	-	13	7	10
11.	Вокальний ансамбль викладачів	6	7	-	-
12.	Ансамбль народних інструментів «Явір»	-	6	-	-
13.	Театр сучасного танцю	60	62	66	65
14.	Ансамбль «Read my dreams»	-	-	-	5
15.	Ансамбль «Дагк hogs»	-	-	-	4

Високий рівень виконавської майстерності, мистецький талант, запальну енергетику танцю, духовну глибину української пісні демонстрували учасники творчих колективів, які брали участь практично у всіх мистецьких заходах, що відбувались на сценічних майданчиках міста Умань та Уманського району.

З вдячністю приймали виступи наших студентів у звітному році жителі Маньківського, Монастирищенського, Христинівського, Тальнівського, Чигиринського районів, Вінницької та Кіровоградської областей.

Загалом, у 2017 році за 11 місяців творчої діяльності, колективи університету взяли участь більш чим у 42 творчих заходах.

Колективи центру культури і виховання студентів ансамбль пісні і танцю «Хлібодари», ансамбль танцю профспілок України «Нивка», ансамбль профспілок України «Криниченька», СТЕМ «Добродії» мають звання «Самодіяльний народний».

В звітному періоді є ефективною діяльність Ради студентського самоврядування університету. Молодечий запал, ініціативність притаманний нашому студентському активу.

Колективна здача крові, перше місце у Всеукраїнському конкурсі «Україна очима молодих», успішні виступи команди КВН «Made in УНУС» – друге місце в Мелітополі у 2017 році, Студентський бал, перегляд художніх та патріотичних фільмів, флешмоби, виставки, участь у ХІХ зльоті лідерів аграрної освіти в м. Київ, свято КВН в м. Умань, ці та інші гарні справи на рахунку студентського активу університету.

В 2017 році, відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», проведено прямі таємні вибори Ради студентського самоврядування університету, яку очолив Макарчук Володимир. У вересні місяці таким же чином були обрані Ради студентського самоврядування факультетів.

Діяльність студентської ради має належну оцінку на рівні аграрних ВНЗ України.

Університет продовжує практику проведення зустрічей керівництва університету з студентським активом. На таких зустрічах предметом обговорення є питання навчання, побуту, дотримання правил внутрішнього розпорядку студентами. Приємно те, що по ряду важливих питань, їх розв'язання, Рада студентського самоврядування виступає партнером ректорату, профкому.

За останні роки було проведено 6 зустрічей де було розглянуто 58 питань та дані відповідні доручення ректором університету по їх виконанню.

Значна увага в університеті приділяється фізичному вихованню студентів. Гармонійний розвиток особистості неможливий без поєднання фізичної і духовної досконалості. Заняття фізичною культурою і спортом зміцнюють студента не тільки фізично, але й виховують дисциплінованість, працьовитість, наполегливість у досягненні мети формують його як особистість.

Заняттями з фізичного виховання охоплені студенти 1-2 курсі в основних і спеціально-медичних групах.

Спортивна робота в університеті проводиться з таких видів спорту: легка атлетика, настільний теніс, важка атлетика, волейбол, баскетбол, футбол, дзюдо. В спортивних секціях займається близько 200 студентів 1-5 курсів. Кращі спортсмени беруть участь в міських, обласних, всеукраїнських і міжнародних змаганнях. В поточному році студенти взяли участь в 25 університетських, 35 – міських, обласних, 12 всеукраїнських змаганнях (табл. 4.2, 4.3).

Таблиця 4.2

Участь збірних команд Уманського НУС в змаганнях

Вид та назва змагань	Місце
Спартакіада аграрних Вищих навчальних закладів України:	II загальнокомандне місце
– настільний теніс	1
– гирьовий спорт	2
– легкоатлетичний крос	2
– волейбол	5-6
Універсіада вузів 3-4 рівнів акредитації Черкаської області:	
– настільний теніс	1
– дзюдо	2
– баскетбол	2
– волейбол	4
– футбол (дівчата)	2
– футбол (юнаки)	3
– легкоатлетичний крос	4

Таблиця 4.3

**Дані про проведення спортивних змагань
по Уманському національному університету садівництва**

Вид та назви змагань	Кількість учасників
Чемпіонат області з настільного тенісу	160
Всеукраїнський турнір з настільного тенісу «Софіївка – 2016»	200
Чемпіонат України з настільного тенісу Вища ліга	80
Чемпіонат ліги «А-пілон» з волейболу	140
Кубок першокурсника з настільного тенісу	36
Кубок першокурсника з волейболу	46
Відкритий турнір з баскетболу	28
Змагання з шахів	8
«День здоров'я»	153
Конкурс «Козацькі змагання»	250

На Універсіаді України вдало виступили студенти в складі збірних команд Черкаської області з настільного тенісу, легкої атлетики, важкої атлетики. Срібним приземним Універсіади в метанні молота став майстер спорту міжнародного класу Мартинюк Андрій.

Успішно виступили спортсмени і в обласній універсіаді. Збірна команда з настільного тенісу стали чемпіонами, а дзюдоїсти, баскетболісти і футболісти (дівчата) завоювали II місце, II місце з баскетболу, футболу – юнаки.

У 2017 році досягли відмінних результатів і студенти які займаються не олімпійськими видами спорту.

Чемпіонами Європи із універсального бою серед дорослих стали майстер спорту Ткаченко Руслан, серед юніорів – майстер спорту Пилипенко Богдан, серед юніорок – Крайнова Аня.

Головними діючими особами навчального процесу є студент та викладач. Особлива роль в виховному процесі належить куратору, його вмінню мобілізувати студентський колектив, вміння вести індивідуальну роботу, знати студента, його проблеми, успіхи і тому подібне. Роль куратора значною мірою зростає в період рейтингової оцінки діяльності студента.

Чітке завдання по діяльності творчих колективів поставлено, в наказі «Про розвиток художньої творчості студентів в Уманському НУС».

Актуальність цієї тези підкріплюється тим, що у травні 2018 року наш університет прийматиме ХХ, ювілейний, зліт студентських лідерів аграрної освіти України та Всеукраїнський фестиваль «Софіївські Зорі».

Основними актуальними завданнями виховного процесу в університеті є:

- виховання майбутніх фахівців авторитетними, високоосвіченими, носіями високої загальної політичної, правової, інтелектуальної, соціально-психологічної культури;
- підготовка національно-свідомої інтелігенції, збереження інтелектуального генофонду нації, що забезпечить високу ефективність діяльності майбутніх спеціалістів;
- створення умов для вільного розвитку особистості, залучення до різних видів творчої діяльності (науково-дослідної, культурно-просвітницької, суспільно-гуманістичної, фізкультурно-оздоровчої);
- формування громадської, соціальної активності та відповідальності, залучення студентської молоді до державотворення;
- створення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних і власних інтересів;
- культивування кращих рис української ментальності: працелюбності, любові до рідної землі, підняття престижу української мови і розвиток україномовного освітнього простору;
- пропаганди здорового способу життя. Є актуальним і сьогодні боротьба з палінням і викладачі мають подавати приклад;
- створення необхідних умов для ефективної діяльності студентського самоврядування.

4.3 Системний психологічний супровід освітньо-виховного процесу

Практичний психолог Уманського НУС здійснювала роботу за запланованими напрямками, а саме :

- психодіагностична робота (групова та індивідуальна форма)
- корекційно-відновлювальна та розвивальна (групова та індивідуальна форма)
- консультативна робота
- профорієнтаційна робота
- психологічна просвіта

Упродовж 2017 року практичним психологом надавалися консультації викладачам, кураторам академічних груп, студентам університету та їхнім батькам. Переважна більшість запитів, які надходили до практичного психолога від педагогів стосувалися форм поведінки студентів, їх психічного стану та емоційно – вольової сфери. Студенти зверталися за психологічною допомогою у розв’язанні своїх певних життєвих труднощів, зокрема з проблемами у взаємовідносинах та запитам на розв’язання конфліктних ситуацій. Індивідуальні консультавання проводилися в руслі методів позитивної психотерапії та когнітивно-поведінкової психотерапії, допоміжним психологічним інструментарієм були метафоричні асоціативні картки.

З метою визначення особливостей соціально-психологічної адаптації студентів-першокурсників Уманського НУС було проведено діагностичне обстеження студентів впродовж першого-другого навчальних семестрів. Діагностика була проведена на всіх факультетах університету.

В якості основних було використано такі методики:

1. Діагностика психічного стану особистості за методикою Айзенка (модифікація М.В. Горської), а саме рівня тривожності, фрустрації, агресивності та ригідності особистості.

2. Методика діагностики суб’єктивного відчуття самотності Д. Рассела і М. Фергюссона

3. Методика виявлення групи ризику з діагностуванням відносин у сім'ї, рівня агресивності, рівня недовіри до людей і невпевненості у собі.

4. Оцінка морально-психологічного клімату в колективі за методикою Л.М. Лутошкіна.

5. Визначення психологічної близькості (референтної групи) кожного члена колективу за модифікованою шкалою Д. Фелдса.

Навчання в університеті – це досить складний і багатогранний процес адаптації в житті кожного студента. Під час навчального процесу студентам характерні: інтенсивне розумове навантаження, засвоєння великої кількості інформації, високе емоційне напруження.

Для студентів II курсу проведено слідуєчі діагностичні обстеження:

1. Оцінку психологічних станів було проведено за методикою Г. Айзенка, особливу увагу було приділено показникам нейротизму (емоційної збудженості та схильності до психопатологій в емоційній сфері).

2. Дослідження міжособистісних стосунків в колективі діагностували за методикою Л.М. Лутошкіна.

Період навчання в університеті є дуже важливим періодом для кожного індивіда, коли відбувається його стрімке особистісне зростання. Відповідно до концепції саморегуляції О.О. Конопкіна, адаптивність людей до мінливих життєвих умов і рівень особистісної успішності в різних діяльностях залежить від рівня сформованості загальної системи саморегуляції. Загалом під рівнем вольової саморегуляції розуміють міру опанування особистою поведінкою в різноманітних ситуаціях, здатність свідомо керувати своїми діями, бажаннями, станами. Рівень розвитку вольової саморегуляції визначає такі властивості характеру як наполегливість та самовладання. Студентам випускних курсів магістратури (факультет менеджменту та факультет лісового і садово-паркового господарства) було запропоновано діагностику за наступними методиками:

1. Методика дослідження вольової саморегуляції (А. Зверькова та Є. Ейдмана).

2. Опитувальник Спілбергера-Ханіна для оцінки реактивної та особистісної тривожності.

За особистими запитами деканів та їх заступників, викладачів та кураторів академічних груп з окремими студентами університету була проведена індивідуальна діагностика з використанням поглиблених методик дослідження психічних станів. Так, для оцінки рівня нервово-психічної стійкості студентів було обрано поглиблену методику Ганса і Сибіла Айзенків (опитувальник досліджує такі психічні властивості: нейропсихічна лабільність, екстраверсія і психотизм) та методику «Прогноз» В. Бодрова (методика призначена для первинного орієнтовного виявлення осіб з ознаками нервово-психічної нестійкості (НПН) і допомагає виявити окремі первинні, передзахворювальні ознаки порушень особистості. Після оцінки результатів було проведено індивідуальні консультації і відповідну корекційну роботу зі студентами. Куратори були ознайомлені з результатами діагностик і отримали рекомендації практичного психолога. Звітні матеріали про проведену роботу знаходяться у практичного психолога.

Крім того, практичним психологом проведено тренінг на згуртованість колективу «Разом Ми Сила!» з 11-т групою (Куратор: Матенчук Л.Ю).

Мотиваційно розвивальний тренінг «Від Бажання – до Успіху» зі студентами підготовчого відділення (Куратор: Задорожня О.В.).

Мотиваційний тренінг для студентів-випускників «Успіх можна спланувати!».

Розроблено два тренінги для оптимізації профорієнтаційної роботи.

У зв'язку з ростом кількості випадків суїцидів серед дітей та молоді в Україні, зокрема через пропаганду та поширення цього явища у соціальних мережах інтернет-простору, з метою їх запобігання та протидії для студентів та викладачів Уманського національного університету садівництва було проведено профілактичний семінар та ряд профілактичних занять про попередження суїцидальних проявів серед молоді – «ЗА ЖИТТЯ!».

5. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

5.1. Виконання кошторису доходів і видатків

Фінансування університету проводиться відповідно до законодавчо-нормативних документів, які регламентують діяльність навчальних закладів відповідного рівня акредитації та бюджетних установ.

Основними джерелами фінансування діяльності університету є:

- кошти державного бюджету;
- доходи від надання платних освітніх послуг;
- доходи від господарської діяльності;
- виконання науково - дослідних робіт;
- надходження благодійних внесків, грантів та дарунків.

Загальна сума фінансування університету за загальним та спеціальним фондами державного бюджету за 2017 рік склала 95 854,2 тис.грн., в тому числі за КПКВ 2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III - IV рівня акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» – 84 214,4 тис.грн., за КПКВ 2201040 «Дослідження, наукові та науково – технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень» – 1 984,6 тис.грн., за КПКВ 2201190 «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів» – 9 655,2 тис. грн.

За КПКВ 2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III - IV рівня акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» фінансування із загального фонду державного бюджету кошторисом доходів і

видатків на 2017 рік затверджено в сумі 50 229,7 тис. грн., в т.ч. за кодами економічної класифікації видатків:

КЕКВ 2110 – оплата праці працівників бюджетних установ – 35 200,8 тис. грн.;

КЕКВ 2120 – нарахування на заробітну плату – 7 714,8 тис. грн.;

КЕКВ 2230 – продукти харчування дітям-сиротам – 578,58 тис. грн.;

КЕКВ 2210 м'який інвентар та обмундирування – 868,88 тис. грн.;

КЕКВ 2240 оплата послуг (крім комунальних) – 77,4 тис. грн.

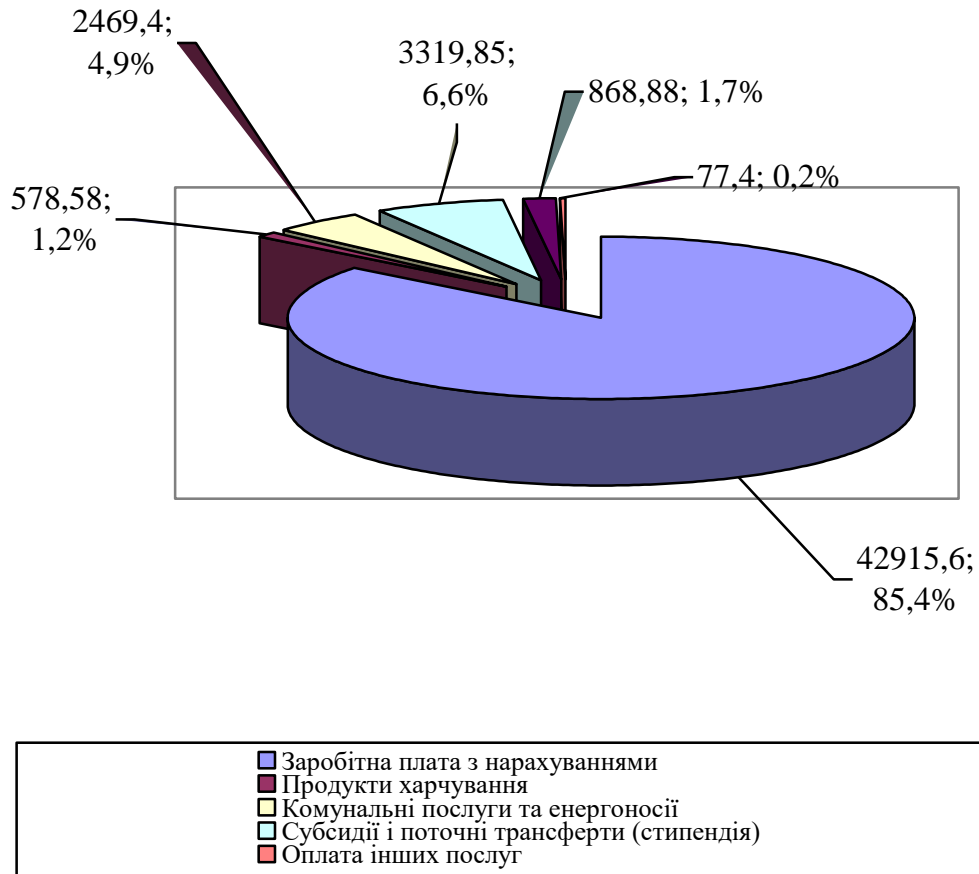
КЕКВ 2270 – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 2469,4 тис. грн., в т.ч. КЕКВ 2271 – оплата теплопостачання – 436,0 тис. грн., КЕКВ 2272 – оплата водопостачання і водовідведення – 173,0 тис. грн., КЕКВ 2273 – оплата електроенергії – 1 321,2 тис. грн., КЕКВ 2274 – оплата природного газу – 539,2 тис. грн.;

КЕКВ 2700 – субсидії і поточні трансферти – 3 319,85 тис. грн., в т.ч. КЕКВ 2720 – стипендії – 2 804,37 тис. грн.; КЕКВ 2730 – інші трансферти – 515,48 тис. грн.

Частка видатків споживання у загальній сумі фінансування складає 100%. В 2017 році фінансування видатків розвитку в кошторисі загального фонду не передбачено.

Із загальної суми фінансування із загального фонду у 2017 році оплата праці з нарахуваннями складає 85,4%; придбання предметів постачання і матеріалів, видатки на утримання бюджетних установ – 1,7%; оплата комунальних послуг (крім комунальних) – 77,4 тис. грн. – 0,2%; оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 4,9 %; продукти харчування – 1,2%; субсидії і поточні трансферти (стипендія) – 6,6 % (рис. 5.1).

Відповідно до затвердженого кошторису на 2017 рік та помісячного плану використання бюджетних коштів по загальному фонду станом на 31.12.2017 року профінансовано всі статті видатків.

Рис. 5.1 Структура використання коштів загального фонду

Надходження коштів до спеціального фонду державного бюджету склали 32 447,3 тис. грн., в тому числі від надання платних послуг – 30 904,4 тис. грн та надходження благодійних внесків, грантів, дарунків – 1 708,8 тис. грн. (табл. 5.1)

За 2017 рік касові видатки споживання за рахунок спеціального фонду становлять 28 480,6 тис. грн., що складає 93,2 % від загальної суми, в т.ч.: на оплату праці – 15 582,4 тис. грн. (54,7%); нарахування на заробітну плату – 3 371,6 тис. грн. (11,8%); на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю та м'якого інвентарю – 2 651,8 тис. грн. (9,3%); на оплату продуктів харчування – 408,8 тис. грн. (1,4%); на оплату інших послуг, крім комунальних – 1 108,1 тис. грн. (4,0 %); відрядження – 74,0 тис. грн. (0,3%); на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 4 319,8 тис. грн. (15,0%), інші видатки – 809,6 тис. грн. (2,9%); поточні

трансфери населенню – 0,5 тис. грн.(0,1%); капітальні видатки склали 153,9 тис. грн., що складає 0,5 % від загальної суми.

Таблиця 5.1

**Структура надходжень до спеціального фонду
Уманського НУС за 2017 рік за КПКВ 2201160 «Підготовка кадрів
вищими навчальними закладами III - IV рівня акредитації та
забезпечення діяльності їх баз практики»**

Джерело надходжень	Сума, тис. грн.	Частка у загальній сумі, %
Плата за навчання студентів	16 408,2	50,2
Додаткові освітні послуги (аспіранти, слухачі курсів, кандидатські іспити тощо)	1 013,7	3,1
Друга вища освіта, курси підвищення кваліфікації	734,7	2,2
Послуги гуртожитків, квартплата	7 410,4	22,7
Послуги їдалень	521,8	1,6
Реалізація продукції НВВ	4 615,1	14,1
Оренда приміщень	35,9	0,1
Благодійні внески, гранди, дарунки	1 708,8	5,3
Інші надходження	217,4	0,7
Разом	32 665,9	100,0

В структурі надходжень від надання освітніх послуг в розрізі факультетів майже 50% займають кошти факультету економіки і підприємництва, близько 20% факультету менеджменту, 10,8% – факультету агрономії, 10,2% – інженерно-технологічного факультету, близько 8% факультету лісового і садово-паркового господарства та майже 5% факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин (табл. 5.2).

Загальна сума фінансування університету за загальним та спеціальним фондами державного бюджету за 2017 рік за КПКВ 2201040 «Дослідження, наукові та науково – технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних

досліджень» склала 1 984,6 тис. грн., в тому числі за кошторисом доходів та видатків загального фонду державного бюджету в сумі 1 100,9 грн., спеціального фонду – 883,7 тис. грн.

Таблиця 5.2

Надходження плати за навчання в розрізі факультетів по Уманському НУС за 2017 рік за КПКВ 2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III - IV рівня акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики»

Назва факультету	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	Сума, тис.грн.	Частка у загальній сумі, %	Сума, тис.грн.	Частка у загальній сумі, %
Економіки і підприємництва	4 312,2	41,4	3 355,2	56,2
Агрономії	1 116,6	10,7	715,0	11,9
Менеджменту	2 594,3	24,9	471,1	7,9
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	641,0	6,1	278,8	4,6
Лісового і садово-паркового господарства	702,0	6,7	526,9	8,8
Інженерно-технологічний	1 057,7	10,2	637,3	10,6
Разом	10 423,8	100,0	5 984,3	100,0

Структура надходжень до спеціального фонду державного бюджету за КПКВ 2201040 в розрізі контрагентів наведена в таблиці 5.3.

За 29 договорами, укладеними на виконання науково-дослідних робіт, надійшло 883,7 тис. грн.

Загальна сума видатків на заробітну плату за загальним та спеціальним фондами складає 51 546,3 тис. грн., в тому числі 763,1 тис. грн. оплата праці наукових співробітників та осіб, залучених до виконання науково-дослідних робіт.

У 2017 році на виконання статті 57 Закону України «Про освіту» допомога на оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу надавалася всім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету.

За 2017 рік науково-педагогічним та іншим працівникам виплачені в повній мірі премії за публікацію наукових статей, підручників, монографій та

інші премії відповідно до показників преміювання, передбачених в Колективному договорі.

Таблиця 5.3

**Структура надходжень до спеціального фонду
Уманського НУС за 2017 рік за КПКВ 2201040 «Дослідження, наукові та
науково – технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими
програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів,
фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових
об’єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності
Державного фонду фундаментальних досліджень»**

Джерело надходжень	Сума, грн.	Частка у загальній сумі, %
ТЗОВ «Агрофреш Польща»	43 837,50	4,96
ТОВ «Сингента»	415 007,0	46,96
ТОВ «Всеукраїнський науковий інститут селекції»	40 000,0	4,53
ТОВ «Урочище Журавське»	5 000,0	0,57
ТОВ «Еліксир Україна»	50 000,0	5,66
Господарське ТОВ «Іскра»	5 000,0	0,57
ПП НВП «Агроенергетичні технології»	30 000,0	3,39
ТОВ «Наше Зерно»	5 000,0	0,57
ТОВ «МАГНОЛІЯ-ЛАН»	6 000,0	0,68
ТОВ «Агротехносоюз»	25 000,0	2,83
НПК «Кармелюкове поділля»	14 000,0	1,58
ТОВ «Імперія-Агро»	16 000,0	1,81
ТОВ «ВАТАВ»	5 000,0	0,57
ТОВ «Дубова»	8 000,0	0,91
ПСП «Урожай»	3 000,0	0,34
ТОВ «Агропромислова компанія «Маїс»	11 000,0	1,24
ТОВ «Агрофірма Оксанина»	3 000,0	0,34
ТОВ «Континент Агроголд»	15 000,0	1,70
ТОВ «АгроФреш Холдинг Франція»	124 240,0	14,06
ТЗОВ «Парк»	12 000,0	1,36
ТОВ «Агрі САЄНСИ Україна»	7 800,0	0,88
ТОВ «Аріста Лайф Сайенс Україна»	5 220,0	0,59
ПП «Лювайс»	6 000,0	0,68
МП «ЕРІДОН»	23 400,0	2,65
ТОВ «ПАВІАН»	5 220,0	0,59
Разом	883 724,50	100,0

В університеті проводиться робота щодо ефективного використання бюджетних коштів, зокрема, розроблені і затверджені заходи щодо економії витрат на енергоносії, доведені до підрозділів ліміти використання

електроенергії, води, газу та здійснюється постійний контроль за їх дотриманням.

5.2. Адміністративно-господарська діяльність

Уманський національний університет садівництва має у своєму розпорядженні 67 будівель загальною площею 61 411,4 м².

До складу адміністративно-господарської частини входять наступні підрозділи:

– транспортний відділ, що має в наявності більше 30 транспортних засобів, які забезпечують життєдіяльність університету;

– експлуатаційний відділ, що обслуговує 2 котельні та 2 топкові, які забезпечують теплом будівлі університету та обслуговування 220 м газопроводу;

– відділ водопостачання та водовідведення, що забезпечує університет водою, яка подається з чотирьох артезіанських свердловин та веде обслуговування каналізаційно-насосної станції, а також проводить обслуговування, поточні ремонти систем водопостачання загальною протяжністю майже 3 500 м, водовідведення – 2 500 м та 2 500 м теплотрас;

– відділ головного енергетика, що обслуговує дві трансформаторні підстанції, всі електричні мережі в університеті, що налічують близько 12,0 тис. м.

– будівельний господарський відділ, що виконує поточні ремонти гуртожитків, які нараховують більше 30 000 м², а також навчально-лабораторних корпусів та службових приміщень, площа яких перевищує 64,0 тис. м².

Протягом 2017 року діяльність ректорату та структурних підрозділів університету спрямовувалась на збереження та підтримання у належному стані університетського майна та інфраструктури. Діяльність господарського відділу була націлена на нормальне функціонування університету в цілому, а також

безперебійне енергопостачання, водовідведення та благоустрій території для створення гідних умов для навчання і проживання студентів, викладачів та співробітників.

Сучасний університет повинен забезпечувати комфортні умови для навчання, праці та відпочинку. Саме тому у 2017 році постійна увага приділялася господарській діяльності, капітальному та поточному ремонтам, збереженню та підтримці у належному технічному стані університетського майна та інфраструктури.

Проведено значний обсяг ремонтних робіт та підготовлено господарство університету до роботи в осінньо-зимовий період. Загальна сума витрат становить 449 824 грн., а саме:

- проведено ремонтні роботи житлових кімнат в гуртожитках та приміщенні профілакторію, а також замінено сантехнічне обладнання та обладнання душових кабін на суму 241 038 грн.;
- проведено ремонт навчальних корпусів на суму 163 108 грн.;
- проведено ремонтні роботи господарських будівель виробничого призначення та вуличного освітлення на суму 20 835 грн.;
- здійснено ремонт мереж водопостачання, тепlopостачання, покрівель кафедри механізації (н.к. №13), кафедри обліку і оподаткування, навчального корпусу №4 та каналізації витрачено 24 845 грн.;
- закуплено та встановлено 2 газових котла в топковій кафедри процесів, машин та обладнання АПВ;
- здійснено закупівлю обладнання для аудиторій університету.

В університеті проводиться робота щодо ефективного використання бюджетних коштів. З цією метою встановлена блочно-модульна котельня з двома сучасними опалювальними котлами. Це дає можливість університету купувати теплову енергію, що за попередніми підрахунками дасть економію – 15 %.

Крім того, проводиться встановлення енергозберігаючих ламп.

Важливим аспектом життєдіяльності університету є функціонування студмістечка. Потребу у забезпеченні житлом іногородніх студентів та працівників університету задовольняють п'ять гуртожитків. У 2017 році поселено 100% студентів, які потребували гуртожитків. Станом на 01.10.2017 р. в гуртожитках Уманського НУС проживає 1 192 студенти. Перед початком навчального року кожен із студентів був проінструктований із Правилами внутрішнього розпорядку, техніки безпеки та протипожежної безпеки.

У 2017 році була зміцнена матеріально-технічну база, незважаючи на брак коштів. Так, за рахунок благодійних внесків на загальну суму 133 000 грн. придбано основних засобів, зокрема комп'ютерної техніки та аудіоапаратури.

Проведено значний обсяг інших ремонтних робіт та підготовлено господарства університету до роботи в осінньо-зимовий період.

Однак, незадовільний стан інженерних мереж та обмежені фінансові можливості не дають змоги вирішити всі нагальні питання. Для покращення умов навчального, виховного та науково-дослідного процесів в університеті адміністративно-господарська робота буде послідовно продовжуватися.